

ΕΚΤΟΣ ΥΛΗΣ

Η μαθητική εφημερίδα του 1^{ου} ΓΕΛ Ραφήνας

06.3.2026

ΑΥΤΙΣΜΟΣ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ

Η επιστήμη προχωρά, οι μύθοι επιμένουν. Πώς η άγνοια τροφοδοτεί την προκατάληψη;

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΕΛ. 17

9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ - ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

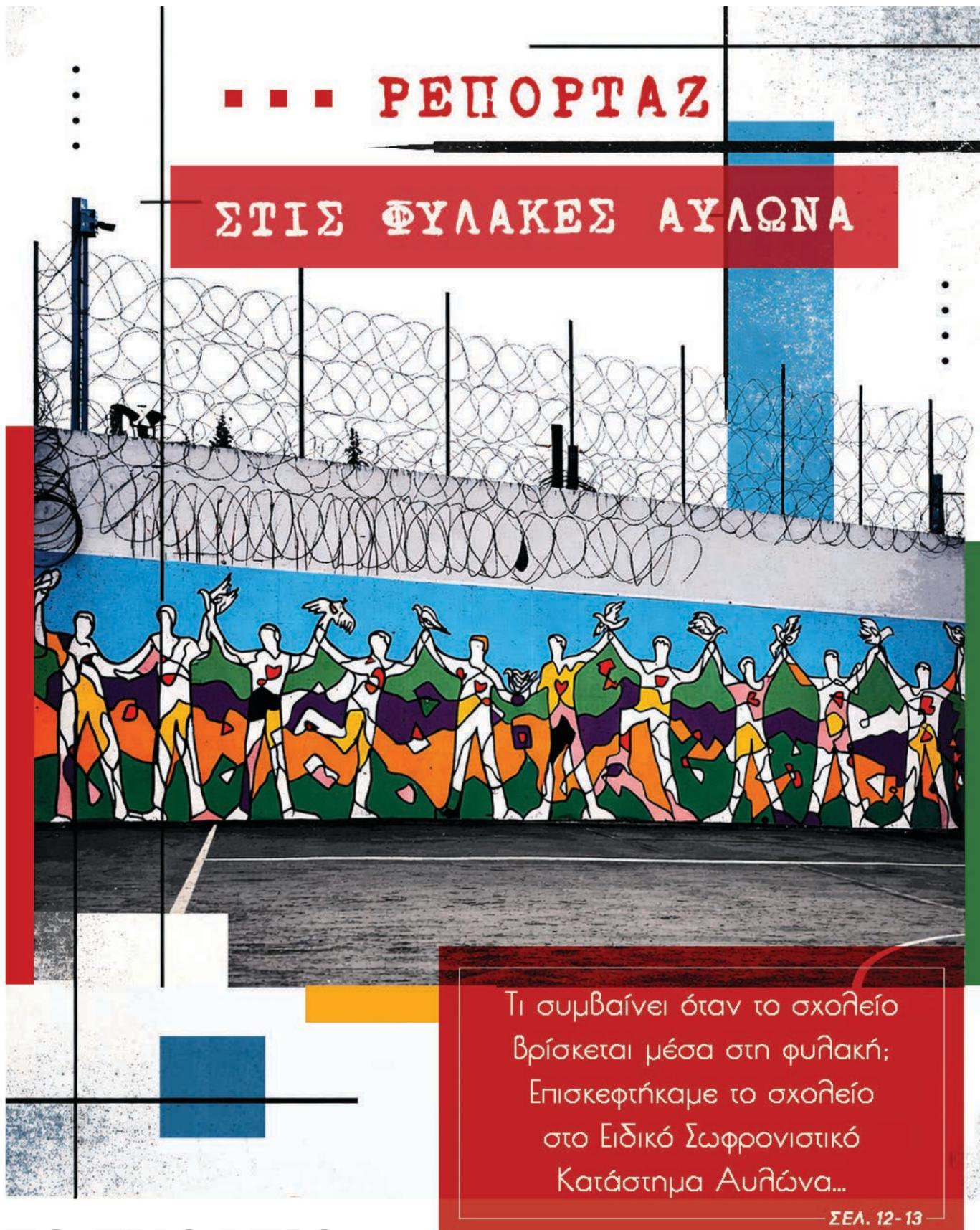
Συνέντευξη με τον εμπνευστή και πρωτεργάτη κο Γιάννη Κορίνθιο

ΠΡΟΣΩΠΑ ΣΕΛ. 21

ΕΙΔΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΕΝΤΕΛΗΣ – ΡΑΦΗΝΑΣ:

Ένας χώρος με ιστορία, ένας χώρος με σεβασμό στη διαφορετικότητα!

ΤΟΠΙΚΑ ΝΕΑ ΣΕΛ. 5

08 Γενικά Λύκεια... γενικά ακατάλληλα

Κτίρια εκτός προδιαγραφών, που δυσχεραίνουν τόσο το μάθημα όσο και την ψυχική κατάσταση μαθητών και εκπαιδευτικών!

14 1946 - 2026: 80 χρόνια από την έναρξη του Εμφυλίου

Το τραύμα που δεν έχει κλείσει ακόμα... Συνέντευξη με τον Ραϋμόνδο Αλβανό

19 Κονηγώντας τα... ύψη!

Ο Εμμανουήλ Καραλής, μας μιλά για την πίεση του πρωταθλητισμού και το σημαντικότερο μετάλλιο της ζωής του.

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ... ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΡΜΑΤΟΠΛΕΓΜΑΤΑ!

ΕΚΤΟΣ ΥΛΗΣ II

ΤΗΣ ΚΑΝΤΙΑΣ ΒΑΡΕΛΑ

Αν διαβάζεις αυτές τις γραμμές, συνέχισε να διαβάζεις! Φέτος γράφουμε για σένα που στον ελεύθερο χρόνο σου «καζεύεις» βίντεο στην οθόνη του κινητού σου, γιατί είναι πιο διασκεδαστικά και σε ξεκουράζουν! Αυτό που θέλουμε είναι να σε κάνουμε να ανακαλύψεις την ομορφιά που κρύβεται, όχι στα stories, αλλά στις ιστορίες! Είναι τα κείμενα κι η δύναμή τους που μπορούν να σου αλλάξουν, έστω και λίγο, τον τρόπο που σκέφτεσαι! Η ανάγνωση είναι διαδρομή, και γι αυτό σε καλούμε να την ακολουθήσεις μαζί μας με άρθρα που επιλέχθηκαν και δουλεύτηκαν σχολαστικά από τη συντακτική μας ομάδα με μοναδικό σκοπό να σε ενδιαφέρουν και να διαβάζονται ευχάριστα!

Ξεφύλλισε λοιπόν την εφημερίδα μας και μάθε αρχικά για τη Ραφήνα! Μάθε για τη σπουδαία δράση του συλλόγου «Πρόοδος» και του Ειδικού Σχολείου Ραφήνας, που φιλοξενεί παιδιά διαφορετικά αλλά και τόσο όμοια με σένα! Μάθε για το μυθιστορηματικό παρελθόν του σπιτιού στην παραλία «Μαρίκες» και ανακάλυψε στο άρθρο μας για τη φονική πυρκαγιά, που έπληξε την περιοχή μας το 2018, ανθρώπους που κατάφεραν μέσα στη φρίκη να αναδείξουν αξίες όπως η αλληλεγγύη και η ανθρωπιά και να μετουσιώσουν την τραγωδία σε δημιουργία.

Είσαι μαθητής/τρια και σίγουρα θα σε ενδιαφέρει το ρεπορτάζ μας για τα σχολεία που στεγάζονται σε ακατάλληλα κτίρια -μπορεί κι εσύ να πηγαίνεις σε ένα τέτοιο σχολείο - αλλά και η πρωτοβουλία του «Yes Forum» για τις επαγγελματικές προοπτικές που ανοίγονται στον χώρο της Ναυτιλίας. Αξίζει να διαβάσεις, το άρθρο μας για τον Αυτισμό και για το πώς η άγνοια γεννά προκαταλήψεις, αλλά και εκείνο για τα 80 χρόνια από την έναρξη του Εμφυλίου, στο οποίο ο διακεκριμένος ιστορικός Ραϋμόνδος Αλβανός απαντά στις ερωτήσεις μιας μαθήτριας για το συλλογικό μας τραύμα και τον διχασμό!

Ως νέος ή νέα, μα κυρίως ως άνθρωπος, θα θες σίγουρα να ταξιδέψεις μαζί μας σε ένα μέρος... «δύσκολο»: στο Ειδικό Σχολείο του Σωφρονιστικού Καταστήματος Νέων Αυλών! Μέσα από την αφήγηση μας θα περιηγηθείς στους χώρους του και θα ακούσεις τους νεαρούς κρατουμένους να μιλούν σε πρώτο ενικό για το πώς το σχολείο δίνει νόημα στη ζωή τους και φωτίζει τη ζοφερή κατά τα άλλα καθημερινότητά τους. Διαβάζοντας την εφημερίδα μας, μπορείς να ενημερωθείς για την «αόρατη» αλλά ορατή από το διάστημα ανθρωπιστική κρίση στο Σουδάν και να ανακαλύψεις τις σκέψεις και τα συναισθήματα ενός ανθρώπου που ταξίδεψε στη Γάζα ως μέλος του «Παγκόσμιου Στόλου Αλληλεγγύης»! Θα συμφωνήσεις ή θα διαφωνήσεις με τις απόψεις που εκφράζονται στα άρθρα μας για τη Διαφθορά, τη Eurovision αλλά και τα μαθητικά συμβούλια, θεσμό που σε αφορά.

Τέλος, μέσω των συνεντεύξεων που εξασφαλίσουμε, θα έχεις την ευκαιρία να γνωρίσεις σπουδαίους ανθρώπους: Τον ασύλληπτο υπερ-αθλητή των 6.17μ, Εμμανουήλ Καραλή, αλλά και τον εμπνευστή και πρωτεργάτη της Παγκόσμιας Ημέρας Ελληνικής Γλώσσας, κο Γιάννη Κορίνθιο. Αν αναζητάς κάτι πιο εναλλακτικό, διάβασε τη συνέντευξη με τον Χάρη Λαγκούση, δημιουργό της ταινίας Νονακ, ενώ, αν θες απλά να γνωρίσεις τους ανθρώπους που υπηρετούν το stand up comedy και χαρίζουν γέλιο κι αισιοδοξία στη μέρα σου διάβασε τη συνέντευξη που μας παραχώρησαν οι «Αχαστοι».

Δώσε λίγο χρόνο στον εαυτό σου για να διαβάσεις τις ιστορίες που ξετυλίγονται πίσω από κάθε άρθρο και δες τον κόσμο μέσα από τα μάτια μας! Αν στο τέλος σκεφτείς πως «αυτό δεν το χα δει έτσι» ή «αυτό δεν το χα φανταστεί», τότε η εφημερίδα μας θα έχει πετύχει τον στόχο της!

Οι εγκαταστάσεις του συλλόγου «Η Πρόοδος»

Αθλητικός σύλλογος Ν. Βουτζά «Η Πρόοδος»

Ένας σπουδαίος χώρος άθλησης,
πολιτισμού και συλλογικότητας

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΤΗΣ ΑΡΧΟΝΤΙΑΣ ΑΡΦΑΝΗ

Η κα Αναστασία Ευαγγελίου - Ρίζου, ιδρυτικό μέλος και έφορος Βιβλιοθήκης, Πολιτιστικών Θεμάτων και Γυμναστικής απαντά στις ερωτήσεις της δημοσιογραφικής μας ομάδας και σκιαγραφεί τον χαρακτήρα και τις δράσεις του συλλόγου.

Πείτε μας κα Ρίζου λίγα λόγια για την ιστορία του συλλόγου.

Ο Αθλητικός Σύλλογος Ν. Βουτζά «Η ΠΡΟΟΔΟΣ» ιδρύθηκε το 1985 από οικιστές του Ν. Βουτζά με όραμα και σκοπό την ανάπτυξη αθλητικών δραστηριοτήτων και την κατασκευή των απαραίτητων υποδομών για την πραγματοποίησή τους. Παράλληλα, καίρια θέση στους στόχους του Συλλόγου κατείχε και ο Πολιτισμός, γι' αυτό

και αναπτύχθηκε έντονη δραστηριότητα από τα πρώτα κιόλας βήματα. Έδρα του ήταν ο χώρος που αρχικά βρισκόταν στην κατοχή του Συνεταιρισμού και στη συνέχεια, μετά τον χαρακτηρισμό του ως αθλητικού κέντρου, με πρωτοβουλία των οικιστών, παραχωρήθηκε, στον τότε Δήμο Ραφήνας.

Τι περιλαμβάνει το αθλητικό κέντρο και τι προσφέρει ο σύλλογος στα μέλη;

Το Αθλητικό Κέντρο διαθέτει 4 γήπεδα τένις, ένα γήπεδο μπάσκετ, ένα γήπεδο ποδοσφαίρου 5Χ5, μία υπαίθρια σκακιέρα, ένα υπαίθριο τραπέζι πινγκ πονγκ, μία αναταλλακτική βιβλιοθήκη, δύο στεγασμένους χώρους, στους οποίους γίνονται οι αθλητικές και πολιτιστικές δραστη-

Ομάδα Αρχισυνταξίας Μαθητών

Ιωαννίδη Νεφέλη, Ξηντάρας Κωστής, Τουντορέανου Ντόνια

Συντακτική Ομάδα Μαθητών

Αθουσάκη Μιχαέλα, Αμούργη Μελισσάνθη, Αναστασιάδη Εύη, Αρφάνη Αρχοντία, Βουλαλά Ζωή, Δρόσου Χριστίνα, Ιωαννίδη Νεφέλη, Κανά Ειρήνη, Κούρου Δανάη, Κυπριανίδης Σταύρος, Λουκάτου Λυδία, Νερατζή Μάιρα, Ξηντάρας Κωστής, Πάντζου Ηρώ, Παπαδοπούλου Αποστολία, Παπαμάρκου Άρτεμις, Πατεράκη Μαρίλια, Πολυκανδρίτη Μαριάννα, Ράλλη Όλγα, Σαμάνη Κωνσταντίνα, Σιψά Σταυριάννα, Σμαργιανάκη Αναστασία, Τουντορέανου Ντόνια, Τσέκα Αναστασία, Χανιά Αφροδίτη

Υπεύθυνοι Εκπαιδευτικοί

Υπεύθυνη Έκδοσης/Επιμέλεια Κειμένων: Βαρελά Κάντια
Σχεδιασμός Εντύπου/Γραφικά: Τσώκος Ηλίας
Υπεύθυνη Επικοινωνίας: Κεχαγιά Κωνσταντίνα
Συνεργάστηκαν: Λαζαράκης Αντώνης, Σκαρλάτος Γιώργος

ριότητες του Συλλόγου. Ο χώρος ανήκει στο Δήμο Ραφήνας-Πικερμίου, που τον παραχωρεί για χρήση στον Αθλητικό Σύλλογο, ο οποίος και φροντίζει για τη συνεχή συντήρηση, βελτίωση και ανακαίνιση των εγκαταστάσεων. Μετά την πυρκαγιά του 2018, που κατέστρεψε ολοσχερώς την υλικοτεχνική υποδομή, που με κόπο είχαν φτιαχτεί μέσα στα χρόνια, τα μέλη του Αθλητικού Συλλόγου συνεχίζοντας την παράδοση της συμμετοχικότητας, αξιοποιώντας τις προσωπικές γνωριμίες, και συνεισφέροντας τον κόπο και τον μόχθο τους, κατάφεραν να έχει και πάλι ο οικισμός σήμερα ως σημείο συνάντησης το Αθλητικό Κέντρο. Έναν χώρο όχι μόνο άθλησης, αλλά και κοινωνικής συνεύρεσης και πολιτισμού.

Το εσωτερικό της βιβλιοθήκης του συλλόγου

Έχετε κάποιες διακρίσεις σε αγωνιστικό επίπεδο;

Ο σύλλογός μας κατέχει Ειδική Αθλητική Αναγνώριση από την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, ενώ είναι μέλος των Ομοσπονδιών Αντισφαίρισης, Επιτραπέζιας Αντισφαίρισης, Μπριτζ, Ποδηλασίας, Τριάθλου, Σκακιού και Καλαθοσφαίρισης. Επιπλέον, είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Ερασιτεχνικών Αθλητικών Σωματείων της ΓΓΑ για τα 7 αθλήματα και αποτελεί έναν από τους ελάχιστους αθλητικούς συλλόγους της Ανατολικής Αττικής που κατέχει αυτή την πρωτιά. Και φυσικά οι ομάδες και οι αθλητές του ΑΣΝΒ έχουν κατακτήσει πολλά κύπελα, πρωταθλήματα και διακρίσεις, ανάμεσα στα οποία και τα πρωταθλήματα Ελλάδας παιδών, εφήβων επιτραπέζιας αντισφαίρισης, Ελλάδας εφήβων, ποδηλασίας MTB, Ελλάδας Νεανίδων ποδηλασίας MTB, Αττικής Master ποδηλασίας MTB.

Θα ήθελα να σταθούμε τώρα στον Πολιτισμό και τις γνωστές στην ευρύτερη περιοχή δράσεις του. Δώστε μας, αν θέλετε, μια σφαιρική εικόνα.

Η στόχευση στον Πολιτισμό, που συνεχίστηκε με συνέπεια και απόλυτη προσήλωση, κάνει σήμερα τον σύλλογό μας ξεχωριστό ως προς τις δράσεις του και σ' αυτόν τον τομέα. Ξεκίνησε με τις αλησμόνητες θεατρικές παραστάσεις τη δεκαετία του '90 με συμμετοχή όλων των παιδιών του οικισμού και όχι μόνο, και υπό την καθοδήγηση και σκηνοθεσία της συντοπίτισσάς μας, Νανάς Νικολάου, σκηνοθέτιδας. Και μέχρι σήμερα, πιστοί στη θέση μας ότι ο Πολιτισμός είναι επένδυση, στηρίζουμε και οργανώνουμε δράσεις που συνθέτουν ένα πλέγμα δραστηριοτήτων για όλες τις ηλικίες. Πρόκειται για μία αδιάλειπτη πνευματική και πολιτιστική παρέμβαση καθόλη τη διάρκεια του έτους, με πρωταρχικό μέλημα την ποιότητα και την αισθητική, που οδηγεί στη συστηματική εξοικείωση με όλες τις μορφές του Πολιτισμού και λειτουργεί σαν μέρος της συλλογικής μνήμης της κοινότητας. Ο Πολιτισμός υπηρετείται μέσα από τα τμήματα Βιβλιοθήκης, Πολιτιστικών, Μοντέρνου Χορού, μουσικής Μπάντας. Μουσικές εκδηλώσεις, συναυλίες με καλλιτεχνικά σχήματα και καταξιωμένους καλλιτέχνες, έντεχνες και κλασικής μουσικής, μουσικά αφιερώματα σε μεγάλους συνθέτες και το έργο τους, με τη

συμμετοχή επαγγελματιών, αλλά και ερασιτεχνών μουσικών και τραγουδιστών, Ψηφιακοί Διάλογοι κατά τη διάρκεια του εγκλεισμού, Λέσχη Ανάγνωσης, θεατρικές εξορμήσεις, πολιτιστικές εκδρομές, ξεναγήσεις, συνέργειες με την τοπική κοινωνία, με τα σχολεία, με διάφορους φορείς, είναι μερικές από τις δράσεις μας.

Θα μου επιτρέψετε να σημειώσω ότι η Βιβλιοθήκη μας βρίσκεται σε διαδικασία καταλογογράφησης στην πλατφόρμα OPEN ABEKT, ώστε να είναι ευχερής η πρόσβαση και ο δανεισμός. Στόχος μας η Ψηφιακή σύνδεση με ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, αρχεία, φορείς πολιτισμού και η δημιουργία δικτύου βιβλιοθηκών.

τη ζωή μου ως εδώ», με μελοποιημένη ποίηση του Οδυσσέα Ελύτη από τον Γιώργο Κουρουπό, παρουσία του ίδιου του συνθέτη. Τα τραγούδια ερμήνευσε ο βαρύτονος, Τάσης Χριστογιαννόπουλος, και απήγγειλε η μούσα του ποιητή, Ιουλίτα Ηλιοπούλου. Αξέχαστη επίσης, θα μας μείνει η διάλεξη της καθηγήτριας Ιστορίας του ΕΚΠΑ, Μαρίας Ευθυμίου, καθώς και η άκρως ποιοτική μουσική εκδήλωση με τον Μίλτο Λογιάδη και το Βασίλη Γισδάκη σε τραγούδια του Μάνου Χατζιδάκη. Δεν θα μπορούσα να προσπεράσω, όμως, και την παραγωγή της ταινίας, "Μαθήματα Χορού", από τον νυν πρόεδρο του Συλλόγου μας, Γιώργο Βιτσαρόπουλο, σε σκηνοθεσία του ίδιου. Μια ταινία που δείχνει πώς δώδεκα έφηβοι χορευτές της ομάδας μοντέρνου χορού του συλλόγου μας προσπάθησαν να διαχειριστούν δημιουργικά τον εγκλεισμό κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Υπό την καθοδήγηση της δασκάλας τους, Μαρίας Αδαμοπούλου, διακεκριμένης χορεύτριας & καθηγήτριας χορού, συνέχισαν τα μαθήματα διαδικτυακά, μεταμορφώνοντας το χώρο τους σε αυτοσχέδιες αίθουσες χορού, ενώ παράλληλα, προετοιμάζονταν για τις εξετάσεις. Μία ταινία ντοκουμέντο για τις πρωτόγνωρες εμπειρίες που βιώσαμε και που σίγουρα δεν θα πρέπει να περάσουν στη λήθη.

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΦΙΛΟΞΕΝΗΘΕΙ ΣΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ «Η ΠΡΟΟΔΟΣ»

Μαρία Ευθυμίου, Σώτη Τριανταφύλλου, Κώστας Γεωργουσόπουλος, Χρήστος Γιανναράς, Δήμος Αβδελιώδης, Βίκυ Φλέσσα, Εύα Νάθενα, Στέφανος Ξενάκης, Σάββας Σαβδόπουλος, Ραϊμόνδος Αλβανός, Αριστέιδης Χατζής, Θανάσης Διαμαντόπουλος, Αντώνης Κλάψης, Χάρης Αθανασιάδης, Πάνος Κυπαρίσσης, Τασούλα Καραγεωργίου, Αθηνά Λατινοπούλου, Γιάννης Κορίνθιος, Μάνος Στεφανίδης, Γιάννης Ψειμάδας, Σάκης Σερέφας, Βαγγέλης Μαυρουδής, Ιουλίτα Ηλιοπούλου, Κώστας Κουρουπός, Τάσης Χριστογιαννόπουλος, Λίνα Νικολακοπούλου, Βασίλης Λέκκας, Λουκάς Θάνος, Βαγγέλης Ευθυμίου, Αγγελική Τουμπανάκη, Μίλτος Λογιάδης, Βασίλης Γισδάκης, Μπάμπης Τσέρτος, Ερωφίλη, Γιάννης Ξανθούλης και πολλοί άλλοι.

Αναστασία Ευαγγελίου - Ρίζου

Είναι ιδιαίτερα δημοφιλείς στην τοπική κοινωνία οι λεγόμενες «Κυριακές στη Βιβλιοθήκη». Περί τίνος ακριβώς πρόκειται;

Τις Κυριακές στον χώρο της Βιβλιοθήκης διοργανώνουμε ανοιχτές συζητήσεις, διαλέξεις σπουδαίων και καταξιωμένων στο χώρο τους επιστημόνων, καλλιτεχνών, πνευματικών ανθρώπων. Επίσης, παρουσιάζονται θεατρικά δρώμενα, γίνονται προβολές, βιβλιοπαρουσιάσεις, αφιερώματα σε ποιητές, σε ιστορικές μορφές και περιόδους,

Σημαντική αναγνώριση του πολιτιστικού έργου του Συλλόγου αποτελεί και το γεγονός ότι συμπεριλήφθη στο Μητρώο Πολιτιστικών Φορέων του Υπουργείου Πολιτισμού, καθώς πληροί τις απαιτούμενες προϋποθέσεις.

Υπάρχει κάποια δράση η οποία κατά την άποψή σας ξεχωρίζει;

Θα επέλεγα να αναφέρω την εκδήλωση μνήμης, τρία χρόνια μετά τη φονική πυρκαγιά, με τίτλο «Έφερα

Αν σας ζητούσα να συνοψίσετε τις αρχές που διέπουν τη δημιουργία και τη λειτουργία του συλλόγου, τι θα λέγατε;

Θα σας έλεγα πως ο Αθλητικός Σύλλογος Ν. Βουτζά "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" γεννήθηκε και φτιάχτηκε «με λογισμό και μ' όνειρο», ως σημείο αναφοράς της νέας οικιστικής κοινότητας, που από τότε μέχρι σήμερα συνεχίζει να αποτελεί τον χώρο σύνδεσης και συνοχής του κοινωνικού ιστού, δίνοντας την ευκαιρία στους πολίτες να απολαμβάνουν την άθληση, την ανθρώπινη επαφή και την εμπειρία του πολιτισμού. Μπορεί να μοιάζουμε με τους «Αεροβάτες» του Ελύτη, αλλά δεν εγκαταλείπουμε, γιατί νιώθουμε βαθιά μέσα μας το χρέος απέναντι στην κοινότητα. Η στήριξη του κοινού μάς δείχνει το δρόμο... Πρέπει να συνεχίσουμε, αφήνοντας παρακαταθήκη στους νεότερους αυτό το πνεύμα συλλογικότητας, συνεργασίας και αλληλεγγύης!

Κυρία Ρίζου σας ευχαριστούμε πολύ!

Μαρίκες:

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΠΟΥ ΟΛΟΙ ΞΕΡΟΥΜΕ ΑΛΛΑ... ΚΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΕΙ!

Η Ραφήνα είναι γνωστή για τις παραδοσιακές ταβέρνες, τα καλοκαίρια γεμάτα ζωή και, φυσικά, την παραλία Μαρίκες, την οποία πολλοί επιλέγουν για το καλοκαιρινό τους μπάνιο. Εκεί, ανάμεσα στα βράχια και στα δέντρα, βρίσκεται το σπίτι των Μαρίκων, με μια ιστορία που θα έλεγε κανείς κινηματογραφική. Αν πλησιάσει κανείς, δεν θα βρει καμία επιγραφή, που να αναφέρει την ιστορία του, παρά μόνον σκουριασμένους φράχτες και απροσπέλαστους θάμνους. Όλοι έχουμε ακούσει κάποιον αστικό θρύλο γι αυτό το σπίτι. Κάποιοι λένε πως εκεί ζούσαν δύο μοναχικές κυρίες τις οποίες βρήκε ένας αιφνίδιος θάνατος την ίδια στιγμή, ενώ άλλοι πιστεύουν ότι το σπίτι είναι στοιχειωμένο και δεν το πλησιάζουν! Μετά από όσα είχα ακούσει, αναρωτιόμουν τι είναι πραγματικά αλήθεια και τι όχι. Γι αυτό και συνάντησα την κυρία Ουρανία, στο σπίτι της στο κέντρο της Ραφήνας, για να μάθω την αλήθεια για την ιστορία του σπιτιού.

Η ιστορία της οικογένειας Χιλμπερτίδη

Οι ρίζες της οικογένειας που έζησε στο σπίτι των Μαρίκων είναι δύο: η Κωνσταντινούπολη, καθώς η μητέρα ήταν Ελληνίδα της Πόλης και η Αυστρία, καθώς ο πατέρας ήταν πρόξενος. Οι δυο τους γνωρίστηκαν στην Κωνσταντινούπολη, ανάμεσα στο 1875 και το 1880, όπου παντρεύτηκαν και απέκτησαν τρία παιδιά: την Κατίνα, τη Μαρίκα και τον Θανάση Χιλμπερτίδη. Το 1922 μετανάστευσαν στην Ελλάδα για άγνωστο μέχρι και σήμερα λόγο, καθώς η αυστριακή καταγωγή τους τους προστάτευε από κάθε τουρκικό κίνδυνο. Έτσι, εγκαταστάθηκαν σε κάποια περιοχή της Αθήνας, προσπαθώντας να ξεκινήσουν τη ζωή τους από την αρχή. Ωραία ιστορία, θα πει κανείς, αλλά πώς μία οικογένεια με αυστριακές ρίζες κατέληξε να δώσει το όνομά της σε ένα από τα πιο γνωστά τοπωνύμια της Ραφήνας; Ρωτώντας την κυρία Ουρανία, έμαθα ότι περίπου το 1927 ο μικρότερος αδελφός της οικογένειας, Θανάσης Χιλμπερτίδης, μαζί με έναν φίλο του, περιπλανιόταν στα Μεσόγεια. Βλέποντας την παραλία, που αργότερα θα έπαιρνε το όνομα «Μαρίκες», αποφάσισαν να σταματήσουν για ξεκούραση εκεί. Ο Θανάσης ανέβηκε πάνω στον βράχο της παραλίας και, όπως χαρακτηριστικά μου είπε η κυρία Ουρανία, είπε: «Εδώ θα χτίσω το σπίτι μου». Έτσι, αγόρασε μια έκταση 100 στρεμμάτων και άρχισε να χτίζει το πασίγνωστο σπίτι που σήμερα τραβάει τα βλέμματα των παραθεριστών.

Η κυρία Ουρανία αφηγείται...

“Το σπίτι με τα γαλάζια παράθυρα”

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΚΩΣΤΗ ΞΗΝΤΑΡΑ

Το σπίτι σήμα κατατεθέν στις «Μαρίκες» της Ραφήνας έχει πίσω του μία μυθιστορηματική ιστορία την οποία λίγοι γνωρίζουν. Το παρελθόν και η διαδρομή του ξετυλίγεται μέσα από τα μάτια και τα βιώματα της 82χρονης κας Ουρανίας Χιλμπερτίδη

«Το σπίτι ξεκίνησε να κατασκευάζεται το 1927 ως εξοχική οικία για την οικογένεια. Με το πέρασμα των χρόνων και τον θάνατο του Θανάση, η Μαρίκα και η Κατίνα εγκαταστάθηκαν μόνιμα εκεί. Το σπίτι ήταν πάντα ανοιχτό· εκεί γίνονταν μεγάλες γιορτές και συγκεντρώσεις, καθώς η κοινωνική θέση των αδελφών προσέλκυε καλλιτέχνες, πολιτικούς και γνωστά πρόσωπα της εποχής. Τότε, οι Μαρίκες ήταν μια ήσυχη, σχεδόν ερημική περιοχή, που ζωντάνευε μόνο το καλοκαίρι. Υπήρχε μόνο ένας χωματόδρομος που οδηγούσε στην παραλία!»

Το αποτύπωμα του πολέμου

Κατά τη διάρκεια της Κατοχής, το σπίτι των δύο γυναικών επιτάχθηκε από τους Ιταλούς και έγινε στρατιωτική βάση, καθώς γύρω από το σπίτι τοποθετήθηκαν πολυβολεία με σκοπό τον έλεγχο του Ευβοϊκού. Οι δύο αδελφές μεταφέρθηκαν σε προσφυγικό σπίτι στο κέντρο της Ραφήνας. Όπως μου διηγήθηκε η κυρία Ουρανία, οι Ιταλοί τους φέρθηκαν σχετικά καλά, αλλά η ηρεμία αυτή δεν κράτησε πολύ. «Όταν οι Γερμανοί μπήκαν στο σπίτι για έλεγχο, τα πάντα μετατράπηκαν σε χάος. Οι στρατιώτες αναποδογύρισαν τα έπιπλα ψάχνοντας για κρυμμένα όπλα. Η Μαρίκα και η Κατίνα προσευχόντουσαν σιωπη-

λά στην Παναγία, και από θαύματα όπλα δεν βρέθηκαν. Έτσι σώθηκαν!» Το σπίτι επιτάχθηκε ξανά, αυτή τη φορά με την τοποθέτηση ραντάρ, πομπών και άλλου στρατιωτικού εξοπλισμού, και οι ιδιοκτήτριες αναγκάστηκαν να μετακινηθούν για δεύτερη φορά. Όπως μου αφηγείται η κυρία Ουρανία, πρίν από κάποια χρόνια, γύρω στο 2020, οι δύο αυτοί στρατιώτες επισκέφθηκαν το σπίτι, συνάντησαν την κυρία Ουρανία και ξαναθυμήθηκαν όλες τις ιστορίες που εκτυλίχθηκαν στο

ο Βαγγέλης Χιλμπερτίδης και οι “Μαρίκες”

μέρος αυτό τα σκοτεινά χρόνια της Κατοχής!

Η ιστορία του Βαγγέλη Χιλμπερτίδη

Η Κατίνα και η Μαρίκα ζούσαν μόνες... Για τους κατοίκους της περιοχής δεν είναι πια η Κατίνα και η Μαρίκα αλλά οι «Μαρίκες», δύο γυναίκες αριστοκρατικής καταγωγής που ζουν μόνες στο σπίτι στην παραλία. Ένα καλοκαιρινό πρωινό ένα μικρό παιδί από τη Νέα Ιωνία, ο επτάχρονος Βαγγέλης, πήρε τον δρόμο από τη Νέα Ιωνία για να βρει τον πατέρα του, ο οποίος δούλευε στα καταναγκαστικά έργα στη Ραφήνα. Στο ύψος του Πικερμίου ένα φορτηγάκι γεμάτο φρούτα σταμάτησε και τον μετέφερε στην κεντρική πλατεία της Ραφήνας. Εκεί γινόταν το καθημερινό συσσίτιο, όπου τελικά συνάντησε και τον πατέρα του. Το ίδιο απόγευμα πατέρας και γιος κατέβηκαν στην παραλία για να κάνουν μπάνιο. Εκεί ο μικρός Βαγγέλης πλησίασε διστακτικά το σπίτι που κατοικούσαν οι δύο αδελφές, για να παίξει με τα κουνελάκια που είχαν στον κήπο. Οι αδελφές του πρότειναν να μείνει εκείνο το απόγευμα, να παίξει και να τις βοηθήσει με κάποιες δουλειές του σπιτιού.

«Δεν φεύγω από αυτόν τον παράδεισο»

Όταν όμως ήρθε η ώρα να επιστρέψει στο σπίτι του, αρνήθηκε λέγοντας χαρακτηριστικά: «Δεν φεύγω από αυτόν τον παράδεισο». Ανάμεσα στις δύο γυναίκες που ζούσαν μόνες και στο μικρό αγόρι αναπτύχθηκε ένας δεσμός που μετά από κάποιο καιρό οδήγησε στην υιοθεσία του παιδιού. Ο μικρός Βαγγέλης πήρε το όνομα Βαγγέλης Χιλμπερτίδης και έζησε ευτυχισμένα με τις δύο «Μαρίκες». Μεγάλωσε και κάποια στιγμή γνώρισε και παντρεύτηκε την Ουρανία Χιλμπερτίδη. Έζησε εκεί μέχρι και τον θάνατό του στο σπίτι αυτό που είχε ως παιδάκι μικρό απλά προσεγγίσει για να παίξει.

Το σπίτι σήμερα

Σήμερα το σπίτι είναι εγκαταλελειμμένο. Η κα Ουρανία ζει σε ένα διαμέρισμα στο κέντρο της Ραφήνας και το σπίτι έχοντας κλείσει σχεδόν έναν αιώνα ζωής, στέκει σιωπηλό και πληγωμένο, αφήνοντας τον χρόνο να το φθείρει. Η απουσία φροντίδας από την πολιτεία, τον δήμο και άλλους αρμόδιους φορείς το έχει οδηγήσει σιγά σιγά στην κατάρρευση. Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες που έγιναν για να μετατραπεί σε μουσείο και χώρο μνήμης, τίποτα δεν άλλαξε. Ακόμη και προτάσεις για τη χρήση του σε ταινίες ή σειρές απορρίφθηκαν, καθώς η σημερινή του κατάσταση δεν το επιτρέπει. Έτσι, το σπίτι παραμένει στον βράχο, αντικρύζοντας την όμορφη παραλία και κουβαλώντας τις ιστορίες ενός μακρινού παρελθόντος...

Ειδικό Σχολείο Πεντέλης – Ραφήνας:

Ένας χώρος με ιστορία, ένας χώρος με σεβασμό στη διαφορετικότητα!

Το Ε.Ε.Ε.Ε.Κ Νταού Πεντέλης-Ραφήνας αποτελεί μια σχολική μονάδα δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην οποία φοιτούν 70 μαθητές με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές, νοητική υστέρηση και σύνθετες συναισθηματικές, γνωστικές και κοινωνικές δυσκολίες. Η ανάγκη μας να επισκεφτούμε το σχολείο αυτό και να γνωρίσουμε από κοντά μαθητές και προσωπικό πήγαζε από την πεποίθηση ότι κάτι τέτοιο θα διέυρυνε τους ορίζοντές μας, καθώς θα μας έφερνε αντιμέτωπους με το «διαφορετικό». Και αυτό γιατί λίγα γνωρίζουμε για έναν χώρο πολύ κοντά στον δικό μας, έναν χώρο που σίγουρα αντιμετωπίζεται μέσα από φίλτρα προκατάληψης...

ΠΡΩΤΗ ΕΠΑΦΗ

Φτάνοντας στο σχολείο, το εκπαιδευτικό προσωπικό μας επιφύλαξε θερμή υποδοχή, ενώ οι μαθητές έσπευσαν αμέσως να μας προσεγγίσουν. Μας αγκάλιασαν, μας έπιασαν από τα χέρια και γενικά εκδήλωσαν μια άδολη χαρά... Από πλευράς μας υπήρχε στην αρχή μία κάποια επιφυλακτικότητα, μία μικρή αμηχανία. Πιστεύαμε ότι σε περιπτώσεις όπως αυτή πρέπει να υιοθετούμε μια συγκεκριμένη στάση, πιο προσεκτική! Γρήγορα καταλάβαμε πως κάτι τέτοιο μεγαλώνει την απόσταση μεταξύ των ανθρώπων και επιβραδύνει τη διαδικασία δημιουργίας ενός αισθήματος οικειότητας.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΗ

Αφού χωριστήκαμε σε ομάδες, παρακολουθήσαμε εκ περιτροπής μαζί με τα παιδιά του Ειδικού Σχολείου τα διάφορα εργαστήρια: Το εργαστήριο Κεραμικής, το εργαστήριο Καλλιτεχνικών και το εργαστήριο Κατασκευής σαπουνιών και φτιάξαμε μαζί τους πήλινες κατασκευές, έργα τέχνης και σαπούνια! Κι ενώ στο πρώτο εργαστήριο υπήρξε μία ένταση και μια αίσθηση αναστάτωσης, στα υπόλοιπα τα παιδιά μας ανοίχτηκαν και μας μίλησαν για πολλά... Για την καθημερινότητά τους, για τα κόμπι τους κα. Κάποιοι δήλωσαν ότι αγαπούν πολύ τη ζωγραφική, κάποιοι άλλοι τη μουσική, όλοι τα βιντεοπαιχνίδια, τις βόλτες κα. Όλοι είχαν τους φίλους τους, τα προβλήματα, τις ανησυχίες αλλά και τα όνειρα τους. Όσο περνούσε η ώρα, τόσο λιγότερο προβληματιζόμασταν για το ποιος είναι ο «κατάλληλος» τρόπος αντίδρασης, καθώς είχαμε καταλάβει πλέον πως όλο αυτό ήταν μια παγίδα του μυαλού. Το μόνο που χρειαζόταν ήταν η αυθεντικότητα μας, που όπως καταλάβαμε τελικά, ήταν το στοιχείο που χαρακτήριζε εκείνο το σχολείο, όσο κανένα άλλο.

Ζωγραφίζοντας
μαζί με τα παιδιά
του ειδικού σχολείου

ΑΡΘΡΟ ΤΗΣ ΟΛΓΑΣ ΡΑΛΛΗ

την αποδοχή της διαφορετικότητας, την ενσυναίσθηση και την αλληλοκατανόηση. Χτίζονται σχέσεις, καταρρίπτονται στερεότυπα και όλοι οι μαθητές βγαίνουν κερδισμένοι.

Πώς φαντάζεστε το σχολείο του μέλλοντος;

Το σχολείο του μέλλοντος θα είναι ένα σχολείο χωρίς αποκλεισμούς, με έμφαση στις δεξιότητες ζωής, στη συνεργασία και στη δημιουργικότητα. Ένα σχολείο που θα αγκαλιάζει κάθε μαθητή και θα του δίνει χώρο να εξελιχθεί με βάση τις δυνατότητές του.

Είχαμε όμως τη χαρά να συνομιλήσουμε και με την ψυχολόγο του σχολείου, κυρία Νιαστή Καλομοίρα, η οποία απάντησε στις παρακάτω ερωτήσεις:

Πώς θα περιγράφατε μια μέρα σε ένα ειδικό σχολείο;

Η καθημερινότητα στο ειδικό σχολείο χαρακτηρίζεται από έντονη αλληλεπίδραση, συνεργασία και συνεχή προσαρμογή στις ανάγκες κάθε μαθητή και μαθήτριάς. Σχεδόν καμία μέρα δεν είναι ίδια με την προηγούμενη, καθώς τα παιδιά μπορεί να εμφανίσουν διαφορετικές συναισθηματικές ή συμπεριφορικές ανάγκες.

Ποια είναι η μεγαλύτερη πρόκληση που μπορεί να αντιμετωπίσει ένας ψυχολόγος σε ένα τέτοιο σχολείο;

Η μεγαλύτερη πρόκληση για έναν ψυχολόγο, όπως νομίζω και για κάθε εργαζόμενο σε ειδικό σχολείο, είναι να μπορέσει να ανταποκριθεί στις πολύπλευρες και συχνά σύνθετες ανάγκες των μαθητών, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις γνωστικές όσο και τις συναισθηματικές και κοινωνικές τους δυσκολίες. Κάθε παιδί είναι μοναδικό και απαιτεί εξατομικευμένη προσέγγιση, κάτι που προϋποθέτει συνεχή παρατήρηση, ευελιξία, προσαρμοστικότητα και συνεργασία με όλη τη διεπιστημονική ομάδα.

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Τότε ήταν που κατακλυστήκαμε από πλήθος συναισθημάτων καθώς είχε ξεπεραστεί το στάδιο της επιφυλακτικότητας και νιώθαμε πλέον κοντά με τα παιδιά. Είχαμε γνωριστεί, είχαμε μοιραστεί στιγμές, είχαμε εκμυστηρευτεί σκέψεις, όνειρα, συναισθήματα... Τότε ήταν που τα δύο σχολεία είχαν γίνει ένα. Καθόμασταν όλοι μαζί σε έναν κύκλο και το ένα σχολείο μοίραζε τα δικά του κέρσματα στο άλλο! Στο τέλος γράψαμε όλοι τις σκέψεις μας για εκείνη τη συνάντηση σε χαρτόνια. Τα χαμόγελα που ανταλλάσσαμε όλοι μεταξύ μας, είχαν αντικαταστήσει την ανάγκη για λεκτική επικοινωνία. Εξάλλου τα συναισθήματά μας εκείνη τη στιγμή ήταν αδύνατον να περιοριστούν σε λέξεις...

Τι απάντησαν στις ερωτήσεις μας ο κος Θεόδωρος Χαρίδης και η κα Ευγενία Κατσαρού, ο διευθυντής και η υποδιευθύντρια του Ε.Ε.Ε.Ε.Κ Ραφήνας αντίστοιχα

Ποιο είναι το όραμά σας ως Διεύθυνση του Ε.Ε.Ε.Ε.Κ Ραφήνας;

Το όραμά μου είναι ένα σχολείο ανοιχτό, ανθρώπινο και συμπεριληπτικό, όπου κάθε μαθητής νιώθει αποδεκτός, ασφαλής και ικανός να αναπτύξει τις δεξιότητές του. Στόχος είναι οι μαθητές μας να αποκτήσουν αυτονομία, αυτοπεποίθηση και τα εφόδια που χρειάζονται για μια όσο το δυνατόν πιο ενεργή συμμετοχή στην κοινωνία. Εξάλλου ένα σχολείο ειδικής αγωγής δεν είναι απλώς ένας χώρος μάθησης, αλλά ένας χώρος ζωής. Εστιάζει όχι μόνο στη γνώση, αλλά και στην κοινωνικοποίηση, την επαγγελματική εκπαίδευση, τη συναισθηματική ανάπτυξη και την προετοιμασία για

την ενήλικη ζωή. Παράλληλα, λειτουργεί ως γέφυρα ανάμεσα στους μαθητές και την κοινωνία.

Τι ξεχωρίζει το Ε.Ε.Ε.Ε.Κ Ραφήνας;

Αυτό που ξεχωρίζει το σχολείο μας είναι η συνεργασία: εκπαιδευτικών, ειδικού προσωπικού, μαθητών και οικογενειών. Δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στη βιωματική μάθηση, στα εργαστήρια, στις δράσεις εκτός σχολείου και στην καλλιέργεια δεξιοτήτων ζωής. Πάνω απ' όλα, ξεχωρίζει το κλίμα σεβασμού και αποδοχής.

Πώς αντιμετωπίζετε τις προκλήσεις της ειδικής αγωγής;

Οι προκλήσεις είναι πολλές, όμως αντιμετωπίζονται με συνεργασία, υπομονή και συνεχή επιμόρφωση. Κάθε μαθητής είναι μοναδικός και χρειάζεται εξατομικευμένη προσέγγιση. Προσπαθούμε καθημερινά να βρίσκουμε λύσεις, να προσαρμοζόμαστε και να στηρίζουμε τόσο τους μαθητές όσο και τους εκπαιδευτικούς.

Πόσο σημαντική είναι η συνεργασία με άλλα σχολεία, όπως το Λύκειο Ραφήνας;

Η συνεργασία με σχολεία γενικής εκπαίδευσης είναι εξαιρετικά σημαντική. Τέτοιες επισκέψεις και δράσεις προάγουν

Αποχαιρετώντας τους νέους μας φίλους

23/7/2018

Στις στάχτες γεννήθηκε η Ανθρωπιά

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

ΤΩΝ ΜΙΧΑΕΛΑΣ ΑΘΟΥΣΑΚΗ, ΖΩΗΣ ΒΟΥΛΑΛΑ, ΜΑΡΙΛΙΑΣ ΠΑΤΕΡΑΚΗ

Τις ώρες της φρίκης κάποιοι άνθρωποι διάλεξαν να σταθούν όρθιοι: ο Γ. Αθηναίος, ο ψαράς που μετέφερε κόσμο με το καίκι του από το Ζούμπερι στη Ραφήνα, ο Μ. Καραμολέγκος, εθελοντής πυροσβέστης που βρέθηκε στην πρώτη γραμμή, η Κάλλι Αναγνώστου, πρόεδρος του Συλλόγου Συγγενών Θανόντων και Εγκαυματιών και η Ειρ. Τζούλια, σκηνοθέτης της ταινίας «Lumen» που σημαίνει...φώς! Σε αυτό το άρθρο ρίχνουμε το δικό μας «φως» σε εκείνους που σε μία τόσο δύσκολη στιγμή επέλεξαν να ριχτούν στη μάχη, για να σώσουν ζωές ή να μετατρέψουν το πένθος σε δράση και δημιουργία!

Στις 23 Ιουλίου του 2018 σημειώθηκε στην περιοχή μας μία από τις φονικότερες πυρκαγιές στον κόσμο για τον 21ο αιώνα. Το μεσημέρι εκείνης της ημέρας, ξέσπασε πυρκαγιά στην Κινέτα και αμέσως κινητοποιήθηκε ένα μεγάλο μέρος της πυροσβεστικής επηρεάζοντας το πλήθος των πυροσβεστών που θα μπορούσαν να είναι διαθέσιμοι στην πυρκαγιά που ακολούθησε στην Νταού Πεντέλης λίγες ώρες αργότερα. Η φωτιά κατευθύνθηκε ανατολικά προς την θάλασσα και κατέστρεψε ολοσχερώς δασικά στρέμματα και σπίτια σε όλη την περιοχή. Παρά τις εκτιμήσεις ότι η πυρκαγιά θα σταματούσε έστω μετά τον πρώτο οικισμό, στη λεωφόρο Μαραθώνος, η φωτιά συνέχισε ακάθεκτη προς ακόμη τέσσερις διαφορετικούς οικισμούς! Οι άνθρωποι εκείνη την ημέρα βίωσαν στιγμές τρόμου, απόγνωσης και πανικού που τους στιγμάτισαν για μια ζωή. Έπειτα από αυτή την τραγωδία κηρύχθηκε εθνικό πένθος, για να τιμηθούν οι αδικώς χαμένες και βασανισμένες ψυχές, ακολούθησαν νομοθετικές αλλαγές και έρευνες για την εξιχνίαση του συμβάντος και την απόδοση ευθυνών.

Συνέντευξη με τον κο Γ. Αθηναίο, τον ψαρά που μετέφερε ανθρώπους με το καίκι του

Τι θυμάστε εντονότερα από το συμβάν αυτό εκείνη τη μέρα;

Θυμάμαι ότι μόλις κατάλαβα ότι η κατάσταση ήταν άσχημη έφυγα αμέσως να βοηθήσω. Οι συνθήκες ήταν πολύ άσχημες, με πολύ δυνατό αέρα αλλά χωρίς κύμα, ευτυχώς. Η κόρη μου 19 χρονών τότε, ήρθε κι αυτή μαζί μου παρά τις προσπάθειες να την μεταπέισω. Το θεώρησε χρέος της... Ήρθε μαζί μου κι ο Μοχάμεντ, ένας Αιγύπτιος με τρία παιδιά. Όταν φτάσαμε στο Ζούμπερι με το καίκι, σε μια πολύ βραχώδη

περιοχή, η κάπνα ήταν σαν ένα σύννεφο, που έμπαινες μέσα και δεν έβλεπες τίποτα! Κατευθυνθήκαμε σε ένα πολύ βραχώδες μέρος, γιατί ήξερα ότι εκεί θα υπήρχε πολύς κόσμος. Από τη μία φοβόμουν για την κόρη μου, από την άλλη για το σκάφος, γιατί ανα πάσα στιγμή ήξερα ότι θα μπορούσα να χτυπήσω στα βράχια και να βουλιάξω! Όταν φτάσαμε και πλησιάσαμε προς τη στεριά ακούγαμε διαρκώς εκρήξεις

και μία λάμψη και θυμάμαι να βλέπω κάτι μορφές σαν φαντάσματα... Τους φωνάζαμε να έρθουν στη βάρκα, γιατί δεν μπορούσαμε να προσεγγίσουμε και δεν κουνιόταν κανείς... Εγώ ούρλιαζα...μας κοιτάγαν αβοήθητοι. Κάποιοι ήταν καμμένοι... Πήγα να ανεβάσω μία κυρία και πιάνοντας το χέρι της κατάλαβα ότι ήταν μόνο κόκαλο ... και τι να σας λέω τώρα... - σας είπα δεν είμαι διασώστης - άνθρωπος είμαι

θηκαν κι αυτό ήταν... Το άγχος ήταν τεράστιο! Θυμάμαι πως μέσα στο καίκι οι άνθρωποι αναλογιζόντουσαν τους δικούς τους, όσους είπαν ότι θα συναντηθούν και κάθικαν, το σπίτι τους που κάηκε... Αλλά όλοι ήταν ευγνώμονες...σας λέω ξανά πως το «ευχαριστώ» αυτών των ανθρώπων ήταν αυτό που δεν πήραμε από την Πολιτεία.

Συνέντευξη με τον εθελοντή πυροσβέστη Μ. Καραμολέγκο που βρέθηκε στην πρώτη γραμμή

Τι θυμάστε πιο έντονα από εκείνη την ημέρα;

Ο καπνός σκέπασε τον ουρανό και η μέρα έγινε νύχτα μέσα σε λίγα λεπτά. Μαζί με τη φωτιά που απλωνόταν, απλώθηκε και ο πανικός! Εκείνες τις ημέρες ξεχάσαμε τι θα πει ωράριο, βάρδιες, σπίτι, οικογένεια κτλ. Ήταν η ανάγκη να σταθούμε δίπλα στον συνάνθρωπο μας, να προσφέρουμε ό,τι μπορούμε. Ως εθελοντές δασοπυροσβέστες τα καθήκοντά μας είναι συγκεκριμένα. Εκείνες όμως τις ώρες υπερβήκαμε τον εαυτό μας! Αν και εξαντλημένοι, συνεχίσαμε αντιμέτωποι με τον κίνδυνο και το απροσδόκητο. Σε τέτοιες καταστάσεις δεν σκέφτεσαι αν κάτι «ανήκει» στα καθήκοντά σου... Εκείνη τη στιγμή είσαι απλά ένας άνθρωπος που προσπαθεί να βοηθήσει άλλους ανθρώπους.

Οκτώ χρόνια μετά, ως εθελοντής ποιο είναι το μήνυμα που θέλετε να περάσετε στους αναγνώστες μας;

Το πιο σημαντικό μήνυμα είναι να μη ξεχάσουμε! Να μη μείνουμε στο πένθος αλλά με απεριόριστο σεβασμό σε όλους τους πληγέντες να μάθουμε από τη συμφορά. Να θυμόμαστε ότι πίσω από κάθε τι υπάρχουν άνθρωποι που προσφέρουν χωρίς να περιμένουν αντάλλαγμα. Άνθρωποι που δίνουν χρόνο, δύναμη και πολλές φορές την ψυχή τους

από τη συνάντησή μας με τον Γ. Αθηναίο

είτε από ντεπόζιτα βενζίνης είτε από φιάλες υγραερίου. Πετάγονταν συνέχεια κομμάτια ξύλου, κουκουνάρες αναμμένες κ.α πάνω στην τέντα του σκάφους. Κόλαση! Μόνο αν το ζήσει κάποιος μπορεί να το περιγράψει! Μια τέτοια στιγμή όμως παίρνεις δύναμη, γιγαντώνεις! Ξέρεις ότι τη φωτιά να τη νικήσεις δεν μπορείς, όταν όμως βλέπεις την απόγνωση στα πρόσωπα των ανθρώπων... Όταν με ρωτάνε αν σε επιβράβευσε η πολιτεία, τους λέω ότι το μεγάλο «ευχαριστώ» είναι αυτό το βλέμμα τη στιγμή που άπλωνα το χέρι και έβαζα κάποιον στη βάρκα!

Πόσους ανθρώπους σώσατε εκείνο το βράδυ;

Γύρω στους 90. Δεν είχαμε ορατότητα, οπότε με κάθε έκρηξη υπήρ-

απλός! Πρώτα η κόρη μου και μετά ο Μοχάμεντ βούταγαν και πήγαιναν να πάρουν ανθρώπους. Πρώτα κάτι παιδάκια, μετά μια γιαγιά... Σε όσους μπορούσαν, ζητάγαμε να κολυμπήσουν μέχρι τη βάρκα, πιο πολύ για να μπορέσουμε να βοηθήσουμε όσους ήταν ανήμποροι ή καμμένοι. Ο Μοχάμεντ βρήκε μία ξύλινη πόρτα που επέπλεε και την έκανε κανό... Έτσι σιγά σιγά μαζέψαμε την πρώτη караβιά, γύρω στα 35 άτομα περίπου και κάτι ζωάκια. Φύγαμε γύρω στις 18.15 και μέχρι τις 2:00 κάναμε τρία δρομολόγια για μια απόσταση που κανονικά την κάνουμε σε 15 λεπτά. Σε τέτοιες συνθήκες όμως ποτέ δεν ξέρεις, μπορεί να εμφανιστεί ξαφνικά μπροστά σου ένα άλλο σκάφος, μια βάρκα, ένας άνθρωπος... Πόσοι μάθαμε ότι καθήκαν κολυμπώντας, απομακρύν-

αφήνοντας πίσω οικογένειες και υποχρεώσεις είτε είναι μέρα είτε είναι νύκτα. Ας μη ξεχνάμε τελικά το πόσο εύθραστη είναι η ζωή αλλά και πόσο μεγαλειώδης μπορεί να γίνει η ανθρώπινη προσφορά και αλληλεγγύη! Και ναι πιστεύω ότι μέσα στις στάχτες γεννήθηκε αλληλεγγύη, ευθύνη και ανθρωπιά! Και όσο θυμόμαστε, όσο σεβόμαστε και όσο μαθαίνουμε, τόσο αυξάνονται οι πιθανότητες να μη ζήσουμε ποτέ ξανά μια τέτοια τραγωδία.

**Συνέντευξη με την
Κάλλι Αναγνώστου
πολυεγκαυματία,
δημιουργό και
διαχειρίστρια
εθελοντικής ομάδας
ενημέρωσης πολιτών για
έκτακτες καταστάσεις
και πρόεδρο του
Συλλόγου Συγγενών
Θανόντων και
Εγκαυματιών της 23ης
Ιουλίου 2018.**

Η φωτιά την βρήκε στο σπίτι με τον πεντάχρονο γιο της...

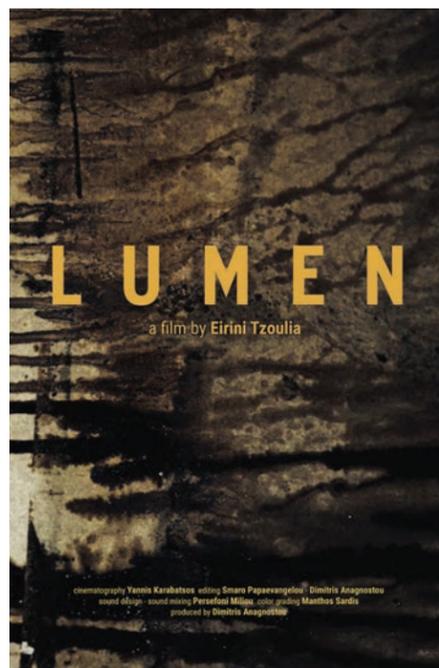
Πείτε μας τι θυμάστε από εκείνη τη μέρα

Ήταν μια συνηθισμένη μέρα καλοκαιριού που τίποτα δεν προμήνυε τι θα ακολουθούσε, μέχρι που όλα άλλαξαν ξαφνικά. Ο τόπος όλος μετατράπηκε σε εμπόλεμη ζώνη και εμείς γίναμε χωρίς να το θέλουμε πρωταγωνιστές ταινίας τρόμου. Μόνοι μας προσπαθήσαμε να σώσουμε τους εαυτούς μας και τους οικείους μας, ψάχνοντας τρόπους να προφυλαχθούμε ή να ξεφύγουμε την στιγμή που η φωτιά έμπαινε στα σπίτια μας, κατέκλυζε τους δρόμους φτάνοντας ακόμη και στη θάλασσα, αφανίζοντας τα πάντα στο διάβα της. Δεν υπήρχε κανένα άλλο περιθώριο για εμάς παρά αυτό της μηχανικής αντίδρασης με μόνο σκοπό την επιβίωση. Η κατά-

ληξη καθενός μας ορίστηκε κυριολεκτικά μέσα στους καπνούς και στις φλόγες... Ο τρόμος του βιώματος μετατράπηκε σε φρικτό ψυχικό πόνο από την απώλεια για όσους έχασαν δικούς τους ανθρώπους και σε φρικτό σωματικό πόνο από τα εγκαύματα για όσους επιζήσαμε καμένοι, και η γνώση των γεγονότων που οδήγησαν στις απώλειες μας μας ακολουθεί πάντα. Δεν το ξεπερνάς. Δεν κλείνουν οι πληγές μας. Δεν επιστρέφουν οι άνθρωποι μας. Έχουν όλα χαραχθεί στη μνήμη και τα σώματα.

Ποιος είναι ο ρόλος σας ως εθελόντρια και μέσω του Συλλόγου;

Από τότε, συγγενείς θανόντων θυμάτων και εγκαυματίες θύματα κουβαλάμε μέσα μας τη φωτιά. Προσπαθούμε να αναδείξουμε τις αιτίες που οδήγησαν στο εγκληματικό αποτέλεσμα! Μόνη ελπίδα ότι η γνώση και ενεργοποίηση του

κόσμου, όπως και η θέσπιση μέτρων προστασίας, ασφάλειας και εμπλοκής φορέων με ουσιαστική ανάληψη και απόδοση ευθυνών, θα αποτρέψουν να επαναληφθεί κάποια αντίστοιχη τραγωδία, ώστε

κανείς να μην βιώσει τον πόνο και την απώλεια που βιώνουμε εμείς έκτοτε.

Τι μήνυμα θα θέλατε να στείλετε στους αναγνώστες μας;

Δεν υπάρχει τίποτα φυσικό στην καταστροφή και τον αφανισμό ζώων λόγω έλλειψης ενεργειών και αγνοσίας από μέρους όσων οφείλουν να προστατεύουν ζωές και φύση. Η διαφύλαξη της ζωής και του περιβάλλοντος πρέπει να είναι σκοπός όλων.

Ένα ασφαλέστερο βιώσιμο μέλλον για τις επόμενες γενιές είναι ίσως ο καλύτερος τρόπος απόδοσης τιμής και δικαίωσης στα 177 θύματα, τις μήνες και τα βιώματα μας.

**Συνέντευξη με τη
σκηνοθέτη της ταινίας
"lumen" Ειρήνη Τζούλια**

Κυρία Τζούλια, πείτε μας τι σηματοδοτεί για εσάς η 23η Ιουλίου του 2018;

Η μέρα αυτή είναι μία ρήξη, σαν να χωρίστηκε η ζωή μου στα δύο: ένα «πριν» κι ένα «μετά». Το «πριν» είναι οι ευτυχισμένες μέρες, το «μετά» εμπεριέχει ένα πολύ βαρύ τραύμα προσωπικό, αλλά ταυτόχρονα και συλλογικό. Αυτή η σύντηξη της προσωπικής απώλειας και της συλλογικής καταστροφής, της προσωπικής και συλλογικής μαρτυρίας, είναι και το θέμα του «Lumen».

Γιατί ονομάσατε την ταινία «Lumen»;

Όταν άρχισα να δουλεύω το σενάριο, έπεσα τυχαία πάνω στη λέξη, της οποίας οι προεκτάσεις ήταν ακριβώς εκείνες που χρειαζόμαστε. Στα λατινικά lumen σημαίνει «φως», «φωτεινότητα», «άνοιγμα». Πέρα από την έννοια που μπορεί να λάβει ως ενδοσκόπηση, το φως ως μια εσωτερική διεργασία, εδώ έχει και εκείνη της διαφυγής από το τραύμα, το φως που βγαίνει από μία οπή. Κι επειδή η κατάσταση μου εκείνη την περίοδο έμοιαζε με μια μαυ-

ρη τρύπα, σχετίζεται και με τη δική μου προσπάθεια να ξεφύγω, να βγω προς τα έξω. Παρόλα αυτά, η λευκότητα του φόντου των τίτλων, δεν είναι μόνο ο καμβάς πάνω στον οποίο καταγράφεται το καταστροφικό γεγονός κι έρχεται στο φως, αλλά μπορεί να αναφέρεται και στο «λευκό φως» (ακαριαία, εκτυφλωτική λάμψη) μιας πυρηνικής έκρηξης και στην απόλυτη εξαύλωση: η στιγμή της καταστροφής. Ίσως όμως στο τέλος της ταινίας, το λευκό φως να μπορεί να βιωθεί από τον θεατή ως μετατραυματική λύτρωση και να μετουσιώνεται σε ελπίδα.

Άραγε από την φρίκη μπορεί να γεννηθεί ελπίδα;

Ναι, θα έλεγα ότι μπορεί. Νομίζω ότι είναι ζήτημα επιβίωσης. Χωρίς ελπίδα δεν θα είχε νόημα να συνεχίσουμε. Εγώ προσωπικά αισθάνθηκα ότι υπάρχει ελπίδα, βιώνοντας την αλληλεγγύη των ανθρώπων γύρω μου. Και στο νοσοκομείο, από τους γιατρούς που φρόντισαν τον πατέρα μου, πριν καταλήξει και φυσικά από τη στήριξη των ανθρώπων εδώ, ως κοινότητα.

Γιατί τα πάντα παρουσιάζονται μέσα από μία οθόνη;

Η ταινία βασίζεται σε μαρτυρίες διυλισμένες μέσα από το δικό μου βλέμμα και τα πρώτα πλάνα είναι πλάνα αρχείου τραβηγμένα μέσα από οθόνη. Ένας πολλαπλασιασμός βλεμμάτων και οθονών, κάτι που παρεμβάλλεται στην εικόνα-μαρτυρία. Πρόκειται για πλάνα αρχείου, αλλά αυτός ο πολλαπλασιασμός οθονών ήταν ένας τρόπος για να επανεξετάσω το βλέμμα, το δικό μου και των άλλων. Ουσιαστικά οι μαρτυρίες των ανθρώπων είναι αυτό που κατάλαβα εγώ, ξαναέγραψα τα λόγια τους με βάση αυτό που εγώ αντιλήφθηκα ως το δικό τους βίωμα και συναίσθημα. Και γι' αυτό στο τέλος της ταινίας, η οθόνη της τηλεόρασης προβάλλει την πρώτη πορεία στη μνήμη των θυμάτων την οποία είχα καταγράψει τότε.

Γενικά Λύκεια...

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

ΤΩΝ ΔΑΝΑΗΣ ΚΟΥΡΟΥ, ΛΥΔΙΑΣ ΛΟΥΚΑΤΟΥ

Στους 2 δήμους της περιοχής μας, δηλαδή στον δήμο Ραφήνας - Πικερμίου και στον δήμο Μαραθώνα, υπάρχουν 5 γενικά λύκεια, εκ των οποίων τα 3 στεγάζονται σε κτίρια εκτός προδιαγραφών, που δυσχεραίνουν τόσο το μάθημα όσο και την ψυχική κατάσταση μαθητών και εκπαιδευτικών!

Ελάχιστα χιλιόμετρα μακριά από το σχολείο μας βρίσκονται τα Λύκεια του Μαραθώνα, του Πικερμίου και το 2^ο της Νέας Μάκρης. Συχνά περνάμε από μπροστά και το πρώτο που μας έρχεται στο μυαλό είναι η φράση: Σχολεία... κουτιά! Η ανάγκη γι αυτό το ρεπορτάζ γεννήθηκε κυρίως μετά από συζητήσεις που είχαμε με συμμαθητές μας από τα σχολεία αυτά αλλά κυρίως μετά από την είδηση ότι λίγους μήνες πριν ένας εκπαιδευτικός από το Λύκειο του Μαραθώνα τραυματίστηκε σοβαρά εξαιτίας της έλλειψης χώρων άθλησης στο σχολείο αυτό.

Επισκεφτήκαμε λοιπόν τα Λύκεια αυτά και μιλήσαμε με τους δύο εκ των τριών διευθυντών αλλά και με εκπαιδευτικούς και μαθητές και από τα τρία. Συλλέξαμε πολλές πληροφορίες και φωτογραφικό υλικό και θεωρούμε ότι πρέπει το θέμα αυτό να αναδειχθεί. Στόχος μας δεν είναι να εκθέσουμε ή να θίξουμε τους διδάσκοντες και την διεύθυνση ή ακόμη και τους ανωτέρους, όμως θεωρούμε σκόπιμο η κατάσταση αυτή να δημοσιοποιηθεί, ώστε κανείς να μη λέει ότι... δεν ήξερε!

Στους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς αλλά και τους διευθυντές που δέχθηκαν να μας δώσουν συνεντεύξεις τέθηκαν ερωτήσεις που αφορούσαν την υφιστάμενη κατάσταση του σχολικού περιβάλλοντος, την εξυπηρέτηση των αναγκών των μαθητών και την ασφάλεια όλων.

ΓΕΛ ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ

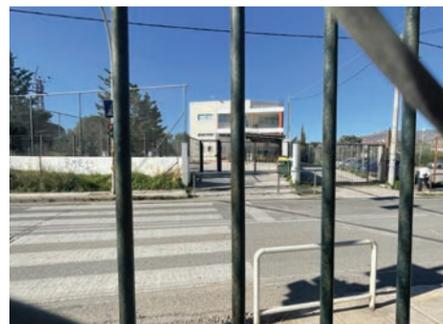
Η πρώτη μας σκέψη όταν φτάσαμε στο σχολείο, ήταν το ερώτημα: «Πού είναι το σχολείο;» Καθώς αντικρίσαμε κάτι τελείως αναπάντεχο. Το σχολείο είναι κυριολεκτικά «κομμένο στη μέση». Υπάρχουν δύο κτίρια, και τα δύο εκ των οποίων ενοικιάζονται. Το πρώτο φιλοξενεί τους μαθητές της Α' και Β' λυκείου και το δεύτερο φιλοξενεί όλη τη Γ' λυκείου. Θα σκεφτεί κανείς, «που είναι το κακό με αυτό;» Το κακό είναι ότι τα δύο κτίρια χωρίζονται από δρόμο! Και όταν το μισό σχολείο βρίσκεται στην άλλη μεριά του δρόμου, μαθητές και εκπαιδευτικοί αναγκάζονται να τον διασχίσουν καθημερινά για να εξυπηρετηθούν!! Ακούγεται σαν αστειό αλλά είναι η πραγματικότητα την οποία έχουν να αντιμετωπίσουν όλοι!

Όπως μας είπε ο διευθυντής τους σχολείου κος Μπέκας μόνο το ένα κτίριο αποτελούσε αρχικά το κτίριο που στέγαζε όλο το σχολείο, και αυτό ήταν αυτό που σήμερα στεγάζει την Α' και τη Β' Λυκείου. Το συγκεκριμένο υπήρξε αρχικά βιοτεχνία καλτσών και δεν είχε τις

προδιαγραφές για σχολείο! Με τον καιρό όμως τα παιδιά αυξήθηκαν σε αριθμό και δεν επαρκούσαν οι χώροι. Οι υπεύθυνοι αναγκάστηκαν να «κόψουν» το γραφείο των καθηγητών, για να δημιουργήσουν μία παραπάνω αίθουσα στην οποία χώρεσαν στριμωγμένα 30 μαθητές. Για να λυθεί το πρόβλημα, ο Δήμος νοίκιασε και το απέναντι κτίριο, το οποίο παλαιότερα λειτουργούσε ως Γυμνάσιο, όμως ούτε εκείνο είχε χτιστεί αρχικά για να στεγάσει σχολείο! Κοινώς, κανένα από τα δύο

εικόνες από το ΓΕΛ Πικερμίου

κτίρια δεν έχει τις προδιαγραφές του ΟΣΚ (Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων). Έτσι το σχολείο «τεμαχίστηκε» και η κατάσταση συνεχίζεται ίδια και απaráλλακτη χωρίς κανείς να μπορεί να κάνει το οτιδήποτε...

Η Γ' λυκείου είναι αποκομμένη από το υπόλοιπο σχολείο. «Νιώθουμε σαν φυλακισμένοι εδώ», αναφέρει ένας μαθητής της Γ'. Στο ένα κτί-

Έτσι το σχολείο «τεμαχίστηκε» και η κατάσταση συνεχίζεται ίδια και απaráλλακτη χωρίς κανείς να μπορεί να κάνει το οτιδήποτε...

ριο υπάρχουν αίθουσες κοντέινερ στο πίσω προαύλιο. Δίπλα στο σχολείο νοικιάζεται ένα παρκινγκ για τους καθηγητές του σχολείου κυρίως. Το συνολικό μηνιαίο ενοίκιο ανέρχεται στα 8.000 ευρώ, ποσό που θα μπορούσε να δοθεί για έξοδα του σχολείου, ή ακόμη, και για να χτιστεί καινούργιο κτίριο.

Στα δύο κτίρια υπάρχει μόνο ένα γραφείο της Διεύθυνσης και των διδασκόντων, δηλαδή οι καθηγητές αναγκάζονται να διασχίζουν τον δρόμο μέσα στη διάρκεια του διδακτικού ωραρίου. Ακόμη, όλα τα εργαστήρια βρίσκονται στον επάνω όροφο του ίδιου κτιρίου, αναγκάζοντας τα παιδιά της Γ' να διασχίζουν επίσης τον δρόμο για ορισμένα μαθήματα. Δεν υπάρχει κυλικείο, ούτε κάποιος κοντινός φούρνος, καφετέρια, μίνι μάρκετ, για να εξυπηρετήσει τις προφανείς ανάγκες

μαθητών και καθηγητών. Το σχολείο βέβαια έχει εγκαταστήσει δύο αυτόματους πωλητές, όμως αυτοί γρήγορα αδειάζουν και τα προϊόντα δεν αρκούν για όλα τα παιδιά. Υπήρξε η ιδέα κυλικείου καντίνας, όμως δεν φαίνεται να υλοποιείται. Σημαντικό πρόβλημα είναι η έλλειψη προσβασιμότητας των ΑΜΕΑ σε αρκετούς χώρους. Δεν υπάρχουν ασανσέρ, ούτε ράμπες, αποκλείοντάς τα από ένα γήπεδο όπου όπου την είσοδο υπάρχει σκαλοπάτι, αλλά και από τα εργαστήρια. Από όλα τα εργαστήρια! Αυτό αναγκάζει άτομα με κινητικές δυσκολίες να ακολουθήσουν κατευθύνσεις τα μαθήματα των οποίων γίνονται μόνο σε αίθουσες στις οποίες υπάρχει προσβασιμότητα. Με άλλα λόγια ένα ΑΜΕΑ αποκλείεται από τη θετική κατεύθυνση ή την κατεύθυνση Οικονομίας (!), αφού δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να εισέλθει στο Χημείο ή στο εργαστήριο Πληροφορικής! Όπως τονίζει ο διευθυντής: «Αυτά τα παιδιά δεν θα μπορέσουν να φοιτήσουν εδώ» Τόσο οι μαθητές όσο και ο διευθυντής παραδέχονται πως δεν υπάρχει αίσθημα ασφάλειας σε αυτόν τον χώρο. «Ο κίνδυνος υπάρχει κάθε στιγμή!» αναφέρει ο διευθυντής. Έχει προταθεί η δημιουργία «έξυπνης διάβασης» ανάμεσα στα

σχολεία, κάτι που δεν έχει υλοποιηθεί ακόμη.

Εδώ και χρόνια, όλοι οι προηγούμενοι διευθυντές έτσι και ο τωρινός στέλνουν συνεχώς έγγραφα στη Διεύθυνση για να βρεθεί κατάλληλο κτίριο, όμως όσο και αν οι καλές προθέσεις περισσεύουν, λύση δεν έχει βρεθεί ακόμα! Όπως μας είπαν «Δεν υπάρχει οικόπεδο του Δήμου για να χτιστεί Λύκειο».

Η βασική ερώτηση που τέθηκε και στους μαθητές αλλά και καθηγητές είναι η εξής:

«Αν μπορούσατε να αλλάξετε κάτι στο σχολείο σας, τι θα ήταν αυτό;» Όλοι συμφώνησαν στη δημιουργία ενιαίου, αγορασμένου κτιρίου, με δυνατότητα πρόσβασης των ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους, με ευρύχωρες, «ανθρώπινες» και αξιοπρεπείς αίθουσες και χώρους απαραίτητους για ένα σύγχρονο σχολείο με σωστές προδιαγραφές.

Φεύγοντας από το Λύκειο Πικερμίου νιώσαμε την ανάγκη να πούμε ένα μεγάλο μπράβο στους καθηγητές και στους μαθητές του σχολείου, οι οποίοι παρά τις αντίξοες συνθήκες μας υποδέχτηκαν ιδιαίτερα θερμά και απέδειξαν πώς ακόμη και σε τόσο δύσκολες καταστάσεις, βρίσκουν τρόπους να ανταπεξέρχονται, να δίνουν τον καλύτερό τους εαυτό και να αισιοδοξούν!!

Χαρακτηριστική εικόνα από την αθλητική εγκατάσταση του προαυλίου χώρου

γενικά

ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΑ!

ΓΕΛ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

Μόλις φτάσαμε στο ΓΕΛ Μαραθώνα, εκπλαγήκαμε από το γεγονός ότι το σχολείο βρισκόταν πάνω στον δρόμο (!) και πιο συγκεκριμένα πάνω στη Λεωφόρο Μαραθώνος! Το περιορισμένης έκτασης προαύλιο χωρίζεται από τη Λεωφόρο Μαραθώνος με μια σειρά κάγκελα! Και εδώ το σχολείο αποτελεί ενοικιαζόμενο χώρο που παλαιότερα χρησιμοποιούνταν ως εμπορικό κέντρο και με προδιαγραφές που δεν αρμόζουν σε σχολείο. Οι αίθουσες είναι ιδιαίτερα μικρές, χωρίς φυσικό φως και μη ξεπερνώντας τα 39τμ, δεν μπορούν να χωρέσουν τα τμήματα 25 μαθητών που συχνά υπάρχουν στο σχολείο.

Ο γενικότερος χώρος αλλά και οι επιμέρους τάξεις και εργαστήρια είναι ιδιαίτερα περιορισμένα και αυτό είναι κάτι που πιέζει και δυσχεραίνει τόσο τους μαθητές όσο και τους καθηγητές. Το μόνο θετικό όπως επεσήμανε ο Διευθυντής κος Καλαιτζάκης είναι ότι τουλάχιστον είναι εύκολη η επιτήρηση των μαθητών στα διαλείμματα, κάτι που δημιουργεί ένα αίσθημα ασφάλειας. Οι ίδιοι οι μαθητές παραδέχονται ότι δε νιώθουν καμία ασφάλεια στον χώρο και χαρακτήρισαν το κτίριο «ετοιμόρροπο» και «ακατάλληλο». Καθηγητές και μαθητές συμφωνούν πως ο κίνδυνος είναι μεγάλος ιδιαί-

τερα κατά την είσοδο και έξοδο των μαθητών, εξαιτίας της Λεωφόρου Μαραθώνος, και νιώθουν τυχεροί που μέχρι στιγμής δεν έχει σημειωθεί κάποιο ατύχημα.

Το προαύλιο σε διαστάσεις ασύλληπτα μικρές αποτελεί τον μόνο εξωτερικό χώρο για άθληση και διαλείμματα και δεν υπάρχει φυσικά κάποιο γήπεδο μπάσκετ ή ποδοσφαίρου. Όπως μας είπαν, το μάθημα της γυμναστικής γινόταν μέχρι πρόσφατα σε δημόσιο, αφύλακτο χώρο, έξω από το σχολείο.

απείχαν πολύ μεταξύ τους. Ομόφωνα απάντησαν πως πρέπει να αλλάξουν σχολείο άμεσα. Να μετακινηθούν σε ένα αγορασμένο κτίριο με σωστές προδιαγραφές σχολείου και αρκετό χώρο για δραστηριότητες, πράγματα που φυσικά τους λείπουν...

Αυτό που μας εξέπληξε ευχάριστα ήταν η φροντίδα και η καλαισθησία η οποία χαρακτήριζε τους εσωτερικούς χώρους του σχολείου. Τα γραφεία, η βιβλιοθήκη ακόμη ακόμη και το εργαστήριο πληροφορικής

Σε περίπτωση που κάποιοι μαθητές από τον πάνω όροφο θέλει να κατέβει στο ισόγειο μια μέρα που βρέχει, κινδυνεύει όχι μόνο να βραχεί αλλά και να γλιστρήσει. Ακόμη, πολλές φορές οι μαθητές αισθάνονται δονήσεις από τυχόν εργασίες που γίνονται κοντά και η μόνωση του κτιρίου είναι κακή.

Οι αίθουσες είναι μικρές και οι χώροι γενικώς περιορισμένοι. Μάλιστα, υπάρχει μια αίθουσα στην οποία υπάρχουν βρύσες και πλακάκια, λόγω παλαιότερης χρήσης της ως εργαστήριο. Σε εκείνη την τάξη χωράνε το πολύ 10 μαθητές. Υπάρχουν αίθουσες κοντέινερ ενώ

εικόνες από το ΓΕΛ Μαραθώνα

ένας χώρος κατάλληλος αποτελεί προαπαιτούμενο της εκπαίδευσης που αξίζουν τόσο οι μαθητές όσο και οι εκπαιδευτικοί, ή όχι;

δεν υπάρχουν εργαστήρια παρά μόνο μια μικρή αίθουσα πληροφορικής...Υπάρχει αίθουσα εκδηλώσεων, η οποία βρίσκεται στο υπόγειο και στην οποία δεν χωράνε όλοι οι μαθητές για τις διάφορες γιορτές. Παρόλα αυτά, στις αίθουσες υπάρχουν λειτουργικοί διαδραστικοί πίνακες(!) Το προαύλιο που διαθέτει το σχολείο, μαζί με δύο μπασκέτες, εκτός του ότι είναι μικρό, μέχρι πριν 3 χρόνια δεν ανήκε στο σχολείο...

Η πρόσβαση των ΑΜΕΑ σε χώρους είναι πολύ περιορισμένη, λόγω της έλλειψης ασανσέρ αλλά και ραμπών. Οι διάδρομοι είναι στενοί και υπάρχει δυσκολία κίνησης λόγω συνωστισμού. Οι μαθητές θεωρούν πως πρέπει να μεταφερθούν σε άλλο κτίριο. Κυκλοφορούν συνεχώς φήμες πως βρέθηκε οικόπεδο για να χτιστεί σχολείο, όμως «σιγά μη γίνει τίποτα», όπως μας είπαν όλα τα παιδιά.

Μέσω της παραπάνω έρευνας θέλουμε να αναδείξουμε πώς πραγματικά μοιάζει ένα ακατάλληλο σχολικό περιβάλλον, και να καταδείξουμε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι συνομήλικοί μας στα σχολεία της περιοχής μας. Ίσως μέσα από αυτό καταφέρουμε να κινητοποιήσουμε τους Δήμους και να βοηθήσουμε στο να ακουστούν τα εύλογα παράπονα και ανησυχίες παιδιών και εκπαιδευτικών.

Εξάλλου, ένας χώρος κατάλληλος αποτελεί προαπαιτούμενο της εκπαίδευσης που αξίζουν τόσο οι μαθητές όσο και οι εκπαιδευτικοί, ή όχι;

Όμως, ύστερα από το ατύχημα με τον σοβαρό τραυματισμό καθηγητή, το μάθημα της Γυμναστικής αναγκαστικά γίνεται σε αυτό το προαύλιο. Και οι εκδηλώσεις; Οι σχολικές γιορτές πού γίνονται; Στο σχολείο μάθαμε ότι λειτουργεί η λεγόμενη «αίθουσα πολλαπλών χρήσεων» δηλαδή μία αίθουσα απλά μεγαλύτερη από όλες τις άλλες, στην οποία τα παιδιά αναγκάζονται να κάνουν οτιδήποτε δε σχετίζεται με το μάθημα αυτό καθ' αυτό. Τέλος, παρατηρήσαμε πως δεν υπάρχουν υπόστεγα, αφήνοντας μαθητές και εκπαιδευτικούς εκτεθειμένους σε κάθε καιρική συνθήκη!

Μια από τις ερωτήσεις που κάναμε στον διευθυντή αφορούσε την προσαρμογή των ΑΜΕΑ σε όλους τους χώρους. Λόγω της παλιάς χρήσης του κτιρίου, υπάρχει, ευτυχώς, ασανσέρ που λειτουργεί και ευνοεί τη μετακίνηση από όροφο σε όροφο. Ακόμη, υπάρχουν ράμπες, ειδική τουαλέτα για ΑΜΕΑ και βοηθητικό προσωπικό. Όμως, το σχολείο αδυνατεί να φιλοξενήσει πάνω από έναν μαθητή με αναπηρία, όπως αναφέρει ο διευθυντής, προφανώς λόγω της στενότητας του χώρου. Στους μαθητές τέθηκε η ίδια ερώτηση: «Αν μπορούσατε να αλλάξετε κάτι στο σχολείο σας, τι θα ήταν αυτό;» Οι απαντήσεις τους δεν

αν και δίνουν μία αίσθηση εγκλωβισμού, έχουν αισθητική, γιατί οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί του σχολείου παλεύουν πραγματικά να διατηρούν τους χώρους καθαρούς, καλαίσθητους, φρεσκοβαμμένους και διακοσμημένους με πίνακες και όμορφες φωτογραφίες.

2^ο ΓΕΛ ΝΕΑΣ ΜΑΚΡΗΣ

Δυστυχώς, δεν καταφέραμε να μπούμε στο 2^ο ΓΕΛ της Ν. Μάκρης, όμως καταφέραμε να συλλέξουμε τις απαραίτητες πληροφορίες για την έρευνά μας από αρκετούς μαθητές, οι οποίοι μας μετέφεραν τη δυσαρέσκειά τους. Από το φωτογραφικό υλικό που συλλέξαμε, φαίνεται ότι το σχολείο «χωράει» σε μία φωτογραφία. Πρόκειται για ένα σχολείο και αυτό σε ενοικιαζόμενο χώρο, που φυσικά προοριζόταν για άλλη χρήση...

Το κύριο πρόβλημα είναι και εδώ το ίδιο το κτίριο. Οι μαθητές χαρακτηρίζουν τη κατάσταση «μέτρια έως κακή». Οι περισσότεροι τοίχοι είναι γυψοσανίδες, με αποτέλεσμα να φθείρονται εύκολα. Οι εξωτερικοί τοίχοι είναι επίσης φθαρμένοι. Δεν υπάρχει ασανσέρ, παρά μόνο μία σιδερένια σκάλα που συνδέει το ισόγειο με τον επάνω όροφο.

Το YES FORUM επισκέπτεται το ΓΕΛ Ραφήνας!

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΥΠΡΙΑΝΙΔΗ

Τι κοινό έχουν ένας δικηγόρος, ένας προγραμματιστής, ένας οικονομολόγος, ένας μηχανικός και ένας ψυχολόγος; Μπορούν όλοι να βρουν θέση στη Ναυτιλία!

Ενημέρωση από το "YES FORUM" στο ΓΕΛ Ραφήνας

Η Δανάη Μπεζαντάκου, concept founder του YES Forum, μίλησε στους μαθητές της Β΄ και τη Γ΄ Λυκείου του Σχολείου μας για την σπουδαία Ιστορία και Θέση που κατέχει η Ελληνική Ναυτιλία παγκοσμίως αλλά και για το επαγγελματικό μέλλον κάθε νέου και νέας στον χώρο αυτό. Αν είσαι μαθητής/τρια μπορείς από σήμερα να «χαρτογραφήσεις» τις δεξιότητες και να αξιοποιήσεις όλες τις ευκαιρίες που σου ανοίγονται μέσω του YES Forum με Open Days, mentoring και άλλα πολλά. Αν σε νοιάζει το επαγγελματικό σου αύριο, αυτό το κείμενο αξίζει να διαβαστεί!

Αγαπητή κα Μπεζαντάκου, πείτε μας δυο λόγια για το YES FORUM!

Το Yes Forum ξεκίνησε ως ένας ανοιχτός διάλογος μεταξύ φοιτητών και ανθρώπων της Ναυτιλίας, προκειμένου να ενημερωθούν οι νέοι για τις ευκαιρίες που προσφέρει ο κλάδος της Ναυτιλίας, καθώς βλέπουμε ότι αρκετοί νέοι φεύγουν από την Ελλάδα. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία με 4 πυλώνες: Τα OPEN DAYS και τα CAREER FIRST όπου νέοι άνθρωποι επισκέπτονται τις ναυτιλιακές εταιρείες και βλέπουν πως αυτές δουλεύουν ενώ στις ημέρες καριέρας οι νέοι δίνουν το βιογραφικό τους, ακόμη και ως φοιτητές. Υπάρχουν τα προγράμματα MENTORING στα οποία μέντορες - καθοδηγητές - στελέχη ναυτιλιακών επικοινωνούν με νέους φοιτητές και για ένα χρόνο συναντιούνται μια φορά τον μήνα για μία ώρα είτε διαδικτυακά, είτε από κοντά αλλά και τα «ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΑ» τη μεγαλύτερη ναυτιλιακή γιορτή για την ΕΛΛΑΔΑ και μια από τις μεγαλύτερες στον κόσμο. Είμαστε περήφανοι που είμαστε οι πρώτοι που

οργανώσαμε «μέρες νέων» και ευχόμαστε να υπάρχουν και άλλοι που θα ακολουθήσουν το παράδειγμά μας. Τέλος και last but not least, είναι το «YES TOUR TO SCHOOLS» η δράση μας να επισκεπτόμαστε σχολεία και να μιλάμε για τη ναυτιλία σε μαθητές από την πρώτη δημοτικού μέχρι την τρίτη λυκείου. Από φέτος μετά από τέσσερις χιλιάδες χρόνια ναυτιλιακής ιστορίας, υπάρχει το μάθημα ναυτιλίας στην έκτη δημοτικού και στην τρίτη γυμνασίου. Οπότε και τα παιδιά μπορούν να κάνουν και πιο συγκεκριμένα πράγματα σε συνδυασμό βέβαια και με

νικός, ο δικηγόρος, που θέλουν κάποιες εξειδικευμένες γνώσεις, μπορεί να δουλέψει σε αυτά ακόμη και κάποιος που έχει τελειώσει οικονομικά! Η Ναυτιλία έχει τόσες πολλές διεξόδους που πραγματικά εντυπωσιάζει! Γι' αυτό κάνουμε και αυτές τις προσπάθειες με το YES FORUM, έτσι ώστε να ξεκινήσει η ενημέρωση από το σχολείο και μετά στο πανεπιστήμιο να δούνε πιο οργανωμένα και συστηματικά τις απαιτούμενες δεξιότητες και τις θέσεις εργασίας που υπάρχουν, για να πάρουν την πιο σωστή γι αυτούς απόφαση. Υπάρχουν ακόμη και φι-

κάνουμε και όσοι είμαστε στην ναυτιλία ξέρουμε τα εύκολα της και τα δύσκολα της, δε μας ενοχλεί! Άλλωστε οι απολαβές είναι υψηλές! Μπορεί δουλεύοντας στο καράβι να πάρει κάποιος 5 και 10 φορές περισσότερα από κάποιον που δουλεύει στην στεριά. Δεν είναι όμως εύκολο, έχει και αυτό τις δυσκολίες του. Εμείς λοιπόν αυτό που θέλουμε να περάσουμε στους νέους είναι ότι υπάρχει χώρος για όλους, αρκεί να κάτσουν και να δουν ότι έχουν τις αντίστοιχες δεξιότητες.

Γιατί είναι σημαντική η Ελληνική Ναυτιλία;

Γιατί έχουμε:

- Τον μεγαλύτερο στόλο στον κόσμο
- Τον ακριβότερο στόλο στον κόσμο (163 δις δολάρια)
- Τους πιο δραστήριους πλοιοκτήτες στον κόσμο
- Τον στόλο με τα περισσότερα τάνκερς στον κόσμο (31% του παγκόσμιου στόλου)
- Τον στόλο με τα περισσότερα φορτηγά πλοία ξηρού φορτίου στον κόσμο (25% του παγκόσμιου στόλου)

Διαφάνεια από την παρουσίαση

Είμαστε για την παγκόσμια Ναυτιλία ο,τι είναι:

- Η Βραζιλία και η Γερμανία για το ποδόσφαιρο
- Η Αμερική και το NBA για το μπάσκετ
- Η Wall Street για το χρηματιστήριο
- Ο Elon Musk για τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα

Είμαστε μια χώρα 10 εκατομμυρίων ανθρώπων που ελέγχει το 20% του παγκόσμιου ναυτιλιακού εμπορίου

Πως βλέπετε το μέλλον στην Ελλάδα για την Ναυτιλία και πιο συγκεκριμένα για τους νέους που θέλουν να δραστηριοποιηθούν σε αυτό τον χώρο;

Αυτό που λέω πάντα είναι ότι πρέπει να βλέπουμε τί έχουμε αυτή την στιγμή και να σχεδιάζουμε το μέλλον. Έχουμε πίσω μας 4.000 χρόνια ναυτικής ιστορίας, πολύ πετυχημένης ιστορίας, ένα παρόν που είμαστε νούμερο ένα στον κόσμο, μια χώρα που είναι ίσως κάτω των 10 εκ., οπότε πεδίο δόξης λαμπρό! Το μέλλον θα είναι λαμπρό, εάν καταφέρουμε να κρατήσουμε τους νέους μας εδώ, να έχουν αντίστοιχες δουλειές, ένα καλό βιοτικό επίπεδο και πάντα να βρίσκονται στην πρώτη γραμμή. Εξάλλου αν αυτή τη στιγμή υπάρχει ένα επάγγελμα το οποίο μπορεί να κρατήσει τους νέους στην Ελλάδα και αυτοί να έχουν λαμπρό μέλλον, αυτό είναι η Ναυτιλία!

Σας ευχαριστούμε πολύ!

το βιβλίο μας «ΠΡΟΣ ΘΑΛΑΣΣΑ ΜΕΡΙΑ» το οποίο έχουμε γράψει και είναι ο πρώτος οδηγός για την ναυτιλία.

Οι ναυτιλιακές σπουδές περιορίζονται στα επαγγέλματα του ναύτη και του καπετάνιου ή υπάρχουν και άλλοι δρόμοι; Με άλλα λόγια ποιος είναι οι ευκαιρίες και οι προοπτικές που προσφέρει η Ναυτιλία;

Το πλοίο είναι ένα πλωτό εργοστάσιο! Υπάρχουν πάνω από 120 επαγγέλματα που σχετίζονται με την Ναυτιλία. Εκτός από θέσεις όπως είναι ο ναυπηγός, ο μηχαν-

λόγοι που δουλεύουν στην ναυτιλία! Υπάρχουν ψυχολόγοι! Αρκεί να έχει κάποιος όρεξη και να αγαπά το επάγγελμα. Ένα επάγγελμα με απαιτήσεις πολλές αλλά και πολύ υψηλές αμοιβές. Γιατί δεν μπορούμε να υπολογίσουμε για παράδειγμα πότε ένα βαπόρι μπορεί να πάθει μια ζημιά! Μπορεί να είμαστε τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά σε ένα τηλέφωνο και μετά να μην χτυπήσει το τηλέφωνο για τα επόμενα πέντε σαββατοκύριακα! Το έχουμε περάσει όλοι! Επειδή αγαπάμε όμως πάρα πολύ αυτό που

ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ: ΑΣΚΗΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Η ΧΑΣΙΜΟ ΧΡΟΝΟΥ;

ΑΡΘΡΟ ΓΝΩΜΗΣ

ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΝΑ

Υποσχέσεις, δημοφιλία, συνεδριάσεις χωρίς αποτέλεσμα και το αιώνιο ερώτημα: Εκπροσωπούν ουσιαστικά οι μαθητές τη σχολική κοινότητα ή απλώς «χάνουμε μάθημα»;

Οι εκλογές για τα μαθητικά συμβούλια είναι μία διαδικασία που πραγματοποιείται κάθε χρόνο, στην αρχή κάθε σχολικής χρονιάς, σε όλα τα σχολεία της Ελλάδας, αποκλειστικά και μόνο από τους μαθητές. Από την μία τα ψηφοδέλτια και οι υποψήφιοι και από την άλλη οι υποσχέσεις που συχνά μένουν ανεκπλήρωτες. Σκοπός είναι μετά από την ψηφοφορία που γίνεται ανώνυμα και με αυστηρές διαδικασίες, προκειμένου να αναδειχθούν οι πέντε μαθητές που θα συγκροτήσουν το πενταμελές συμβούλιο εκπροσώπων κάθε τμήματος και οι δεκαπέντε μαθητές που θα εκπροσωπήσουν το σύνολο των μαθητών της σχολικής μονάδας αντίστοιχα. Το καθήκον και η υποχρέωση που επωμίζονται είναι να κάνουν ό,τι καλύτερο μπορούν για την μαθητική κοινότητα. Ωστόσο, μόλις περάσει ο ενθουσιασμός και η ανυπομονησία των εκλογών συχνά γεννιέται το ερώτημα: αποτελεί τελικά όλο αυτό μια άσκηση δημοκρατίας ή τελικά καταλήγει να είναι χάσιμο χρόνου;

Θεωρητικά, το μαθητικό συμβούλιο στοχεύει στην ενίσχυση της δημοκρατικής συμμετοχής των μαθητών και στην ενεργή συμμετοχή τους στα ζητήματα που αφορούν το σχολείο. Δίνει την δυνατότητα στους μαθητές να εκφράσουν τις απόψεις τους και τους προβληματισμούς που προκύπτουν στο σχολικό περιβάλλον και να συμμετέχουν ενεργά στην λήψη αποφάσεων που αφορούν τη σχολική κοινότητα. Κυρίως όμως η διαδικασία εκλογής αλλά και η όλη λειτουργία των μαθητικών συμβουλίων διέπεται από

τις βασικές δημοκρατικές αρχές και αξίες, οι οποίες διέπουν κάθε δημοκρατική κοινότητα. Κάθε μαθητής έχει το δικαίωμα να θέσει υποψηφιότητα και κάθε ψήφος έχει την ίδια αξία, ανεξάρτητα από την ηλικία ή το φύλο του υποψήφιου ή εκείνου που ψηφίζει. Με αυτόν τον τρόπο, το σχολείο μετατρέπεται σε έναν χώρο όπου οι βασικές αρχές της δημοκρατίας εφαρμόζονται στην πράξη.

Στην πραγματικότητα όμως, και όπως η κοινή εμπειρία μαθητών και καθηγητών πιστοποιεί, τα πράγματα

δεν είναι πάντα όπως θα περίμενε κανείς – για να μην πούμε ποτέ! Πολλές συνεδριάσεις καταλήγουν χωρίς κάποιο αποτέλεσμα, τα θέματα που τίγονται είτε δεν προσεγγίζονται εις βάθος είτε αφορούν αποκλειστικά και μόνο τις εκδρομές, ενώ ακόμη κι όταν έχουν ληφθεί σημαντικές αποφάσεις, αυτές σπάνια εφαρμόζονται. Άλλωστε τις περισσότερες φορές τα αποτελέσματα των μαθητικών εκλογών δε βασίζονται αποκλειστικά σε κριτήρια όπως η ικανότητα και η υπευθυνότητα, η εργατικότητα ή διάθεση

για συνεισφορά... Οι μαθητές που εκλέγονται δεν είναι απαραίτητα εκείνοι που μπορούν να εκπροσωπήσουν ουσιαστικά τους συμμαθητές τους, αλλά όσοι είναι περισσότερο γνωστοί ή δημοφιλείς μέσα στο σχολικό περιβάλλον. Αυτή η κατάσταση ενισχύει και επιβεβαιώνει την άποψη πολλών ότι το μαθητικό συμβούλιο είναι χάσιμο χρόνου και ότι οι περισσότεροι μαθητές – για να μην πούμε και καθηγητές – τη θεωρούν κάτι περιττό και δευτερεύον.

Παρά τα προβλήματα και τις αδυναμίες που παρουσιάζει, ωστόσο, η όλη διαδικασία, ο θεσμός των μαθητικών συμβουλίων στηρίζεται πραγματικά σε δημοκρατικές διαδικασίες, δηλαδή στην ελευθερία της επιλογής και της έκφρασης. Δίνει στους μαθητές μια πρώτη εικόνα για το τι σημαίνει να συμμετέχεις και να ψηφίζεις υπεύθυνα. Με αυτόν τον τρόπο, η σχολική αυτή διαδικασία έχει μεγαλύτερη σημασία, καθώς μέσα από αυτήν καλλιεργείται η συνείδηση του αυριανού ενεργού πολίτη σε μια δημοκρατία, ο οποίος θα κληθεί στο μέλλον να πάρει σημαντικές αποφάσεις που θα καθορίσουν την ζωή του. Συνεπώς, αποτελεί την ευκαιρία μας ως εκλογικό σώμα στο μέλλον να συμβάλουμε στην διαμόρφωση μιας καλύτερης Ελλάδας. Άλλωστε, μια λάθος επιλογή προέδρου δεκαπενταμελούς δεν μπορεί να έχει καθοριστικές συνέπειες παρά μόνο στη σχολική μας ζωή, μια λάθος επιλογή κυβέρνησης μπορεί να διαλύσει ένα κράτος, να διαιωνίσει παθογένειες, να συντηρήσει τα κακώς κείμενα που ταλανίζουν χρόνια τη ζωή μας...

ΜΕ ΛΕΝΕ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΙ ΕΧΩ ΔΥΣΛΕΞΙΑ!

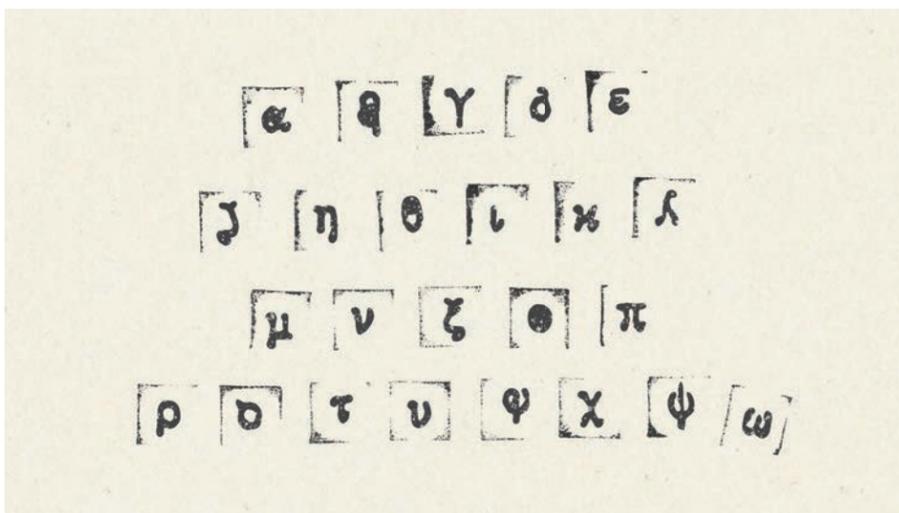
ΑΡΘΡΟ

ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΤΣΕΚΑ

Οι περισσότεροι θεωρούν τη διάγνωση μιας μαθησιακής δυσκολίας κάτι αρνητικό. Για εμένα όμως η δυσλεξία είναι ένας διαφορετικός τρόπος να σκέφτεσαι, να βλέπεις τον κόσμο, να επεξεργάζεσαι πληροφορίες. Από μικρή ένωθα ότι ο δικός μου τρόπος σκέψης δεν ταίριαζε με των άλλων – όχι γιατί ήταν λάθος, αλλά γιατί ήταν... διαφορετικός.

Παλιά θεωρούσα ότι κάτι είναι λάθος σε μένα, καθώς δεν είχα την ικανότητα να διαβάσω χωρίς να κολλάω, να λέω ή να γράφω δύσκολες λέξεις και να μην ξέρω ορθογραφία. Τόσα χρόνια λογοθεραπεία και εργοθεραπεία ήταν για μένα ένα μαρτύριο. Στο δημοτικό δυσκολευόμουν πολύ. Έβλεπα όλα τα παιδιά να παίρνουν 10 στην ορθογραφία και συνέχεια απογοητευόμουν, γιατί εγώ δεν μπορούσα να γράψω πάνω από 6.

Θυμάμαι ότι δεν μπορούσα να μιλήσω καθαρά ή να διαβάσω χωρίς να συλλαβίζω και όταν η δασκάλα με ρώταγε να της πω το μάθημα, εγώ δεν μπορούσα. Δεν μπορούσα γιατί δε θυμόμουν. Για εμένα η αποστήθιση ήταν «βουνό». Στην Πέμπτη δημοτικού ξεκινήσαμε τη

δεύτερη ξένη γλώσσα και για μένα αυτό ήταν ο θάνατός μου. Η δασκάλα δεν ήθελε να καταλάβει ότι έχω αυτή τη δυσκολία και συνέχεια μου φώναζε, διότι δεν είχα τέλεια προφορά! Παρακαλούσα να λείπει όταν είχαμε γαλλικά για να μη ζήσω άλλη μια μέρα αυτόν τον εφιάλτη.

Στην πρώτη γυμνασίου είχα επισήμως το χαρτί που μου έδινε τη δυνατότητα να εξετάζομαι προφορικά και να έχω απαλλαγή από τη δεύτερη ξένη γλώσσα. Θυμάμαι την καθηγήτρια των μαθηματικών, όταν της ανακοίνωσα ότι θα άλλαζα scho-

λείο, να μου λέει: «Να δούμε αν θα σε δεχτούν κι όλας, έτσι όπως τα πας». Στο μάθημα των αγγλικών θυμάμαι την καθηγήτρια μου να μου λέει «Έχεις κάποιο πρόβλημα και δεν μπορείς να πεις αυτή τη λέξη;». Για να της γράφω καλά στην ορθογραφία έπρεπε σίτι μου να γράφω κάθε λέξη 20 φορές. Όταν μετακόμισα, ένιωσα ότι έφυγα από μια φυλακή. Είχα υποσχεθεί στον εαυτό μου να κάνω μια νέα αρχή... Στην αρχή όλα κυλούσαν ομαλά μέχρι που ο φιλόλογός άρχισε να μου κατεβάζει τους βαθμούς χωρίς

λόγο με τη δικαιολογία ότι «δε χρειάζεται να έχεις και στο μάθημά μου 20!». Του έλεγα να με εξετάσει προφορικά, για να καταλάβει ότι είχα προσπαθήσει και το έκανε πολύ σπάνια. Βέβαια αυτή δεν ήταν η μόνη μου δυσκολία καθώς μια φίλη μου σχολίαζε τον τρόπο εξέτασής μου και μου έλεγε ότι εγώ έπαιρνα τους βαθμούς που έπαιρνα γιατί «μου έλεγαν τις απαντήσεις στα προφορικά». Δεν την κατηγορώ, όλοι αυτοί πιστεύουν, γιατί δεν ξέρουν... Στο Λύκειο θυμάμαι να δυσκολεύομαι πολύ να συγκεντρωθώ. Η α΄ λυκείου ήταν η χειρότερη τάξη. Είχα προβλήματα με μία φιλόλογο. Θυμάμαι να με ρωτάει μπροστά στην τάξη «Πώς είναι να μην ξέρεις ορθογραφία;» ή να μου μιλάει αργά συλλαβίζοντας λες και ήμουν 5 χρονών! Όλη αυτή η κατάσταση μου δημιούργησε πολύ άγχος, έντονη πίεση και καταθλιπτικά επεισόδια. Κλείνοντας, θέλω να πω το εξής: η δυσλεξία δεν είναι έλλειψη νοημοσύνης. Αυτό που χρειαζόμαστε είναι κατανόηση και στήριξη, όχι λύπηση. Είναι σημαντικό να αρχίσουμε να μιλάμε ανοιχτά για το πως νιώθουμε... Με λένε Αναστασία κι έχω δυσλεξία!

Το σχολείο... πίσω από τα συρματοπλέγματα!

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

ΤΩΝ ΗΡΩΣ ΠΑΝΤΖΟΥ, ΑΠΟΣΤΟΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΙ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΣ ΣΜΑΡΓΙΑΝΑΚΗ

Επίσκεψη στο Σχολείο του Ειδικού Σωφρονιστικού
Καταστήματος Αυλώνα:
Εκεί όπου η μάθηση απελευθερώνει...

Το πρωί μιας Τετάρτης επιβιβαστήκαμε στο λεωφορείο που μας περίμενε και απομακρυνθήκαμε από το σχολείο μας, για να βρεθούμε σε ένα άλλο σχολείο, πολύ διαφορετικό και μακρινό για εμάς. Όταν φτάσαμε στον προορισμό μας, αντικρίσαμε έναν μαντρότοιχο περιστοιχισμένο από φυλάκια και συρματοπλέγματα, μια εικόνα η οποία απέχει αρκετά από τη δική μας καθημερινότητα. Μας υποδέχτηκε η διευθύντρια του σχολείου, κυρία Πέππα, και αφού περάσαμε από έναν αυστηρό σωματικό έλεγχο και αφήσαμε ταυτότητες και όλα μας τα προσωπικά αντικείμενα, άνοιξαν οι πύλες και ήρθαμε αντιμέτωποι με τη σκληρή πραγματικότητα που βιώνουν ορισμένοι συνομήλικοί μας. Βρισκόμασταν στο Ειδικό Σωφρονιστικό Κατάστημα Αυλώνα...

Η ξενάγηση στον χώρο του σχολείου είχε ως αφετηρία τον προαύλιο χώρο. Ένα περιορισμένο για τα δεδομένα μας προαύλιο με ζωγραφιές και γκράφιτι σε διάφορες

λακών, από την άλλη, οι ζωγραφιές και τα γκράφιτι, που όπως μας εξήγησε η διευθύντρια αποτελούσαν έργα μαθητών σε συνεργασία με τη σχολή των καλών τεχνών! Το πρώτο που παρατηρούσε κανείς ήταν πως όλες οι ζωγραφιές είχαν ένα κοινό στοιχείο μέσα τους: λευκά περιστέρια!

Μπαίνοντας ξανά στο κτίριο, και μέσα από την κεντρική αίθουσα, ανεβήκαμε τη σκάλα και οδηγηθήκαμε στον επάνω όροφο. Όλοι οι τοίχοι ήταν διακοσμημένοι με πολύχρωμα σχέδια και στίχους καλλιτεχνών! Την προσοχή μας τράβηξε ο στίχος του Ν. Άσιμου: «πώς να ξεφύγω από τη μοίρα κι έχω μέσα μου πλημμύρα, ουρανό» και εκείνος της Κ. Γώγου «Εμένα οι φίλοι μου είναι μαύρα πουλιά, σύρματα τεντωμένα». Τα πάντα εκεί μέσα είχαν μια νέα ανάγνωση...

Οι τάξεις ήταν μικρές, κατάλληλες για ολιγάριθμα τμήματα με τζάμια προς τον διάδρομο, ώστε να διευκολύνεται η επιτήρηση! Κάθε αίθουσα είχε την ονομασία ενός γνω-

σχηματίζεται μια αυτοσχέδια τραπεζαρία για να φιλοξενηθούν όσο το δυνατόν περισσότερα άτομα. Αφού μας συστήθηκε και επισήμως η διευθύντρια, ξεκίνησε την παρουσίαση για την ιστορία, τις δράσεις και τη κατάσταση του σχολείου. Την παρουσίασή της διακόπτει μία κλήση...Της μεταφέρουν νέα από το δικαστήριο! Ένας από τους νεαρούς κρατούμενους αποφυλακίζεται.

Η διευθύντρια αμέσως ζητά να της φέρουν τον νέο. Τον συναντά σε μία διπλανή αίθουσα και του ανακοινώνει τα νέα! Φευγαλέα τον βλέπουμε να ανοίγει το βήμα του και να απομακρύνεται... «Μήπως

θές να

καθίσεις λίγο μαζί μας;» τον ρωτά αλλά αυτός έχει ήδη εξαφανιστεί...

Η παρουσίαση αφορά την ιστορία του σχολείου και πώς από τα μέσα της δεκαετίας του '90 και με την αρωγή φωτισμένων ανθρώπων, όπως ο Π. Δαμιανός, έχει εξελιχθεί από μία άτυπη ιδέα να συνεχίσουν το σχολείο κάποιοι κρατούμενοι σε έναν άρτιο εκπαιδευτικό θεσμό. Σύμφωνα με την παρουσίασή της, το 95% των ανήλικων κρατούμενων επιλέγει να παρακολουθήσει το σχολείο, ένα σχολείο που ακολουθεί το κοινό πρόγραμμα σπουδών, με το ίδιο ωρολόγιο πρόγραμμα. Έτσι, όλοι δικαιούνται να δώσουν πανελλήνιες, αφού ο χώρος μπορεί να μετατραπεί σε εξεταστικό κέντρο. Τα γραπτά των κρατούμενων αναμειγνύονται ανώνυμα με αυτά των υπολοίπων σχολείων της Ανατολικής Αττικής, με αποτέλεσμα την έλλειψη οποιασδήποτε ευνοϊκής μεταχείρισης. Παρά το γεγονός ότι τα παιδιά αυτά δεν έχουν καμία υποστήριξη εκτός σχολείου, δεν έχουν προσωπικό χώρο για μελέτη - μοιράζονται ένα κελί των τεσσάρων ατόμων με άλλους έξι - πέρσι υπήρξαν πέντε επιτυχόντες, σε ΠΑΔΑ, ΕΚΠΑ, Πολυτεχνείο! Τα παιδιά αυτά, αν και δεν τους επιτρέπεται να παρευρίσκονται στα θεωρητικά μαθήματα, παρά μόνο στα εργαστήρια με ειδικές άδειες και συνοδεία, έχουν ήδη περάσει τα μαθήματα του πρώτου εξαμήνου! Με περηφάνεια η κα Πέππα αναφέρεται στην αγάπη που τρέφουν οι ανήλικοι κρατούμενοι για τον χώρο του σχολείου. «Το σέβονται και το αγαπούν, διότι αποτελεί το παράθυρό τους στην πραγματική ζωή, στην κανονικότητα, στην ελευθερία. Γι αυτό και δε δημιουργούν εντάσεις, φασαρίες κτλ. Προσπαθούν να πάρουν όσα περισσότερα μπορούν απ' αυτό...»

Συνεχίζει λέγοντας πως την περίοδο της πανδημίας που είχαν απα-

γορευτεί όλα τα επισκεπτήρια, όλες οι άδειες και φυσικά το σχολείο, η κατάσταση έγινε αφόρητη! Υπήρχε απίστευτη ένταση, καθώς δεν υπήρχε καμία διέξοδος. Η λύση δόθηκε όταν ένα συνεργείο της ΕΡΤ έφερε εξοπλισμό αλλά και την τεχνογνωσία και δημιουργήθηκε ένα άτυπο τηλεοπτικό

στούντιο σε μία από τις τάξεις. Εκεί οι καθηγητές βιντεοσκοπούσαν το μάθημα τους και στη

συνέχεια αυτό μεταδιδόταν στις τηλεοράσεις κάθε κελιού. Τα παιδιά παρακολουθούσαν το μάθημα που ίσως τελικά να μην ήταν αυτό που είχαν τόσο ανάγκη όσο η αίσθηση της επικοινωνίας με τους καθηγητές τους.

Γκράφιτι στο προαύλιο των φυλακών Αυλώνα

γλώσσες. Γύρω του μαντρότοιχου και πάνω του συρματοπλέγματα, γεμάτα από σκασμένες μπάλες, που μαρτυρούσαν πως στον χώρο αυτό ένα παιχνίδι τελείωσε απότομα... Ο μαντρότοιχος στη μια πλευρά χωρίζει το σχολείο με τη φυλακή. Η αίσθηση του χώρου γλυκόπικρη, από τη μια η απάνθρωπη όψη των φυ-

στού ποιητή ή λογοτέχνη, όπως του Καζαντζάκη και του Παλαμά, μια προσπάθεια ώστε ο χώρος να αποκτήσει ζωντάνια.

Η αίθουσα στην οποία οδηγηθήκαμε ήταν ένας πολύ περιορισμένος, μακρόστενος χώρος, με έναν διαδραστικό πίνακα στη μία άκρη και τα θρανία τοποθετημένα έτσι ώστε να

Όπως προκύπτει από τη συζήτηση, οι συνθήκες διαβίωσης στις φυλακές είναι δύσκολες. Συχνά οι νεαροί κρατούμενοι μένουν χωρίς βασικά είδη υγιεινής. Εκείνη τη στιγμή καταλαβαίνουμε το γιατί μας ζητήθηκε να φέρουμε προαιρετικά με την επίσκεψή μας βασικά αγαθά, όπως αφρόλουτρα, κρεμοσάπουνα, σεντόνια, πετσέτες κτλ. «Οι φυλακές χωρητικότητας περίπου 250 ατόμων φιλοξενούν 400!» αναφέρει η διευθύντρια. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα σε ένα κελί τεσσάρων ατόμων να συνυπάρχουν πέντε με έξι κρατούμενοι, χωρίς βέβαια να εξασφαλίζεται ένα κρεβάτι σε όλους. Οι κρατούμενοι συνυπάρχουν σε πτέρυγες ή κελιά με μοναδικό κριτήριο την ηλικία τους, ανεξαρτήτως ποινικού αδικήματος. Στην ερώτηση μιας μαθήτριας σχετικά με το αν υπάρχει βί α στις φυλακές,

ενώ άλλοι έσπευσαν να καθίσουν χωρίς να μας αντικρίσουν. Κάθονται απέναντί μας σε απόσταση μισού μέτρου. Οι περισσότεροι συζητούν μεταξύ τους μέχρι να «σπάσει ο πάγος». Οι οδηγίες είναι ρητές: Οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις που ανταλλάσσουμε θα πρέπει να απευθύνονται στο σύνολο, όχι σε κάποιον συγκεκριμένα και να μην αφορούν προσωπικά δεδομένα. Παρόλα αυτά, ένα παιδί βρίσκει το θάρρος, ή μάλλον νιώθει την ανάγκη, και με μία κίνηση έρχεται κάπως πιο κοντά και με ρωτάει: «Πώς είναι η κοινωνία έξω; Ακόμα τόσο χάλια;». Χωρίς δισταγμό γνέφω καταφατικά, σκεπτόμενη το τι βίωσε το παιδί αυτό έξω, με ποιον τρόπο η κοινωνία του συμπεριφέρθηκε και τον απογοήτευσε τόσο, ώστε να βρίσκεται σήμερα εδώ...

Και μετά αρχίζουν οι ερωτήσεις...

Πώς περνάτε την μέρα σας εδώ;

η διευθύντρια απαντά: «Τα παιδιά εδώ μαλώνουν λόγω υπερπληθυσμού. Δεν χωράνε! Τσακώνονται για το ποιος θα προλάβει να κάνει μπάνιο, καθώς το νερό μετά από μια συγκεκριμένη ώρα της ημέρας, αρκετές φορές, κόβεται. Οι λόγοι για τους οποίους τσακώνονται είναι λόγοι επιβίωσης και συχνά οι συμπλοκές είναι αιματηρές!». Τη στιγμή της εισόδου των μαθητών - κρατουμένων στην αίθουσα που βρισκόμασταν κι εμείς η ατμόσφαιρα πλημμύρισε με αμηχανία, δειλά χαμόγελα και διστακτικά βλέμματα. Μερικοί μας χαιρέτησαν αμήχανα

Μαγειρεύουμε, τρώμε, παίζουμε μπάλα, επιτραπέζια.

Το πρωί έχουμε σχολείο, το απόγευμα κάνουμε κάνα μπάνιο.

Τι σας αρέσει πιο πολύ εδώ;

Το σχολείο! Οι καθηγητές δείχνουν κατανόηση. Αν θέλουμε κάτι, θα το συζητήσουν μαζί μας. Εδώ γεμίζουμε την μέρα μας, παίρνουμε γνώσεις και κάποιοι συνεχίζουμε το σχολείο που αφήσαμε έξω...

Στο σχολείο είμαστε πολύ ήσυχοι! Εδώ υπάρχει σεβασμός, γιατί αναγνωρίζουμε τι κάνει το σχολείο για εμάς.

Στα κελιά είστε παρέα;

Αναγκαστικά γινόμαστε παρέα. Με αυτούς τους ανθρώπους τρώς, πίνεις, ζεις μαζί τους αναγκαστικά... πώς να μην είμαστε παρέα;

Οι φίλοι σας απ' έξω έχουν κρατήσει επαφές;

Κατά κάποιον τρόπο... Την έχουν κάνει οι περισσότεροι... Μπορεί να διστάζουν.

Τι σκέφτεστε να κάνετε όταν αποφυλακιστείτε;

Σε αυτή την ερώτηση όλοι σιωπούν. Μερικοί κοιτάνε κάτω και άλλοι κοιτάζονται μεταξύ τους. Φάνηκε πως το αίσθημα της ελπίδας για ένα καλύτερο μέλλον τους είχε εγκαταλείψει προ πολλού.

Διαφορετικά πράγματα από αυτά που έκανα όταν ήμουνα έξω, κάτι καινούργιο, εκτός της παρανομίας...

Τι είναι αυτό που θα θέλατε να αλλάξετε;

Το γήπεδο να έχει γρασίδι και να βάλουν δίχτυα στα τέρματα.

Κάτι τόσο απλό και αυτονόητο για εμάς αλλά πολυτέλεια για αυτούς.

Υπάρχουν ψυχολόγοι στο κατάστημα;

Από τέτοια πρώτη η φυλακή! (Γέλια ηχούν στην αίθουσα) «Υπάρχουν δύο ψυχολόγοι για 400 άτομα. Και εκτός από την πρώ-

τη συνεδρία, η οποία επιβάλλεται σε όλους, η συμμετοχή είναι προαιρετική» επιβεβαιώνει η διευθύντρια, στην προσπάθειά της να επιβάλει την τάξη. Κάποιος από εμάς διατυπώνει την

Γκράφιτι από το εσωτερικό των φυλακών Αυλώνα

άποψη πως η ψυχολογική στήριξη θα έπρεπε να είναι υποχρεωτική... Στην λέξη υποχρεωτική ένας κρατούμενος αντιδρά: Γιατί να είναι υποχρεωτικό; Τι να μου κάνει εμένα ο ψυχολόγος; Εδώ οι συνθήκες σε σκληραίνουν, δεν

Τι εννοείς σωστός;

Ε τα αυτονόητα. Υπάρχουν κάποιοι «άγραφοι» κανόνες. Να μην κλέβεις, να μην λέει ψέματα, ότι δηλαδή ισχύει και έξω. Και αν κάποιος κάνει κάποιο λάθος, πάλι καλά... Αλλά αν το λάθος συνεχίζεται... ε εδώ πέρα δεν υπάρχει περιθώριο, δεν γίνεται να κάνεις το ίδιο λάθος ξανά και ξανά.

Και εκεί όλοι καταλαβαίνουμε πως η φράση "Όλοι κάνουμε λάθη, άνθρωποι είμαστε." Παύει να ισχύει μέσα στο κελί μιας φυλακής...

Έφτασε η ώρα να αποχωρήσουμε. Σηκώνονται και μας χαιρετούν όλοι. Μπαίνουν στις τάξεις τους, κλείνουν οι πόρτες και τότε ακολουθούμε κι εμείς. Περνώντας μπροστά από τις τάξεις, τους βλέπουμε όλους καθιστούς στα θρανία τους. Κάποιοι μας χαιρετούν εύθυμα, κάποιοι απλά μας παρατηρούν με ένα χαμένο βλέμμα.

Μία όμως ερώτηση παρέμεινε στο μυαλό μας ακόμη και αφότου φύγαμε... Αυτή της διευθύντριας προς εμάς:

«Για εσάς ποια είναι η αγαπημένη

Δρασεις και Πολιτιστικά Προγράμματα που πραγματοποιούνται

- Σχολική Εφημερίδα
- Θεατρικές Παραστάσεις
- Δημιουργία έργων τέχνης
- Δημιουργική γραφή
- Συμμετοχή σε διαγωνισμούς της μαθηματικής εταιρείας
- Ενδοσχολικοί αγώνες

Ταινία μικρού μήκους «Αντιγόνη»

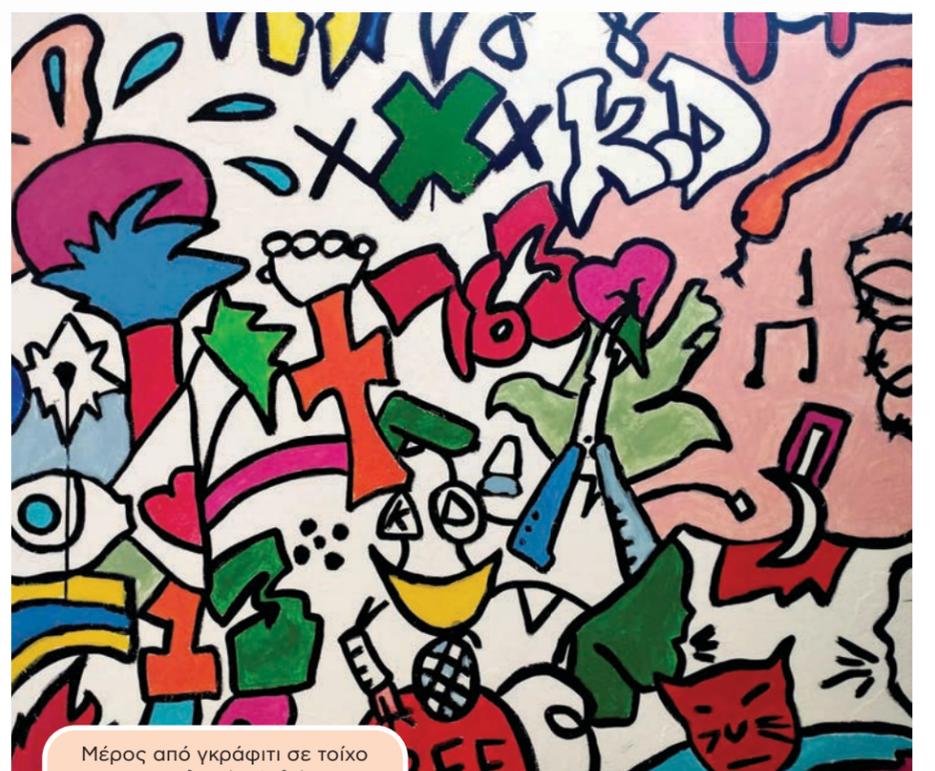

είναι ο ψυχολόγος που χρειάζεσαι. Το σημαντικό είναι να μείνεις ακέραιος, να μην αλλάξεις, να μην χάσεις τον εαυτό σου.

Παρά την εντύπωση που μας έκανε η απάντηση αυτή, η συζήτηση συνεχίστηκε.

περίοδος της χρονιάς; Τα Χριστούγεννα και το καλοκαίρι, έτσι; Για ρωτήστε και τα παιδιά!»

Με την απάντησή τους να μας ξαφνιάζει, φάνηκε πως οι απόψεις μας δεν ταυτίζονταν με αυτές των κρατουμένων. Ενώ εμείς δεν βλέπουμε την ώρα να κλείσει το σχολείο, εκεί-

Μέρος από γκράφιτι σε τοίχο των φυλακών Αυλώνα

Πως συμπεριφέρεστε σε ένα καινούργιο άτομο;

Στον καινούργιο θα δείξουμε μερικά πράγματα στην αρχή, αλλά μετά και αυτός θα πρέπει να είναι σωστός! Αν είναι σωστός, τον βοηθάμε, του δίνουμε φαγητό, ρούχα...

νοι βρίσκουν διέξοδο σε αυτό. Για αυτούς οι διακοπές αποτελούν τη χειρότερη στιγμή της χρονιάς... Είναι η περίοδος που σταματά το σχολείο. Σταματά δηλαδή να υπάρχει το μοναδικό παράθυρο τους στην κανονικότητα, η μοναδική σύνδεσή τους με τον έξω κόσμο και την... **Ελευθερία!**

Έργο της μαθήτριας Ερμελίνα Τόμα

1946 - 2026

80 χρόνια από την έναρξη του Εμφυλίου

Το τραύμα που δεν έχει κλείσει ακόμα...

ΑΡΘΡΟ-ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΝΑΣ ΔΡΟΣΟΥ

Γιατί ένα από τα πιο σημαντικά κεφάλαια της σύγχρονης Ιστορίας δε διδάσκεται στο σχολείο με τη δέουσα προσοχή; Με αφορμή την επέτειο από την έναρξη του εμφυλίου, μια μαθήτρια αναζητά απαντήσεις για ένα θέμα που παραμένει ταμπού, για τη συλλογική μνήμη και την Εθνική Συμφιλίωση. Ο διακεκριμένος ιστορικός, Ραϋμόνδος Αλβανός, συνομιλεί μαζί της και της εξηγεί...

Υπάρχουν στιγμές στην Ιστορία ενός τόπου που τον σηματοδοτούν ανεξίτηλα, διαπερνούν τους τοίχους των σπιτιών, ριζώνουν στις μνήμες και τις συζητήσεις κάθε οικογένειας και εμφανίζονται απρόσμενα ξανά και ξανά σε πολιτικές αντιπαράθεσεις, και αφηγήσεις φορτισμένες από το βάρος της απώλειας και την αίσθηση της αδικίας και της ματαιώσης. Ο Ελληνικός Εμφύλιος είναι μία από αυτές τις στιγμές! Ογδόντα χρόνια μετά την έναρξή του παραμένει ένα από τα πιο ευαίσθητα κεφάλαια της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας όχι μόνο επειδή κόστισε σε ζωές αλλά κυρίως επειδή δίχασε οικογένειες, γειτονιές, ανθρώπους που βλέπαν τον κόσμο διαφορετικά, ανθρώπους που συγκρούστηκαν και μέτρησαν νεκρούς, εξόριστους, εκτοπισμένους...

Κι όμως, στο σχολείο συχνά τον προσπερνάμε! Ενώ επανερχόμαστε με μεγάλη λεπτομέρεια σε άλλες περιόδους της ελληνικής ιστορίας, όπως τα κλασικά χρόνια ή η Ελληνική Επανάσταση, η δεκαετία του '40 βρίσκεται στις τελευταίες σελίδες των βιβλίων, εκεί που η ύλη δεν έχει προλάβει να ολοκληρωθεί και γι αυτό διδάσκεται βιαστικά, επιπόλαια ίσως και ενοχικά. Πρόκειται όμως για ένα θέμα που διαμορφώνει ταυτότητες και ξυπνά μνήμες, ένα θέμα που οι περισσότεροι προσεγγίζουν μόνο συναισθηματικά, μέσω της πολιτικής τους ταυτότητας και μέσω της αναβίωσης τραυματικών εμπειριών και διηγήσεων των πρωταγωνιστών...

Με αφορμή την επέτειο των 80 χρόνων από την έναρξή του, αποφάσισα να ψάξω όχι μόνο το τι έγινε τότε, αλλά κυρίως το τι σημαίνει για εμάς σήμερα. Τι είναι το συλλογικό τραύμα; Πώς λειτουργεί η μνήμη; Πότε η Ιστορία γίνεται «ταμπού»; Και κυρίως πως μπορούμε εμείς οι νέοι να προσεγγίσουμε το θέμα χωρίς να αναπαράγεται ο διχασμός;

Λίγα απαραίτητα στοιχεία

Ο Ελληνικός Εμφύλιος (1946-1949) θεωρείται από πολλούς ιστορικούς μία από τις πρώτες μεγάλες συγκρούσεις του Ψυχρού Πολέμου. Με τη λήξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και το κενό εξουσίας που δημιουργείται, μια σειρά αμφιλεγόμενων πολιτικών, σφαλαμάτων και

συγκυριών διχάζουν την ελληνική κοινωνία, η οποία ζει σε καθεστώς φόβου και ανασφάλειας. Οι ανοιχτοί λογαριασμοί ήδη από τη δεκαετία του '30, τα Δεκεμβριανά και η Συμφωνία της Βάρκιζας οξύνουν την πόλωση, τις διώξεις, τις αντεκδικήσεις και την τρομοκρατία εκατέρωθεν. Η ένοπλη σύγκρουση μοιάζει αναπόφευκτη. Στη μία πλευρά βρίσκεται ο Εθνικός Στρατός, με καθοριστική στήριξη αρχικά από τη Βρετανία και στη συνέχεια από τις ΗΠΑ και στην άλλη πλευρά ο Δημοκρατικός Στρατός Ελλάδας (ΔΣΕ), με τη στήριξη του ΚΚΕ.

Ο πόλεμος τελειώνει το 1949, αφήνοντας πίσω του χιλιάδες νεκρούς, βασανισμένους, πολιτικούς πρόσφυγες και μια κοινωνία που για δεκαετίες αδυνατεί να μιλήσει ψυχραιμα για το τι συνέβη.

Κι όμως, ακριβώς γι' αυτό αξίζει να μελετήσουμε ενδελεχώς την εποχή και να συζητάμε με γνώμονα την ιστορική αλήθεια όχι τόσο για να δικαιώσουμε τη μια ή την άλλη πλευρά αλλά για να καταλάβουμε το πώς μια κοινωνία μπορεί να οδηγηθεί στη σύγκρουση και τον διχασμό, ενώ την ίδια στιγμή διστάζει να μιλά για Εθνική Συμφιλίωση!

Το μέγεθος της απώλειας

Για να καταλάβουμε το μέγεθος της πληγής, αρκεί μια σύγκριση που σοκάρει. Η Ελλάδα μέσα σε λίγες δεκαετίες πέρασε από συνεχείς πολέμους, όμως ο Εμφύλιος - ένας πόλεμος μεταξύ Ελλήνων - άφησε πίσω του αναρίθμητους νεκρούς! Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει το μέγεθος της απώλειας.

Έλληνες νεκροί στα πεδία των μαχών (ενδεικτικά)

Βαλκανικοί Πόλεμοι
(1912-1913): 12.000

Μικρασιατική Εκστρατεία: 37.000

Ελληνοϊταλικός & Ελληνογερμανικός πόλεμος: 15.000

Εμφύλιος: 70.000

Γιατί μίλησα με τον Ραϋμόνδο Αλβανό;

Για να λάβω απαντήσεις στα ερω-

τήματά μου επέλεξα να απευθυνθώ στον Ραϋμόνδο Αλβανό, τον συγγραφέα του βιβλίου «Ο Ελληνικός Εμφύλιος» από τις εκδόσεις Επίκεντρο, καθώς στο έργο του φαίνεται να επιμένει σε μια ώριμη και νηφάλια προσέγγιση, τεκμηριωμένα ιστορικά και μακριά από συνθήματα και ιδεολογικές αγκυλώσεις. Επιπλέον υπήρξε επιστημονικά υπεύθυνος του Πάρκου Εθνικής Συμφιλίωσης στον Γράμμο (2012-2020), έναν τόπο βαμμένο με το αίμα των Ελλήνων

Κύριε Αλβανέ,

έχω παρατηρήσει ότι ενώ διδασκόμαστε στο σχολείο ξανά και ξανά κάποια ιστορικά γεγονότα με μεγάλη λεπτομέρεια, ποτέ δε μαθαίνουμε για τον Εμφύλιο Πόλεμο. Έψαξα μάλιστα και στο βιβλίο της Γ' Γυμνασίου και στο βιβλίο της Γ' Λυκείου και είδα ότι αυτά τα κεφάλαια καλύπτονται πολύ συνοπτικά. Γιατί συμβαίνει αυτό;

Στην πραγματικότητα είναι καλύτερα τα πράγματα από ό,τι ήταν στο

παρελθόν. Όταν ήμουν εγώ μαθητής δεν μαθαίναμε απολύτως τίποτα για τη δεκαετία του '40.

Βέβαια και τώρα ελάχιστα πράγματα συζητιούνται στο σχολείο. Αυτές οι πληροφορίες είναι προς το τέλος του βιβλίου με αποτέλεσμα οι περισσότεροι καθηγητές να μην φτάνουν καν μέχρι εκεί στην ύλη. Ίσως να παίζει ρόλο και η δυσκολία του θέματος. Οι φιλόλογοι έχουν να καλύψουν πάρα πολλά αντικείμενα και είναι φορτωμένοι με χίλια πράγματα. Επιπλέον, δεν θέλουν να μιλήσουν για τον Εμφύλιο είτε γιατί φοβούνται πιθανές αντιδράσεις από μαθητές και κυρίως από γονείς, είτε γιατί αισθάνονται ότι δεν είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι, για να διαχειριστούν ένα τόσο δύσκολο και αμφιλεγόμενο ζήτημα.

Πώς αποφασίσατε να ασχοληθείτε με ένα τόσο ευαίσθητο θέμα, όπως ο εμφύλιος;

Γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Αθήνα. Στα 25 μου αποφασίσαμε με την τότε σύζυγό μου, που ήταν από την περιοχή, να

ζήσουμε στην Καστοριά. Στις συζητήσεις που είχα με τους ανθρώπους εκεί άρχισα να αντιλαμβάνομαι το πόσο μεγάλη σημασία έχει ο Εμφύλιος στον τρόπο που βλέπουν σήμερα τον κόσμο, τον εαυτό τους και τους άλλους. Αποφάσισα λοιπόν να ασχοληθώ με τον Εμφύλιο, επειδή είδα από πρώτο χέρι πόσο πολύ επηρεάζει τους σύγχρονους Έλληνες. Τότε κατάλαβα ότι πολλά από τα ρήγματα του σήμερα αντιστοιχούν με ρήγματα που δημιουργήθηκαν στο Μεσοπόλεμο και στη δεκαετία του 40.

Το πιο από παράδειγμα είναι η πολιτική ταυτότητα και συγκεκριμένα η εκλογική συμπεριφορά. Πολλοί ψηφίζουν σε όλη τους τη ζωή το ίδιο πολιτικό κόμμα ή υποστηρίζουν την ίδια πολιτική παράταξη λόγω ακριβώς των θυμάτων που είχε η οικογένειά τους στον Εμφύλιο. Βλέπουν δηλαδή τις εκλογές ως έναν τρόπο να τιμήσουν τους νεκρούς τους και ταυτόχρονα να τιμωρήσουν τους «άλλους», αυτούς που θεωρούν ότι ήταν οι υπεύθυνοι για τον χαμό τους.

Η προσέγγισή σας εστιάζει στο όραμα της Εθνικής Συμφιλίωσης. Σας έχει φέρει ποτέ αντιμέτωπο με επικριτικές στάσεις και συμπεριφορές; Μπορείτε να μας αναφέρετε μία;

Το δικό μου όνειρο είναι μια κοινωνία στην οποία η διαφορά απόψεων δεν θα προκαλεί πόλεμο μεταξύ των ανθρώπων (είτε με φυσική είτε με λεκτική βία). Μια κοινωνία που η διαφωνία θα είναι η δημιουργική δύναμη που θα βελτιώνει τη ζωή των ανθρώπων και δεν θα την καταστρέφει. Στις ομιλίες μου, ναι, υπήρξαν φορές που έρχονταν άνθρωποι και μου έλεγαν: «οκ καλά τα είπες αλλά είσαι Δεξιός». Άλλοι πάλι μου έλεγαν ότι είμαι πολύ αριστερός. Υπήρχαν και αυτοί που έλεγαν ότι «στρογγυλεύω» την Ιστορία αποκαλώντας με «ισαποστάκια». Είναι λογικό. Όταν έχεις απόλυτη πίστη σε κάποια πολιτική παράταξη και στην αντίστοιχη ιστορία της είναι αναμενόμενο να έχεις αρνητική στάση σε κάθε διαφορετική αφήγηση.

Στο ντοκιμαντέρ της ΕΡΤ για τον εμφύλιο αναφέρατε σε κάποιους φακέλους που πρόκειται να ανοιχτούν τα επόμενα χρόνια. Θεωρείτε πως με το άνοιγμα αυτών των φακέλων θα υπάρξει η δυνατότητα για μια πιο ολοκληρωμένη και αντικειμενική προσέγγιση των γεγονότων ή θα δημιουργηθούν εντάσεις και αδιέξοδα;

Είναι βέβαιο ότι περισσότερες πηγές θα μας προσφέρουν περισσότερες οπτικές και περισσότερες πληροφορίες που θα μας οδηγήσουν σε μια καλύτερη προσέγγιση των γεγονότων. Αντικειμενική Ιστορία δεν υπάρχει. Υπάρχουν όμως έρευνες και μελέτες που πλησι-

Ραϊμόνδος Αλβανός
διακεκριμένος ιστορικός

άζουν την αντικειμενική Ιστορία και όσο περισσότερες πηγές αξιοποιούν, τόσο κοντύτερα φτάνουν. Δεν νομίζω ότι η εύρεση νέων αρχείων

Αντικειμενική Ιστορία δεν υπάρχει. Υπάρχουν όμως έρευνες και μελέτες που πλησιάζουν την αντικειμενική Ιστορία

θα οδηγήσει σε αδιέξοδα και εντάσεις. Ούτως η άλλως φαίνεται ότι το τραύμα του πόνου του Εμφυλίου αργά αλλά σταθερά επουλώνεται. Σκεφτείτε ότι μέχρι τη δεκαετία του '80 δεν υπήρχε καν επιστημονική συζήτηση για τον Εμφύλιο. Τα τελευταία χρόνια έγιναν σημαντικά βήματα και παρά τις αντιπαραθέσεις και τις διαφωνίες η εικόνα μας για τη δύσκολη δεκαετία του '40 εμπλουτίστηκε και φωτίστηκε σημαντικά.

Διηγείστε μας μια ιστορία, ένα επεισόδιο ή κάτι ευτράπελο, κάτι τέλος πάντων που δεν θα ξεχάσετε ποτέ από την περίοδο που ήσασταν ξεναγός στο Πάρκο Εθνικής Συμφιλίωσης.

Η αλήθεια είναι ότι πολλοί με αποκαλούσαν ξεναγό. Όμως δεν είμαι ξεναγός. Σπούδασα Πολιτικές Επιστήμες και Ιστορία και είχα την ευθύνη του εκπαιδευτικού και επικοινωνιακού έργου του Πάρκου Εθνικής Συμφιλίωσης. Επειδή όμως ένα βασικό μου καθήκον ήταν οι ιστορικές ξεναγήσεις, λογικά πολλοί με αποκαλούσαν ξεναγό. Υπάρχουν πολλές αστείες ιστορίες από την εποχή του Πάρκου. Ίσως το πιο αστείο είναι αυτό που γινόταν με το επίθετό μου. Πολλοί νόμιζαν ότι είμαι Αλβανός στην εθνικότητα. Υπήρχαν και φήμες του τύπου «Πηγαίνετε στο Πάρκο. Είναι κάποιος εκεί που λέει ωραία την Ιστορία. Όμως Αλβανός βρε παιδί μου. Έναν Έλληνα δεν βρήκαν για να μας πει την Ιστορία μας!». Επίσης πολλοί μετά το τέλος της ομιλίας μου έρχονταν και μου έλεγαν «Συγχαρητήρια!». Ε χαιρόμουν και εγώ μέχρι που άκουγα τη συνέχεια: «Τα ελληνικά σας είναι καταπληκτικά».

Κύριε Αλβανέ, σας ευχαριστώ θερμά!

Τον καιρό που δούλευα το άρθρο μου, πληροφορήθηκα πως ο συμμαθητής μου, ο Βαρδής Βαρδινογιάννης, είχε μια σημαντική ιστορία να μοιραστεί μαζί μου

Ο Παππούς μου Βαρδής Β. Βαρδινογιάννης

«Από την Αντίσταση στην Ελευθερία»

Ο παππούς μου, Βαρδής Β. Βαρδινογιάννης γεννήθηκε το 1921 στην Κρήτη και από πολύ νεαρή ηλικία βρέθηκε στην πρώτη γραμμή της Αντίστασης κατά τη διάρκεια της Κατοχής. Μαζί με άλλους νέους της εποχής οργανώθηκαν σε δίκτυα που στήριξαν τους συμμάχους και έθεσαν τη ζωή τους σε κίνδυνο για την ελευθερία της πατρίδας.

Μετά την Απελευθέρωση η Ελλάδα οδηγήθηκε στον Εμφύλιο και ο παππούς μου φυλακίστηκε σε σκληρές φυλακές λόγω των πολιτικών του πεποιθήσεων. Οι μέρες εκείνες ήταν δύσκολες όμως ποτέ δεν λυγίσει η πίστη του στην ελευθερία και στη δικαιοσύνη. Το 1955 με θάρρος και αποφασιστικότητα δραπέτευσε μαζί με 26 συντρόφους, αφήνοντας πίσω τις φυλακές και ξεκινώντας μια ζωή μέσα στην παρανομία, γεμάτη καταδιώξεις και αγωνία, μια πορεία που ο ίδιος περιέγραψε στο βιβλίο του, «Πώς αποδράσαμε από τη Βούρλα» καταγράφοντας όλη τη διαδικασία της απόδρασης.

Η ιστορία του παππού μου δεν είναι απλώς προσωπική αλλά είναι άρρηκτα δεμένη με τις πιο δύσκολες αλλά και ηρωικές στιγμές της νεότερης ελληνικής ιστορίας. Μέσα από τις θυσίες και τους αγώνες του για την ελευθερία και τη δικαιοσύνη αποτελεί για μένα και για όσους τον γνώρισαν παράδειγμα αντοχής, αξιών και ήθους.

Αργότερα επέστρεψε στην κοινωνία και αφοσιώθηκε στη νομική επιστήμη, συμμετέχοντας ενεργά στην προσπάθεια ανανέωσης και οικοδόμησης μιας δημοκρατικής Ελλάδας, βασισμένης στις αρχές της δικαιοσύνης και της αξιοπρέπειας. Ο παππούς μου έφυγε από τη ζωή σε ηλικία 97 ετών αφήνοντας πίσω του μια παρακαταθήκη αγώνα, θάρρους και προσήλωσης σε ιδανικά. Η ζωή και η πορεία του μας θυμίζουν ότι η πίστη στην ελευθερία και στη δικαιοσύνη δεν σβήνει ποτέ και ότι οφείλει να τιμάται και να μεταδίδεται από γενιά σε γενιά.

Βαρδής Γ. Βαρδινογιάννης

Εγγονός του Βαρδή Β. Βαρδινογιάννη

Ραφήνα, 29 Ιανουαρίου 2026

Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

Επικαλούμενοι το δικαίωμα της φωνής

ΑΡΘΡΟ ΓΝΩΜΗΣ

ΤΗΣ ΕΥΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ

Από τον Σόλωνα και τον Περικλή μέχρι τα Τέμπη και τον ΟΠΕΚΕΠΕ, η διαφθορά αλλάζει πρόσωπα – όχι όμως τρόπο. Και το ερώτημα μένει: Θα συνεχίσουμε να “κοιτάμε αλλού”;

Η διαφθορά στη χώρα μας φαίνεται να βρίσκει τρόπο να επιβιώνει από τα πανάρχαια χρόνια μέχρι και σήμερα. Από τις υπόγειες συναλλαγές και τις πελατειακές σχέσεις μέχρι τη συγκάλυψη και την ατιμωρησία. Στην Ελλάδα η διαφθορά δεν αντιμετωπίζεται πάντα ως απειλή· συχνά μοιάζει με κανονικότητα. Κι όμως, όταν το κόστος είναι ανθρώπινες ζωές, όπως στα Τέμπη, η «συνήθεια» σπάει και η κοινωνία αναγκάζεται να κοιτάξει κατάματα αυτό που για χρόνια προσπερνούσε.

ΟΡΙΣΜΟΣ

Για να κατανοήσουμε όμως τη φύση αυτού του προβλήματος, πρέπει πρώτα να δούμε τι ορίζεται ως διαφθορά και ποιες είναι οι μορφές της. Σε αρκετά λεξικά ορίζεται ως η ανέντιμη κατάχρηση της εξουσίας με σκοπό το προσωπικό όφελος, η οποία μπορεί να εμφανιστεί με τη μορφή δωροδοκίας, εκβιασμού, νεποτισμού και πελατειακών σχέσεων. Αποτελεί μια εξελισσόμενη παγκόσμια απειλή που υπονομεύει την ανάπτυξη της δημοκρατίας. Στην Ελλάδα όμως, το φαινόμενο αυτό δεν αντιμετωπίζεται ως απειλή, αλλά ως καθημερινότητα. Σύμφωνα μάλιστα με πρόσφατη δημοσκόπηση, που πραγματοποίησε η Paltmos analysis, το 79% των νέων πιστεύει ότι η ελληνική κοινωνία δείχνει ανοχή στη διαφθορά. Ως λαός δίνουμε την εντύπωση πως έχουμε συμβιβαστεί με αυτή τη στρεβλή πραγματικότητα, αφού μεγαλώσαμε με την παρασιτική νοοτροπία του «Αν δεν λαδώσεις τους τροχούς, η άμαξα δεν τρέχει». Δυστυχώς, η διαφθορά αποτελεί συστατικό στοιχείο της ελληνικής κοινωνίας από τα αρχαία χρόνια έως σήμερα.

Η ΔΙΑΦΘΟΡΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ

Ως μαθητές διδαχτήκαμε τη χρυσή εποχή της αρχαίας αθηναϊκής δημοκρατίας. Με μια πιο ουσιαστική εξέταση της περιόδου ανακαλύπτουμε πως ακόμα και εκείνη νοσούσε από φαινόμενα διαφθοράς. Για αρχή, σύμφωνα με τον Αριστοτέλη, ο έντιμος νομοθέτης Σόλωνας, λίγο πριν ανακοινώσει το νόμο της Σεισάχθειας (διαγραφή χρεών), φρόντισε οι φίλοι του να λάβουν μεγάλα δάνεια, καθώς στη συνέχεια αυτά θα διαγράφονταν. Έτσι ξαφνικά αυτοί πλούτισαν. Παρόμοια περίπτωση αποτελεί η διένεξη ανάμεσα στο Θεμιστοκλή και τον δίκαιο Αριστείδη. Ο τελευταίος, ως υπεύθυνος των δημοσίων εσόδων, κατηγορήσε τον Θεμιστοκλή για

κατάχρηση χρήματος κι εκείνος με τη σειρά του τον απάλλαξε από τα καθήκοντά του. Όταν όμως ο Αριστείδης επανήλθε στη θέση του, είπε: «Όταν εκτελούσα ευσυνείδητα τα καθήκοντά μου, με αποδοκιμάζατε. Τώρα που έχω αφήσει τους κλέφτες να αλωνίζουν το δημόσιο χρήμα, σας φαίνομαι σπουδαίος». Δυστυχώς, για μένα η άποψη αυτή παραμένει ακόμα επίκαιρη. Επιπλέον, σύμφωνα με τον Πλούταρχο, ο Περικλής, ένας άνδρας υπεράνω χρημάτων, πήρε από το αθηναϊκό ταμείο 10 τάλαντα. Όταν ρωτήθηκε στην Πνύκα τι τα έκανε, εκείνος απάντησε: «ανηλώμενα εις το δέον», δηλαδή, «τα έδωσα εκεί που έπρεπε». Παράλληλα, ο

του Άρπαλου, εκείνος επικαλέστηκε το δικαίωμα της σιωπής με την πρόφαση του κρουολογήματος! Οι ατασθαλίες συνεχίστηκαν και στα χρόνια του Βυζαντίου. Τότε η διαφθορά ήταν ευρέως διαδεδομένη στα φεουδαρχικά συστήματα, καθώς οι φεουδάρχες και ο κλήρος εκμεταλλεύονταν τους φτωχούς, ειςπράττοντας φόρους με άδικο τρόπο. Ανάλογη δραστηριότητα εξαπάτησης υπήρξε και από την εκκλησία με την πώληση συγχωροχαρτιών, αφού οι άνθρωποι πλήρωναν για τη συγχώρεση των αμαρτιών τους. Στη νεότερη ιστορία, τα συστήματα πατρωνίας εδραιώνονται, όπως και η συστηματική διαφθορά, μέσω του διοικητικού μηχανισμού. Οι κυ-

στιγματίστηκε από υποθέσεις διαφθοράς. Πιο γνωστή από αυτές, ήταν η «υπόθεση Καραπαναγιώτη», καθώς ο τότε υπουργός συγκοινωνιών Καραπαναγιώτης ανέθεσε τα έργα οδοποιίας στο νησί της Λέσβου, αξίας 70 εκ. δραχμών, στην κατασκευαστική εταιρεία του γαμπρού και του αδερφού του. Μια πολιτική τακτική εξυπηρέτησης συμφερόντων που συναντάται μέχρι και σήμερα.

ΜΙΑ ΧΩΡΑ ΒΥΘΙΣΜΕΝΗ ΣΤΗ ΔΙΑΦΘΟΡΑ

Η Ελλάδα λοιπόν, εξακολουθεί να τρέφει ένα κύκλωμα διαφθοράς, αγνοώντας τα λάθη του παρελθόντος. Από το σκάνδαλο Κοσκωτά έως την λίστα Λαγκάρντ και την υπόθεση Novartis, ο ελληνικός λαός φαίνεται να εθελουφλεί απέναντι σε ένα βαθιά ριζωμένο σύστημα, εφόσον αυτό δεν αφορά τη δική του «τσέπη». Εντούτοις, όταν επρόκειτο για τον άδικο θάνατο 57 ανθρώπων, τα πράγματα αλλάζουν. Τα Τέμπη μας ανάγκασαν να δούμε, όσα δεν θέλαμε να δούμε. Ένα σύστημα δικαιοσύνης που επικροτεί τη συγκάλυψη και αδιαφορεί για τον ανθρώπινο πόνο. Τρία χρόνια μετά και το σύστημα αυτό ακόμα δεν έχει κάνει το καθήκον του αποδίδοντας ευθύνες. Ταυτόχρονα, στο προσκήνιο εμφανίζονται και νέες υποθέσεις διαφθοράς, όπως το σκάνδαλο του ΟΠΕΚΕΠΕ. Ένα σκάνδαλο με εικονικά βοσκοτόπια και εκατομμύρια Ευρώ από αγροτικές επιδοτήσεις, που καταλήγουν να τροφοδοτούν τα πελατειακά δίκτυα. Και ξαναβρισκόμαστε στο ίδιο έργο θεατές, παρακολουθώντας τους εμπλεκόμενους πολιτικούς να κρύβονται πίσω από την πολιτική ασυλία και τους υπαλλήλους που είχαν το θάρρος να αποκαλύψουν τις παρατυπίες να καταδιώκονται. Και πάλι, ατιμωρησία... Πώς μπορούμε όμως να το αλλάξουμε αυτό; Πόσο εύκολα μπορεί να αλλάξει η νοοτροπία μας, όταν έχουμε μεγαλώσει μέσα σε μια κοινωνία ανεκτική στην μικροδιαφθορά (φακελάκια, διορισμοί κ.λπ.); Προσωπικά πιστεύω πως τα πράγματα αλλάζουν, όταν εμείς αλλάζουμε. Όπως είπε και ο Τζωρτζ Όργουελ:

«Οι λαοί που εκλέγουν διεφθαρμένους πολιτικούς, κλέφτες, απατεώνες και προδότες δεν είναι θύματα αλλά συνένοχοι».

Ας επιλέξουμε λοιπόν ν' αντισταθούμε σε αυτό το διεφθαρμένο σύστημα και ας επικαλεστούμε το δικαίωμα της φωνής, γιατί η σιωπή είναι συνενοχή!

ίδιος ηγέτης ήταν που αποφάσισε και τη μεταφορά του ταμείου της Δηλιακής / Αθηναϊκής συμμαχίας στην Αθήνα, απόφαση που την κατέστησε αθηναϊκή ηγεμονία. «Η περσική απειλή ήταν απλά το πρόσχημα, ενώ ο πλούτος η αιτία» αναφέρει ο Θουκυδίδης. Τέλος, ο πιο γνωστός καταχραστής της αρχαιότητας, ήταν ο Άρπαλος, ο υπεύθυνος των οικονομικών του Μ. Αλεξάνδρου. Όταν όμως έγιναν γνωστές οι αυθαιρεσίες του, ο Δημοσθένης, αρχικά εισηγήθηκε την απέλασή του, αλλά, έπειτα από μια γενναία «χορηγία» από τον Άρπαλο, άλλαξε γνώμη. Έτσι, όταν ήλθε η ώρα να μιλήσει ο Δημοσθένης κατά

βερνήσεις χρησιμοποιούσαν τη διαφθορά για να διατηρήσουν την εξουσία, δίνοντας συχνά θέσεις σε πιστούς υποστηρικτές, χωρίς εκείνοι να διαθέτουν τα προσόντα. Παράδειγμα, η κυβέρνηση του Ιωάννη Κωλέττη, το όνομα του οποίου συνδέθηκε στενά με διαφθορά, δωροδοκίες και νοθεία στις εκλογές. Επίσης, η εικόνα της τότε ελληνικής κοινωνίας αποδίδεται και από τον υπουργό και βουλευτή του Χαρίλαου Τρικούπη, Δ. Βουλπιώτη, που σε σχετική συζήτηση στη Βουλή τόνισε: «Ένα ξέρω να πω, εγώ κλέφτω, εσύ κλέφτεις, κλέφτουμε όλοι». Ακόμα και η εκσυγχρονιστική πολιτική του Ελευθερίου Βενιζέλου,

Στην Ελλάδα η διαφθορά δεν αντιμετωπίζεται πάντα ως απειλή· συχνά μοιάζει με κανονικότητα

“Κάνεις σαν αυτιστικό!”, “Παιδί μου, είσαι αυτιστικό;”. Δεν είναι λίγες οι φορές που ακούγονται τέτοια λόγια από τα προαύλια Δημοτικών μέχρι αυτά των Λυκείων. Ο αυτιστικός θεωρείται πλέον συνώνυμο του «καθυστερημένου» ή του «ανίκανου», ενώ ορισμένοι υποστηρίζουν πως κάτι τέτοιο δεν υπήρχε στην εποχή τους.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΔΑΦ;

Σύμφωνα με πιο σύγχρονες έρευνες, το ΔΑΦ είναι η διαταραχή αυτιστικού φάσματος που αφορά διάφορες νευροαναπτυξιακές διαταραχές με ορισμένα συμπτώματα και συμπεριφορές. Η διαταραχή είναι εκ γενετής και επηρεάζει το παιδί στην ανάπτυξη του. Όμως, δεν υπάρχει «τυπικό» παιδί με αυτισμό. Ο αυτισμός επηρεάζει αρκετούς τομείς, κυρίως την κοινωνική επίδραση και επικοινωνία αλλά χαρακτηρίζεται και από στερεότυπες συμπεριφορές, όπως συγκεκριμένα ενδιαφέροντα ή επαναλαμβανόμενες ρουτίνες και ενέργειες, αισθητηριακή ευαισθησία (υπερβολική αντίδραση σε ήχους, φώτα ή υφές) και καθυστερημένη ή άτυπη ανάπτυξη της ομιλίας, μεταξύ πολλών άλλων. Εντούτοις, τα παραπάνω συμπτώματα εκφράζονται διαφορετικά από κάθε άτομο. Έτσι, προκύπτουν διαγνωστικές προκαταλήψεις –ιδίως έναντι των γυναικών– ενώ μη αναγνωρισμένες εκδηλώσεις, όπως το “masking” (η προσπάθεια προσαρμογής των φυσικών τους αντιδράσεων, με σκοπό την κοινωνική ένταξη), συχνά περνούν απαρατήρητες.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗΣ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΑ

Ελάχιστα πράγματα είχαν μελετηθεί για τον αυτισμό από γιατρούς και ψυχολόγους πριν από τον 20ο αιώνα. Ο όρος «αυτισμός» χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά το 1911, από τον ψυχίατρο Eugen Bleuler, περιγράφοντας την κοινωνική και επικοινωνιακή δυσκολία που χαρακτηρίζει τα άτομα αυτά. Αργότερα, η παράλληλη έρευνα των Kanner και Asperger που έγινε στις δεκαετίες του 1930-1940 ανέδειξε τον όρο. Δυστυχώς, πολλά παιδιά που είχαν επιδείξει μη τυπικές κοινωνικές συμπεριφορές πρωτύτερα στέλνονταν από τις οικογένειές τους σε ιδρύματα ή λάμβαναν φροντίδα κατ'οίκον. Ακόμη και τα ιδρύματα δεν παρείχαν καμία προσαρμοσμένη αγωγή. Καθώς οι γνώσεις μας για τον αυτισμό έχουν αυξηθεί τον τελευταίο αιώνα, έχει βελτιωθεί και η αντιμετώπιση τέτοιων ατόμων. Πλέον, η εστίαση έχει μετατοπιστεί και από την εξάλειψη ορισμένων συμπεριφορών φωτίζει τις ανάγκες των ανθρώπων αυτών. Ωστόσο, καθώς απέχουμε ακόμα από την πλήρη κατανόηση του αυτισμού, ακόμη και σήμερα δεν μπορούμε να παρέχουμε πλήρη στήριξη.

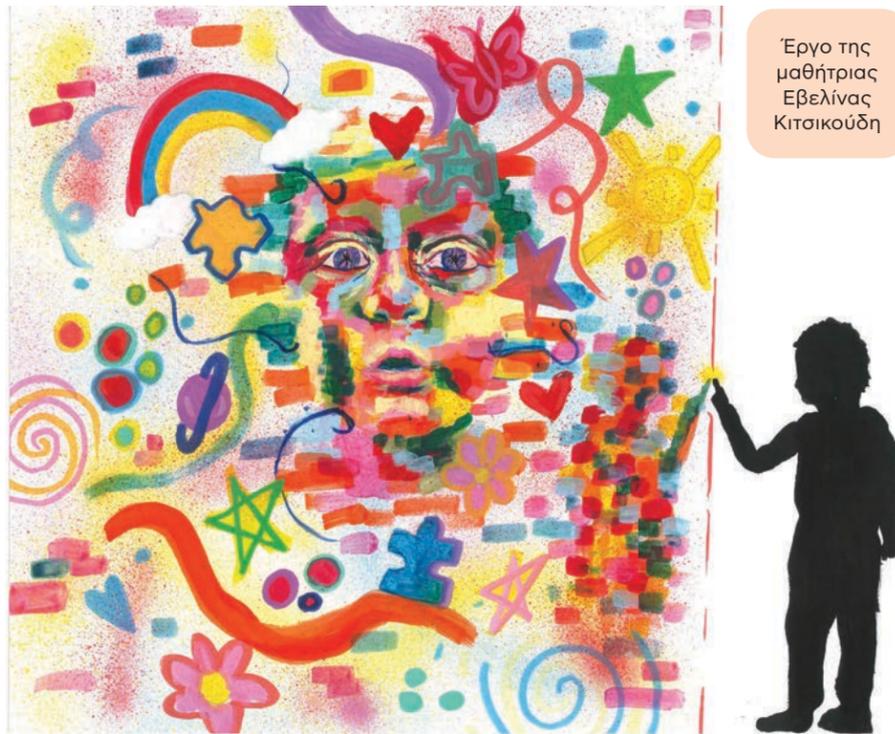
ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΜΟΥ ΔΕΝ ΥΠΗΡΧΕ Ο ΑΥΤΙΣΜΟΣ!

Δε σπανίζουν περιπτώσεις, όπου άνθρωποι κυρίως παλαιότερων γενιών, αποκλείουν ολοκληρωτικά την ύπαρξη της διαταραχής στην εποχή τους, ενώ άλλοι υποστηρίζουν ότι μόνο πρόσφατα εμφανίστηκε. Μολονότι τις τελευταίες δεκαετίες

ΑΥΤΙΣΜΟΣ πέρα από τις προκαταλήψεις

ΕΡΕΥΝΑ

ΤΩΝ ΝΤΟΪΝΑ ΤΟΥΝΤΟΡΕΑΝΟΥ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑΣ ΣΑΜΑΝΗ

Έργο της μαθήτριας Εβελίνας Κιτσικούδη

Η επιστήμη προχωρά, οι μύθοι επιμένουν. Τι είναι τελικά ο αυτισμός, και πως επηρεάζει την καθημερινότητα ενός παιδιού; Πώς η άγνοια τροφοδοτεί την προκατάληψη; Το άρθρο αυτό γράφτηκε ως ένας οδηγός κατανόησης, σεβασμού και σωστής ενημέρωσης για το αυτιστικό φάσμα.

έχει όντως παρατηρηθεί μια «έκρηξη» περιστατικών, οι βασικοί παράγοντες που έχουν οδηγήσει στην ευκολότερη αναγνώριση και στην αύξηση του, είναι η βελτίωση των διαγνωστικών κριτηρίων, καθώς και κοινωνική ευαισθητοποίηση στην νευροδιαφορετικότητα· όχι η αύξηση της συχνότητας εμφάνισης. Επιπλέον, αυτιστικά άτομα υπήρχαν και θα συνεχίσουν να υπάρχουν· οι ελλείψεις μας γνώσεις είναι αυτές που μας εμπόδιζαν από την διάγνωση και την υποστήριξη των ατόμων αυτών, και την υποστήριξή τους.

ΤΙ ΠΡΟΚΑΛΕΙ ΑΥΤΙΣΜΟ;

Ο αυτισμός αποτελεί αδιαμφισβήτητη πολύπλοκη διαταραχή. Έχει τόσες πτυχές, ώστε να μην υπάρχει απλή απάντηση που να μπορεί να διαλευκάνει το συγκεκριμένο ζήτημα. Στην εποχή μας, ο επιστημονικός κλάδος υποστηρίζει πως πίσω από τη νευροβιολογική της φύση, βρίσκεται ο γενετικός παράγοντας.

Υπάρχουν θεωρίες, για τον ρόλο του περιβάλλοντος στην ενεργοποίηση των γονιδίων, όμως δεν έχει βρεθεί το συγκεκριμένο αίτιο. Η κατανόηση του εγκεφάλου, ειδικά σε περιπτώσεις που ο τρόπος λειτουργίας του αποκλίνει από το «συνηθισμένο», δείχνει να έχει μέλλον...

Η ΠΑΡΑΚΕΤΑΜΟΛΗ, ΤΑ ΕΜΒΟΛΙΑ, ΟΙ ΜΗΤΕΡΕΣ ΦΤΑΙΝΕ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΙΣΜΟ!

Οι παραπάνω απόψεις για τα πραγματικά αίτια του αυτισμού δεν είναι σπάνιες. Μάλιστα επανήλθαν στο φως, μετά την δήλωση του προέδρου των ΗΠΑ, Ντόναλντ Τραμπ το Σεπτέμβριο του 2025, λέγοντας πως οι έγκυες πρέπει να «να προσπαθήσουν με κάθε τρόπο» να μην πάρουν παρακεταμόλη, καθώς σχετίζεται με την αύξηση του ΔΑΦ. Ως απάντηση, ο Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA) και το Αμερικάνικο Κολλέγιο Μαιευτήρων και

Γυναικολόγων, υποστήριξαν ότι η παρακεταμόλη είναι ασφαλής, ειδικότερα σε περίπτωση πυρετού, ώστε να μην αντιμετωπίσουν κινδύνους η μητέρα και το έμβρυο. Επιπλέον, ο Arthur Caplan, επικεφαλής της ιατρικής ηθικής στο NYU Grossman School of Medicine, χαρακτήρισε την παραπάνω τοποθέτηση ως «τη χειρότερη επίδειξη διασποράς μύθων, παραπληροφόρησης και επικίνδυνων συμβουλών από οποιονδήποτε σε θέση εξουσίας».

ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗ: ΠΟΙΕΣ ΟΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΠΕΡΙ ΑΥΤΙΣΜΟΥ;

Με σκοπό να εξετάσουμε άμεσα ποια είναι η στάση απέναντι στη νευροδιαφορετικότητα, διεξήγαμε μία δημοσκόπηση, στην οποία απάντησαν πάνω από 100 άτομα, ανεξαρτήτως φύλου ή ηλικίας. Αρχικά, όταν ρωτήθηκαν, περίπου 2 στους 10 δήλωσαν ότι χρησιμοποιούν την λέξη «αυτιστικό» ως προσβολή, δείχνοντας πως ακόμη κι η Γλώσσα αναπαράγει τα στερεότυπα. Στη συνέχεια, όσον αφορά το αν μπορούν να ενταχθούν κοινωνικά οι αυτιστικοί άνθρωποι, σχεδόν το 5% διαφώνησε, ενώ πάνω από το 10%, είχε επιφυλάξεις. Τέλος, γύρω στο 6% υποστηρίζει πως όσοι έχουν αυτή τη νευροαναπτυξιακή διαταραχή είναι διανοητικά κατώτεροι, ενώ το 12% δεν τοποθετήθηκε. Έτσι, φανερώνεται ότι ακόμη κι αν η πλειοψηφία διαφωνεί με τέτοιες ξεπερασμένες πεποιθήσεις, ο ρατσισμός δεν έχει εξαλειφθεί πλήρως.

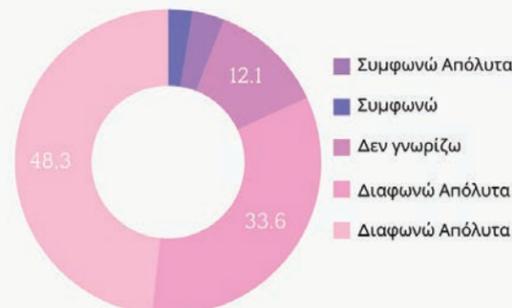
ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ

Η νευροδιαφορετικότητα δεν περιρίζεται σε μία πτυχή. Υπάρχουν και τα «άκρα», όπως παιδιά-θαύματα, ή παιδιά που χρειάζονται υποστήριξη και καθοδήγηση σε κάθε τους βήμα. Ωστόσο, ανάμεσα σε αυτές τις περιπτώσεις, υπάρχουν άπειρες άλλες, η καθεμία ξεχωριστή. Γι' αυτό, η διαμόρφωση μιας κοινωνίας με ενσυναίσθηση ξεκινά από εμάς τους ίδιους, εφόσον καταρρίψουμε τις απαρχαιωμένες αντιλήψεις και τις αφήσουμε οριστικά πίσω μας! Εφόσον μπορούμε να σκεφτούμε πέρα από κάθε μεροληψία. Είναι σημαντικό να ενημερώνομαστε ορθά, ειδικά όταν κάποιο κοντινό μας πρόσωπο πάσχει. Τέτοια άτομα, δυστυχώς, βιώνουν μεγάλες δυσχέρειες, τις οποίες εμείς οι «κανονικοί» δεν μπορούμε ούτε να τις διανοηθούμε· τις περισσότερες φορές όχι λόγω της πάθησης αλλά λόγω του στίγματος που εμείς οι ίδιοι έχουμε δημιουργήσει. Τι θα γινόταν εάν αυτά τα άτομα δεν χρειάζονταν να παλεύουν τόσο για να ενταχθούν κοινωνικά; Σε μια διαφορετική κοινωνία, απαλλαγμένη από προκαταλήψεις, πόσες λιγότερες θα ήταν οι δυσκολίες που θα αντιμετώπιζαν; Η επίγνωση είναι η καλύτερη θεραπεία!

Θεωρώ πως οι άνθρωποι με αυτισμό μπορούν να ενταχθούν στο κοινωνικό κι επαγγελματικό περιβάλλον

Πιστεύω ότι τα αυτιστικά άτομα είναι διανοητικά/συναίσθηματικά κατώτερα

Ο ελληνικός εθνικός τελικός για την ανάδειξη του εκπροσώπου της Ελλάδας στη Eurovision τον Μάιο στη Βιέννη ολοκληρώθηκε στις 15 Φεβρουαρίου, έπειτα από 2 ημιτελικούς, με το τραγούδι «Ferto» να παίρνει το πολυπόθητο εισιτήριο και τον Ακύλα να κάνει όλους τους παρευρισκόμενους όχι μόνο να χορέψουν στον ρυθμό αλλά και να δακρύνουν με τα συγκινητικά λόγια προς την μητέρα του. Ωστόσο, το λαμπρό αυτό γεγονός επισκιάστηκε από τις διαμαρτυρίες ομάδας ανθρώπων έξω από τον χώρο διεξαγωγής, για τη συμμετοχή του Ισραήλ στον διαγωνισμό, ενώ επίσης καλούσαν τον κόσμο να μποϊκοτάρει τη Eurovision. Οι διαδηλώσεις κατά του Ισραήλ δεν είναι ένα πρωτοφανές φαινόμενο, ενώ δεν είναι η πρώτη φορά που οι διεθνείς εξελίξεις καθορίζουν τον διαγωνισμό.

ΙΔΙΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ, ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Η EBU έχει προσπαθήσει αρκετά για να διατηρηθεί η ουδετερότητα. Υπάρχουν αυστηροί κανόνες για το περιεχόμενο των τραγουδιών που καταθέτουν οι συμμετέχουσες χώρες και το μήνυμα που θέλουν να περάσουν. Στο παρελθόν, έχουν υπάρξει αρκετές συμμετοχές που αναγκάστηκαν να αλλάξουν τους στίχους των τραγουδιών ή ακόμη και να αποσύρουν το ίδιο το τραγούδι, επειδή δεν τηρούσε τις προϋποθέσεις της EBU. Πιο πρόσφατο παράδειγμα είναι η πρώτη συμμετοχή που δήλωσε το Ισραήλ για την Eurovision 2024 με ερμηνεύτρια την Eden Golan. Ο δημόσιος ραδιοτηλεοπτικός φορέας του Ισραήλ (KAN) υποχρεώθηκε να αλλάξει μερικούς στίχους, καθώς κατηγορήθηκε ότι το τραγούδι περιέγραφε την εισβολή της Χαμάς στο Ισραήλ στις 7 Οκτωβρίου 2023.

Όσες χώρες και αν αποβάλλει η EBU από τον διαγωνισμό και όσους κανόνες ορίσει, η Eurovision δεν θα μπορέσει να παραμείνει αμέτοχη στις πολιτικές εξελίξεις

Ωστόσο, το 2016 νικήτρια του διαγωνισμού στέφθηκε η Ουκρανία, με την Jamala να κατακτά τις καρδιές των θεατών και των επιτροπών, με την φανταστική ερμηνεία του τραγουδιού «1944». Το παράδοξο, όμως είναι ότι το τραγούδι μιλούσε για τον διωγμό των Τατάρων της Κριμαίας από τη Σοβιετική Ένωση, το 1944. Ένα ξεκάθαρο πολιτικό μήνυμα που όχι μόνο δεν ελέγχθηκε από την EBU, αλλά κέρδισε και τον διαγωνισμό. Λίγα χρόνια αργότερα, και συγκεκριμένα το 2022, μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, η EBU απαγόρευσε τη συμμετοχή τόσο της Ρωσίας όσο και της Λευκορωσίας μέχρι την λήξη του πολέμου. Την ίδια χρονιά, η Ουκρανία με τους Kalush Orchestra και το τραγούδι «Stefania» - ένα τραγούδι που μιλάει για την μητέρα πατρίδα-

Eurovision

Διαγωνισμός τραγουδιού ή μέσο πολιτικής διαμαρτυρίας;

ΑΡΘΡΟ ΓΝΩΜΗΣ

ΤΗΣ ΝΕΦΕΛΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗ

Ο μουσικός διαγωνισμός της Eurovision κλείνει φέτος 70 χρόνια διεξαγωγής. Ο Θεσμός βασίστηκε στον διαγωνισμό τραγουδιού του Σαν Ρέμο το 1951. Έτσι, η Ευρωπαϊκή Ραδιοφωνική Τηλεόραση (EBU) το 1956 διοργανώνει αυτόν τον διαγωνισμό με σκοπό την ένωση των Ευρωπαϊκών χωρών μέσω της μουσικής. 70 χρόνια αργότερα, ο διαγωνισμός έχει αγαπηθεί από όλες τις ηλικίες και έχει πλέον ξεπεράσει τα ευρωπαϊκά σύνορα, με συμμετοχές χωρών απ' όλο τον κόσμο. Η προοπτική κι ο βασικός όρος πίσω από την ιδέα ήταν η τήρηση πολιτικής ουδετερότητας. Άραγε η πολιτική ουδετερότητα τελικά τηρείται ή θυσιάζεται στο βωμό του κέρδους και των συμφερόντων;

κερδίζουν και πάλι τον διαγωνισμό με το αδιανόητο ρεκόρ των 439 πόντων μόνο από το κοινό και συνολικά 631 βαθμούς. Ένας από τους τραγουδιστές του συγκροτήματος, ο Oleh Psiouk, πάνω στην σκηνή της Eurovision, κάνει έκκληση προς όλο τον κόσμο να βοηθήσει την Ουκρανία!

Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΠΕΙΛΕΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Η χώρα μας ανήκει στη λίστα με τις πιο πολυσυζητημένες συμμετοχές. Πιο συγκεκριμένα το 1976, η Μαρίζα Κωκ εκπροσώπησε την Ελλάδα με το τραγούδι «Παναγιά μου, Παναγιά μου». Εκείνη την χρονιά η Τουρκία έκανε επίσημη καταγγελία για πολιτικό μήνυμα στο τραγούδι και απείλησε με απόσυρσή της, αν δεν άλλαζαν οι στίχοι του τραγουδιού. Το τραγούδι ήταν ξεκάθαρα μια διαμαρτυρία για την εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο το 1975, αλλά η συμμετοχή αυτή πήρε την έγκριση της EBU και διαγωνίστηκε κανονικά. Η Τουρκία, όπως είχε απειλήσει, αποχώρησε από τον διαγωνισμό και όταν διαγωνίστηκε η Μαρίζα Κωκ, διέκοψαν την μετάδοση στην τουρκική τηλεόραση-ενάντια στους κανονισμούς της EBU- για να μην ακουστεί το αντιπολεμικό μήνυμα. Η Μαρίζα Κωκ παραλίγο να πληρώσει με τη ζωή της την επιλογή να συμμετέχει στον διαγωνισμό, καθώς

έχει μιλήσει ανοιχτά για τις απειλές που δέχτηκε, ακόμη και λίγα λεπτά πριν ανέβη στην σκηνή. Μάλιστα, κυκλοφορεί η φήμη ότι στο Μέγαρο Congressgebouw υπήρχε ελεύθερος σκοπευτής και σημάδεψε την Ελληνίδα τραγουδίστρια, η οποία λέγεται ότι φορούσε αλεξίσφαιρο γιλέκο κάτω από το μαύρο φόρεμά της, κάτι που ποτέ δεν εξακριβώθηκε ή επαληθεύτηκε. Ωστόσο, η τραγουδίστρια έχει επιβεβαιώσει ότι αναγκάστηκε να δηλώσει εγγράφως ότι ανεβαίνει στη σκηνή με δική της πρωτοβουλία και ότι η διοργάνωση δεν φέρει καμία απολύτως ευθύνη για τυχόν τραυματισμό ή και θάνατό της!

Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΟ 2026

Και φτάνουμε στο σήμερα, που κατά τη γνώμη μου, ο διαγωνισμός περνάει την μεγαλύτερη κρίση που έχει περάσει ποτέ! Η αποχώρηση 5 σημαντικών μελών από την Eurovision 2026 που θα διεξαχθεί τον Μάιο στην Βιέννη, εξαιτίας της συμμετοχής του Ισραήλ έρχεται να επιβεβαιώσει τον τίτλο. Οι χώρες αυτές είναι η Ολλανδία, η Σλοβενία, η Ισλανδία, η 7 φορές νικήτρια του διαγωνισμού Ιρλανδία και η Ισπανία που είναι μία από τις «Big 5». Οι παραπάνω χώρες είχαν μεταξύ άλλων προαναγγείλει από πέρυσι την πιθανή αποχώρησή τους σε περίπτωση

συμμετοχής του Ισραήλ. Τελικά, οι υπόλοιπες αποφάσισαν να συμμετάσχουν κανονικά. Το μποϊκοτάζ από τα 5 κράτη-μέλη είναι ένα τεράστιο πλήγμα για τον θεσμό, αφού οι περισσότεροι φανατικοί θαυμαστές βρίσκονται εκεί, ενώ η μείωση των εσόδων στα ταμεία της EBU από τις συνεισφορές κάθε μιας είναι μεγάλη. Τώρα που οι «Big 5» έγιναν «Big 4», ποιος θα καλύψει τα υπόλοιπα έσοδα; Θα αυξηθεί το κόστος σε κάθε χώρα ή θα καλυφθεί από τα ταμεία της EBU; Θα παραμείνει το ίδιο εντυπωσιακή ή θα δούμε μια φτωχότερη διοργάνωση φέτος σε σχέση με άλλες χρονιές;

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι ο μεγαλύτερος χορηγός της Eurovision είναι μια εταιρεία Ισραηλινών συμφερόντων. Μήπως αυτός είναι ο λόγος που παρ' όλες τις αντιδράσεις των μελών-χωρών και του κόσμου, το Ισραήλ παραμένει στον διαγωνισμό, υπό τον φόβο της απόσυρσης της χορηγίας; Και ίσως έτσι να εξηγείται η επιλεκτική στάση ουδετερότητας που φέρεται να κρατάει η EBU; Ένα είναι σίγουρο πάντως. Όσες χώρες και αν αποβάλλει η EBU από τον διαγωνισμό και όσους κανόνες ορίσει, η Eurovision δεν θα μπορέσει να παραμείνει αμέτοχη στις πολιτικές εξελίξεις. Ειδικά όταν και οι ίδιοι οι διοργανωτές δείχνουν ευνοϊκή στάση σε συγκεκριμένες χώρες που εξυπηρετούν τα συμφέροντά τους...

Κυνηγώντας τα... ύψη

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
ΤΗΣ **ΣΤΑΥΡΙΑΝΝΑΣ ΣΙΨΑ**

Γεννήθηκε στις 20 Οκτωβρίου 1999 από Έλληνα πατέρα και Ουγκαντέζα μητέρα. Ασχολήθηκε από μικρός με τον αθλητισμό επηρεασμένος από την οικογένειά του, αλλά τον κέρδισε το άλμα επί κοντώ. «Αγάπησα το άλμα επί κοντώ γιατί μου άρεσε η αίσθηση του να πετάω», έχει δηλώσει επανειλημμένα, τόσο σε συνεντεύξεις όσο και μέσα το βιβλίο του με τίτλο «Όταν κοιτάς από ψηλά», που κυκλοφόρησε τον περασμένο Απρίλιο από τις εκδόσεις Διόπτρα.

Η πρώτη του μεγάλη διεθνής διάκριση ήρθε το 2015 στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Κ18, όπου κατέκτησε το χάλκινο μετάλλιο. Έκτοτε, έχει κατακτήσει περισσότερα από 8 μετάλλια σε ευρωπαϊκές και παγκόσμιες διοργανώσεις, σε νεανικές και ενήλικες κατηγορίες. Φυσικά, ξεχωρίζει το χάλκινο μετάλλιο που κατέκτησε στους Ολυμπιακούς αγώνες του Παρισιού το 2024. Ακόμη, στις 25 Αυγούστου 2024 ξεπέρασε για πρώτη φορά τα 6 μέτρα στο Wanda Diamond League της Σιλεσίας, και αναδείχτηκε ο πρώτος Έλληνας επικοντιστής που ξεπερνά το όριο αυτό. Στις 2 Αυγούστου 2025, έκανε άλμα στα 6,08 μέτρα στο Πανελλήνιο Πρωτάθλημα στίβου στον Βόλο, ενώ στις 28 Φεβρουαρίου 2026, ξανά σε Πανελλήνιο Πρωτάθλημα, σημείωσε τη δεύτερη καλύτερη επίδοση όλων των εποχών με άλμα ύψους 6,17!

Τον Δεκέμβρη του 2025 βραβεύτηκε από τον ΣΕΓΑΣ ως κορυφαίος αθλητής της χρονιάς, λόγω των κορυφαίων επιδόσεών του αλλά και της εξαιρετικής του πορείας. Ωστόσο, ο Εμμανουήλ Καραλής εκτός από πρότυπο αθλητή είναι και πρότυπο ανθρώπου. Έχει μιλήσει πολλές φορές ανοιχτά για τον ρατσισμό και την κατάθλιψη που έχει αντιμετωπίσει, θέλοντας να εμπνεύσει τους νέους να πιστεύουν στον εαυτό τους και να μην εγκαταλείπουν τα όνειρά τους.

Πες μας, Μανόλο, πώς ξεκίνησες το ταξίδι με το στίβο και ειδικότερα με το άλμα επί κοντώ και πώς τα συνδύασες κατά την διάρκεια των σχολικών σου χρόνων;

Από τριών χρονών έκανα στίβο, γιατί και ο πατέρας μου ήταν αθλητής του δεκάθλου. Το άλμα επί κοντώ το ξεκίνησα στα 12, και αυτό γιατί μου άρεσε η αίσθηση του να πετάς. Αργότερα στο γυμνάσιο και στο λύκειο λόγω των επιτυχιών μου, καθώς στην ουσία ήμουν επαγγελματίας αθλητής, οι γονείς μου επικοινωνήσαν με το

Ο Εμμανουήλ Καραλής, ο γνωστός σε όλους και ως Μανόλο, μιλά στη συντακτική μας ομάδα για όσα μας απασχολούν: Πώς άντεξε την πίεση του πρωταθλητισμού, τι έκανε όταν τα πράγματα δυσκόλευαν και γιατί το υψηλότερο άλμα είναι τελικά η ανθρωπιά;

σχολείο και είχα την στήριξη και των καθηγητών αλλά και των συμμαθητών. Προσπαθούσα όταν είχα χρόνο να διαβάσω, ακόμα και στα ταξίδια στο εξωτερικό, ώστε να αποδώσω στο σχολείο.

Τι πιστεύεις για την πίεση που ασκείται σε ένα παιδί που κάνει πρωταθλητισμό;

Όλα τα παιδιά, όπως κι εγώ, ξεκινάμε με αγάπη για αυτό που κάνουμε. Το σημαντικότερο είναι να καταλάβει κάθε παιδί, όσο μεγαλώνει, ότι αυτό που κάνει είναι αυτό που αγαπάει και πρέπει να το κάνει συνειδητά και όσο καλύτερα μπορεί, χωρίς πίεση... Η πίεση θα έρθει από μόνη της! Αν όμως το παιδί έχει δυνατότητες για διακρίσεις, οι γονείς και οι προπονητές θα πρέπει να το χειριστούν σωστά, ώστε να μην πιεστεί ψυχολογικά και χάσει την αγάπη για αυτό που κάνει.

Έχεις μιλήσει πολλές φορές ανοιχτά για τον ρατσισμό και την κατάθλιψη που έχεις περάσει. Αναφέρεσαι και στο βιβλίο σου σε αυτό. Τι θα συμβούλευες ένα νέο παιδί που βρίσκεται σε παρόμοια κατάσταση;

Θα έλεγα ότι όποια δυσκολία κι αν περνάει, το πιο σημαντικό είναι να επικοινωνήσει το πρόβλημά του. Εγώ προσωπικά μίλησα στην οικογένειά μου, στους προπονητές και στους ανθρώπους που ήταν γύρω μου. Αν μιλήσει για το

πρόβλημά του σε ανθρώπους που εμπιστεύεται, τα πράγματα θα κυλήσουν με τέτοιο τρόπο, ώστε τελικά να το ξεπεράσει.

Πρόσφατα κυκλοφόρησε το πρώτο σου βιβλίο. Ποια είναι τα μηνύματα που θα ήθελες να περάσεις μέσα από αυτό;

Το βιβλίο αυτό είναι βιωματικό. Είναι ένα βιβλίο για την ζωή και την πορεία μου σαν άνθρωπος και σαν αθλητής, και μπορεί να δώσει πολλά μαθήματα σε όλους. Ο συγγραφέας και εγώ θέλαμε να επικοινωνήσουμε ότι ο καθένας μας έχει το δικό του ύψος ψυχολογικά, οπότε αν βρει το πάθος του και κρατήσει ζωντανή τη φλόγα που έχει μέσα του, μπορεί να καταφέρει πολλά πράγματα. Δεν θα πω κάτι παραπάνω, θα το αφήσω εκεί και εύχομαι να βοηθήσει όποιον το διαβάσει να πραγματοποιήσει αυτά στα οποία πιστεύει και για τα οποία παλεύει!

Όλη αυτή η αγάπη που έλαβες από την οικογένειά και ειδικότερα από την μητέρα σου, πόσο καθοριστική ήταν για την πορεία σου;

Σίγουρα, οι περισσότεροι άντρες αθλητές είναι "μαμάκηδες", οπότε εγώ είμαι τυχερός που είχα μια μητέρα που με ήξερε αθλητικά και παρακολουθούσε τις προσπάθειές μου, αλλά και μια οικογένεια που

πίστεψε σε εμένα και ήταν εκεί στα εύκολα και στα δύσκολα. Εξάλλου όταν ένας άνθρωπος αισθάνεται λίγο χαμένος κι έχει μια μητέρα σαν τη δική μου, σίγουρα θα βρει τον δρόμο του. Η μητέρα μου έβλεπε το μέλλον που δεν μπορούσα εγώ να δω, όταν τα πράγματα ήταν άσχημα. Κρατήθηκα από την πίστη της σε μένα σε όλες τις δύσκολες φάσεις της ζωής μου.

Θα λέγαμε πως η σχέση προπονητή-αθλητή μοιάζει με την σχέση δασκάλου-μαθητή. Εσύ πως βιώνεις την σχέση αυτή;

Συγκεκριμένα στην περίπτωσή μου, ο πατέρας μου είναι και προπονητής μου, αλλά ειδικότερα για έναν αθλητή, αν κάνει αυτό που αγαπάει, το να έχει έναν άνθρωπο που θα τον καθοδηγεί σε όλη αυτή την διαδρομή παίζει καθοριστικό ρόλο. Είναι πάρα πολύ σημαντικό να έχεις δίπλα σου κάποιον που εμπιστεύεται και θέλει να πραγματοποιήσει τα όνειρά σου. Εγώ είμαι πολύ τυχερός που έχω μαζί μου τον πατέρα μου με τον οποίο συνεργαζόμαστε εδώ και 3,5 χρόνια. Οι ισορροπίες είναι πολύ λεπτές, όμως μεγαλώνοντας και ωριμάζοντας ένας άνθρωπος καταλαβαίνει πού να βάλει τα όρια σε μια σχέση, οπότε χαίρομαι που καταφέραμε και βρήκαμε τις ισορροπίες μας και έχουμε μία καταπληκτική σχέση και εντός σταδίου και εντός σπιτιού.

Η εντύπωση που δημιουργείς, και κυρίως στα νέα παιδιά είναι πως ο άνθρωπος Μανόλο είναι πάνω από τα επιτεύγματά του. Ισχύει πραγματικά αυτό για εσένα;

Εννοείται. Για εμένα είναι πιο σημαντικός ο χαρακτήρας του ανθρώπου, γιατί όταν φτάσει η στιγμή που θα τελειώσει η καριέρα μου, όλα τα μετάλλια, τα τρόπαια, και οι επιτυχίες μου θα πάνε σε ένα συρτάρι και θα μείνουν εκεί. Αυτό που μένει είναι οι φιλίες, η αγάπη και ότι έχεις διδάξει και έχεις λάβει. Σαν αθλητής, και προπάντων σαν άνθρωπος, προσπαθώ να δείξω στον κόσμο ότι εντάξει, είναι σημαντικό να φέρνεις μετάλλια και επιτυχίες στην χώρα σου, αλλά ακόμα πιο σημαντικό είναι να βγάζεις έξω την θετική πλευρά του αγωνίσματος, να ενώνεις κόσμους κάνοντας φιλίες και να παραδίνεις μαθήματα επιμονής και υπομονής. Το πιο σημαντικό μετάλλιο που έχω κατακτήσει είναι να μπορώ μέσω της πλατφόρμας μου να αναδείξω την όμορφη και θετική πλευρά του αθλητισμού.

Απο την συνάντησή μας με τον Εμμανουήλ Καραλή

«ΝΟΒΑΚ»: ΤΟ ΟΡΑΜΑ ΚΑΙ Η ΛΕΠΤΗ ΓΡΑΜΜΗ ΠΙΣΩ ΑΠ' ΑΥΤΟ...

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗΣ ΑΜΟΥΡΓΗ

Στο Novak, την πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του Χάρη Λαγκούση, ένας απομονωμένος νευροεπιστήμονας παρασύρεται από το όραμα μιας ομάδας νεαρών ιδεαλιστών να αναβιώσει το ξεχασμένο έργο του και οδηγείται σε μια τολμηρή αποστολή: τη δημιουργία ενός κόσμου «προστατευμένου» από τις αόρατες δυνάμεις της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας. Η ταινία ξεχωρίζει για το δυνατό καστ της αλλά και τη φεστιβαλική της πορεία. Συναντήσαμε τον Χάρη Λαγκούση σε ένα καφέ στο πολύβουο κέντρο της Αθήνας και συζητήσαμε μαζί του για όλα όσα μας προβληματίσαν βλέποντας την ταινία.

Στο Novak βλέπουμε μια γενιά νέων ιδεαλιστών που ψάχνει τρόπο να αλλάξει τον κόσμο. Αν έπρεπε να κρατήσουν οι νέοι ένα μήνυμα θγαίνοντας από την αίθουσα, ποιο θα θέλατε να είναι αυτό;

Ότι είναι σημαντικό για τον κάθε άνθρωπο να κυνηγάει τα όνειρά του, όσο τρελά κι αν φαίνονται. Ο κεντρικός χαρακτήρας της ταινίας, ο Δρ Νόβακ, είναι ένας σύγχρονος Δον Κιχώτης που έχει αποτραβηχτεί από την κοινωνία έχοντας πειστεί ότι ήταν τρελός, ότι κυνηγούσε μία ουτοπία. Όταν όμως του δίνεται μία δεύτερη ευκαιρία ο παλιός, επαναστατικός του εαυτός ξυπνάει πάλι μέσα του και η ζωή του αποκτά νόημα ξανά. Κοιτάζοντας γύρω μου

Η ταινία Novak πραγματεύεται θέματα που αγγίζουν κάθε νέο της εποχής μας ισορροπώντας ανάμεσα στον ψυχολογικό ρεαλισμό και την επιστημονική φαντασία! Είναι η εποχή μας μια εποχή που «αντέχει» το όραμα; Ο σεναριογράφος και σκηνοθέτης της ταινίας μας έδωσε τις δικές του απαντήσεις...

βλέπω ότι οι σημαντικότερες μάχες που δίνονται σήμερα, μάχες για τα ανθρώπινα δικαιώματα, για τη δικαιοσύνη, για το περιβάλλον, δίνονται από ανθρώπους που δεν το βάζουν κάτω όσο και αν τους αποθαρρύνουν οι γύρω τους. Βέβαια χρειάζεται προσοχή, γιατί το όνειρο του ενός δεν ταυτίζεται πάντα με εκείνο του διπλανού του. Αυτό όμως το πείσμα είναι κάτι που χρειαζόμαστε σήμερα και είναι ένα από τα βασικά θέματα που με απασχολούσαν όταν έγραφα την ταινία.

Ποιο είναι για εσάς το δυνατό σημείο της ταινίας; Γιατί να πάει κάποιος να τη δει;

Ίσως για να δει κάτι διαφορετικό.

Στόχος μου από την αρχή ήταν να φτιάξω μία ταινία που να μην κατατάσσεται εύκολα σε κάποιο κινηματογραφικό είδος, να μην ακολουθεί μία έτοιμη συνταγή από αυτές που βλέπουμε όλο και πιο συχνά στον κινηματογράφο και την τηλεόραση, χωρίς όμως να γίνεται «πειραματική» ή «δύσκολη». Ο πυρήνας της ταινίας είναι ο κεντρικός χαρακτήρας και το συναισθηματικό του ταξίδι, και το μεγάλο στοίχημα για εμένα ήταν να κάνω το κοινό να ταυτιστεί με έναν άνθρωπο που βλέπει τον κόσμο με έναν πολύ ιδιαίτερο τρόπο. Σε αυτό πολύ μεγάλο ρόλο έπαιξε φυσικά ο πρωταγωνιστής, ο Zlatko Buri, ο οποίος θεωρώ ότι δίνει μία υπέροχη ερμηνεία. Σε μία

εποχή ακραίας πόλωσης σε όλα τα επίπεδα είναι πολύ σημαντικό να προσπαθούμε να προσεγγίσουμε και να κατανοήσουμε το διαφορετικό, και πιστεύω ότι ο κινηματογράφος -όπως και όλες οι αφηγηματικές τέχνες- παίζει αυτόν τον ρόλο τοποθετώντας μας έστω και για λίγο στη θέση κάποιου άλλου.

Πέρα από τους πολλούς γνωστούς Έλληνες ηθοποιούς, το καστ με Zlatko Burić και Ella Rumpf σίγουρα εντυπωσιάζει! Πώς τα καταφέρατε;

Με τον Zlatko ήμασταν πολύ τυχεροί: το 2020 ο παραγωγός της ταινίας, ο Γιώργος Καρναβάς, βρέθηκε στην Εύβοια για τα γυρίσματα της ταινίας του Ruben Östlund Το Τρίγωνο της Θλίψης (που δύο χρόνια αργότερα κέρδισε τον Χρυσό Φοίνικα στις Κάννες). Δεν είχαμε αρχίσει ακόμα το casting της ταινίας αλλά ξέραμε ότι ψάχνουμε για έναν ηθοποιό γύρω στα 70 από την πρώην Γιουγκοσλαβία για τον πρωταγωνιστικό ρόλο. Και ξαφνικά μια μέρα χτυπάει το τηλέφωνό μου και ακούω τον Γιώργο να μου λέει «Είμαι εδώ με τον Δρα Νόβακ!» Με το που μου είπε το όνομα του Zlatko κατάλαβα πως είχε δίκιο - ήταν ο τέλειος ηθοποιός για τον ρόλο. Του δώσαμε το σενάριο, του άρεσε, κατανόησε σε βάθος τον χαρακτήρα και από εκεί και πέρα όλα πήραν τον δρόμο τους.

«ΑΧΑΣΤΟΙ»: ΓΕΛΑΤΕ ΓΙΑΤΙ ΧΑΝΟΜΑΣΤΕ!

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΤΗΣ ΜΑΪΡΑΣ ΝΕΡΑΤΖΗ

Απο τη συνάντησή μας με τον Κώστα Μαλιάτση

Όταν η καθημερινότητα σε εξαντλεί, όταν οι υποχρεώσεις και η ρουτίνα σε συνθλίβουν, το γέλιο γίνεται ανάγκη... Η εκπομπή «Αχαστοι» είναι μια βέβαιη απόδραση από την πιεστική καθημερινότητα, γιατί με χιούμορ και αυθεντικότητα καυτηριάζει όλα όσα ζούμε! Είχαμε την ευκαιρία να συναντήσουμε τους τρεις παρουσιαστές της εκπομπής Κ.Μαλιάτση, Αλ. Τσουβέλα και Ν. Ράπτη και να συζητήσουμε μαζί τους για πολλά και διάφορα!

ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΛΙΑΤΣΗΣ

Θεωρείς ότι το stand-up comedy ήταν από την αρχή αποδεχτό και αγαπητό;

Οι τρεις δημοφιλείς κωμικοί σταματούν τα γυρίσματα και μας μιλούν για το stand-up comedy, την τάση του political correct και τις στιγμές που σώζουν την καθημερινότητα μας...

Όχι! Ακόμα και σήμερα πολύς κόσμος δεν γνωρίζει ακριβώς τι είναι και φοβάται ότι μπορεί να πάει σε μία παράσταση που μπορεί κάποιος να τον προσβάλλει, να τον φέρει σε δύσκολη θέση.

Πως αντιμετωπίζεις το αρνητικό feed back κατά την διάρκεια της παράστασης;

Πολλές φορές αυτοσχεδιάζω, και πολλά κείμενα διαμορφώνονται την ώρα της παράστασης. Οπότε με βοηθάει πάρα πολύ, αν κάτι δεν είναι σωστό ή καλό να το πάρω από το κοινό εκείνη την στιγμή... Από τον Οκτώβρη που ξεκινάω τις παραστάσεις μέχρι όσο κρατήσει η περιοδεία το κείμενο γράφεται ξανά και ξανά.

Πόσο πιστεύεις ότι το political correct έχει επηρεάσει την δουλειά σου;

Όλους τους επηρεάζει! Με το political correct μπορούμε να προσπαθήσουμε μειονότητες και κάποιους ανθρώπους που παλιότερα δεν προστατεύονταν. Υπάρχει βέβαια κι ένα φάσμα political correct

κάπως απροσδιόριστο...

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΤΣΟΥΒΕΛΑΣ

Ποιο είναι το μυστικό μιας πετυχημένης παράστασης;

Ποτέ δεν ξέρεις, κάθε βράδυ για μένα είναι διαφορετικό. Μπορεί ένα κακό αστείο να τα διαλύσει όλα, μπορεί κάτι πάρα πολύ προσβλητικό να δημιουργήσει προβλήματα. Κάθε φορά ξεκινάς από το μηδέν!

Πόσο πιστεύεις ότι το political correct έχει επηρεάσει την δουλειά σου;

Καθόλου δεν με έχει επηρεάσει το political correct. Απλά όπως όλη η εποχή έτσι και η κωμωδία προσαρμόζεται! Τα όρια στην σάτιρα τα βάζει το κοινό. Ο κάθε κωμικός έχει το δικό του κοινό και γενικά χτίζεις ένα κοινό που δε θες να δεις να δυσχεραστείται.

Τους χαρακτήρες σας πως τους εμπνέετε και τι θέλετε να περάσετε στο κοινό μέσω αυτών;

Προσωπικά, ξεκινώ όχι για να διασκεδάσω το κοινό αλλά να διασκεδάσω εγώ και μέσω εμού και το κοινό. Τους χαρακτήρες τους εμπνέομαι με τον Διομήδη ή με τον Μάκη Παπαγεωργίου. Συνήθως ξεκινάμε με έναν αυτοσχεδιασμό, με

βοηθάει η περούκα, το πουκάμισο, ένα γυαλί...

Τον εαυτό σας πως τον βλέπετε; Θεωρείτε ότι είστε χρήσιμος για ανθρώπους που περνάνε δύσκολα;

Ναι, αισθάνομαι ότι κάτι κάνω... έχω και μία κρυφή φιλανθρωπική δράση την οποία δεν την έχω αναφέρει ξανά, οπότε είμαι καλά, κοιμάμαι ήσυχος. Γενικά δε θεωρώ ότι είμαι κάτι φοβερό και σπουδαίο.

ΝΙΚΟΛΑΣ ΡΑΠΤΗΣ

Πως αντιμετωπίζεις το αρνητικό feed back κατά την διάρκεια της παράστασης;

Τώρα στα 43 μου έχω αρχίσει και το αντιμετωπίζω εντελώς διαφορετικά. Πιο παλιά με επηρέαζε και στεναχωριόμουνα. Έχω σταματήσει πια να δίνω σημασία και απλά τα προσπερνάω! Είναι τεράστια η προσπάθεια πίσω από τις κάμερες, γιατί για να γίνει αυτή η εκπομπή δουλεύουν 50 άτομα...

Ποια είναι τα όρια της σάτιρας και πως σας επηρεάζει το political correct;

Προσωπικά προσέχω πάρα πολύ τι λέω και με τι καταπιάνομαι. Θεωρώ ότι κάθε άνθρωπος το προσέχει αυτό, η σάτιρα η ίδια είναι πλέον διαφορετική... Εμείς δεν ασχολού-

9 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ - ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΟΤΑΝ Η ΟΜΟΓΕΝΕΙΑ ΕΔΕΙΞΕ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ Συνέντευξη με τον εμπνευστή και πρωτεργάτη κο Γιάννη Κορίνθιο

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
ΤΗΣ ΝΕΦΕΛΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗ

Ο Γιάννης Κορίνθιος, νεοελληνιστής και πανεπιστημιακός καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Καλαβρίας συνέλαβε την ιδέα της καθιέρωσης μιας Παγκόσμιας Ημέρας Ελληνικής Γλώσσας και ως πρόεδρος της Ομοσπονδίας Ελληνικών Κοινοτήτων και Αδελφοτήτων Ιταλίας δούλεψε με επιμονή και πίστη μέχρι τη μέρα που το όραμά του έγινε πραγματικότητα.

Κύριε Κορίνθιε, αφού σας ευχαριστήσουμε για την τιμή που μας κάνετε, θα θέλαμε να σας ρωτήσουμε αρχικά πώς γεννήθηκε η ιδέα για την καθιέρωση της παγκόσμιας ημέρας ελληνικής γλώσσας;

Το 2014 είναι η χρονιά που ξεκίνησαν όλα. Από τη Νάπολη της Ιταλίας. Ήταν η χρονιά που η Ιταλία είχε κινητοποιηθεί για τη στήριξη της κλασικής παιδείας και των κλασικών λυκείων με το σύνθημα "οι ανθρωπιστικές σπουδές δεν είναι άχρηστες". Το 2014 λοιπόν σκεπτόμασταν με κάτι φίλους εκπαιδευτικούς της Νάπολης να ζητήσουμε την αναγνώριση της κλασικής παιδείας ως αύλης κληρονομιάς της ανθρωπότητας. Και μια μέρα ακούγοντας στο γαλλικό ραδιόφωνο ότι οι Γάλλοι γιόρταζαν κάθε χρόνο την ημέρα της γαλλοφωνίας, σκέφτηκα να τολμήσω ένα επιπλέον δύσκολο εγχείρημα, να ζητήσω να καθιερωθεί η Παγκόσμια ημέρα της ελληνοφωνίας. Ήταν μια ιδέα που αγκαλιάστηκε, ενθουσίασε, γοήτευσε, συσπειρώσε. Ήμουν τότε πρόεδρος της Ομοσπονδίας Ελληνικών Κοινοτήτων και Αδελφοτήτων Ιταλίας. Έτσι με καλούς συνεργάτες και χάρη στη σύγχρονη τεχνολογία αυτή η ιδέα απέκτησε έναν δικό της ρυθμό και διαδόθηκε σε όλο τον κόσμο. Μετατράπηκε από μία τολμηρή και φιλόδοξη πρόταση σε μια θαρραλέα κοινή προσπάθεια. Πολλές φορές αρκεί μια σπίθα, μια καλή ιδέα για να συσπειρωθεί μια ομάδα πρωτοπόρων. Δεν ήταν καθόλου εύκολο το εγχείρημα αυτό. Ειλικρινά το 2014 δεν περίμενα ότι θα είχαμε τέτοια ανταπόκριση και επιτυχία. «Εάν μη ἔλπηται ἀνέλπιστον οὐκ ἐξευρήσει, ἀνεξερεύνητον ἐὼν καὶ ἄπορον» λέει ο Ηράκλειτος «Αν δεν ελπίζεις το απίθανο, δεν θα το βρεις, γιατί είναι ανεξερεύνητο και απρόσιτο».

Και τι συμβαίνει κάθε χρόνο στις 9 Φεβρουαρίου στη Νάπολη;

Η Νάπολη λοιπόν λειτουργεί ως πρωτεύουσα του εορτασμού της Παγκόσμιας Ημέρας Ελληνικής Γλώσσας, αφού κάθε χρόνο από τις 7 έως τις 9 Φεβρουαρίου διοργα-

νώνονται πανηγυρικές εκδηλώσεις τις οποίες στηρίζουν τα κλασικά λύκεια ολόκληρης της Ιταλίας, ελληνικά σχολεία από κάθε γωνιά του κόσμου και φυσικά η ελληνική ομογένεια. Γίνονται ομιλίες και παρεμβάσεις από πανεπιστημιακούς και ανθρώπους των γραμμάτων, ενώ ταυτόχρονα μαθητές και εκπαιδευτικοί δίνουν το δικό τους δυναμικό παρών με παρουσιάσεις εργασιών, αναγνώσεις, δρώμενα κτλ. Παράλληλα, η Ομογένεια συνδιοργανώνει και συμβάλλει ενεργά, ώστε η γιορτή να αποκτά και χαρακτήρα κοινωνικής συνάντησης, με καλλιτεχνικά δρώμενα, αφιερώματα και εκδηλώσεις σε εμβληματικούς χώρους της πόλης, δημιουργώντας κάθε χρόνο ένα ζωντανό εκπαιδευτικό και πολιτιστικό γεγονός που ενώνει σχολεία, θεσμούς και κοινότητες. Φανταστείτε τρεις ημέρες κατά τη διάρκεια των οποίων οι ελληνόφωνοι όλου του κόσμου σμίγουν και επικοινωνούν είτε σε επιλεγμένους χώρους της πόλης είτε μέσω τηλεδιασκέψεων!

Πιστεύετε ότι έχει αναγνωριστεί η προσφορά σας ως προς την κατάκτηση αυτή;

Δεν με ενδιαφέρει η αναγνώριση αλλά το αποτέλεσμα. Τα καταφέραμε κι αυτό έχει σημασία. Δεν σας κρύβω ότι είμαι συγκινημένος και περήφανος γιατί μαζί με την Ομογένεια και τους Φιλέλληνες, και σε συνεργασία με τις Ελληνικές και Κυπριακές Αρχές και με πολλούς συναδέλφους εκπαιδευτικούς και ακαδημαϊκούς, καταφέραμε να ευοδωθεί η τυπική πλέον καθιέρωση της Παγκόσμιας Ημέρας Ελληνικής Γλώσσας από την Ουνέσκο. Το 2024 έλαβα τον «Χρυσό Σταυρό του Τάγματος της Τιμής» που μου απένειμε η Πρόεδρος της Δημοκρατίας κα Σακελλαροπούλου, για την πολυετή προσφορά μου στην εκπαίδευση, τον πολιτισμό και τη διατήρηση και διάδοση της ελληνικής γλώσσας. Το 2024 έλαβα επίσης το «Βραβείο ΑΡΓΩ 2024 Προσφοράς στα Κοινά» που μου απένειμε η Πρόεδρος της Δημοκρατίας κα Σακελλαροπούλου, σε εκδήλωση στην Ακαδημία Αθηνών.

Γιάννης Κορίνθιος, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο της Καλαβρίας

Ποιο είναι το μήνυμα που θέλετε να περάσετε σε όλους και όλες τους νέους και νέες που θα διαβάσουν αυτή τη συνέντευξη;

Έχουμε ιδιαίτερα σήμερα το χρέος να σεβαστούμε, να στηρίξουμε και να μελετήσουμε τη Γλώσσα μας, η οποία συνδέεται με τη βαθύτερη ουσία του ευρωπαϊκού πολιτισμού και αποτελεί διαχρονικό στοιχείο θαυμασμού. Η καθιέρωση της Παγκόσμιας Ημέρας Ελληνικής Γλώσσας δικαιώνει μια μακρά πορεία και, ταυτόχρονα, ανοίγει έναν δρόμο ευθύνης: να ενισχύσουμε σε όλες τις ηπείρους τη διάχυση, τη διδασκαλία και τη ζωντανή διεθνή παρουσία της ελληνικής σε scho-

Εξάλλου, η Ομογένεια δεν επαναπαύεται στις δάφνες της! Θα προχωρήσει σε περαιτέρω ενέργειες και πρωτοβουλίες με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση αυτής της επιτυχίας!

λεία, πανεπιστήμια, πολιτιστικούς φορείς, συνέδρια και ψηφιακά περιβάλλοντα. Εξάλλου, η Ομογένεια δεν επαναπαύεται στις δάφνες της! Θα προχωρήσει σε περαιτέρω ενέργειες και πρωτοβουλίες με στόχο τη βέλτιστη αξιοποίηση αυτής της επιτυχίας! Απαιτούνται αρκετές επενδύσεις, ώστε να στηριχθεί η ελληνομάθεια, η ελληνογνωσία και η διάδοση της ελληνικής Γλώσσας και του ελληνικού Πολιτισμού. «Δείδη χρημάτων καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων», σύμφωνα με το γνωστό απόσπασμα από τον Α' Ολυμπιακό Λόγο του Δημοσθένη.

Κύριε Κορίνθιε, σας ευχαριστώ θερμά!

Για τον ρόλο της Louise, αντίστοιχα, ψάχναμε για μία ηθοποιό από την Ελβετία, καθώς η ταινία είναι Ελβετικής συμπαραγωγής. Η Ella είχε ήδη μία σημαντική καριέρα πίσω της που από τότε έχει απογειωθεί ακόμα περισσότερο. Παρ' όλα αυτά το σενάριο και το θέμα της ταινίας της «μίλησαν» και δέχτηκε με ενθουσιασμό να συμμετάσχει. Και οι δύο είναι υπέροχοι συνεργάτες και υπέροχοι άνθρωποι και είμαι ευγνώμων που στήριξαν την ταινία μας και που μπορώ να τους αποκαλώ φίλους μου.

Πριν βγει στις αίθουσες το Novak έχει ήδη σημειώσει μία αξιόλογη φεστιβαλική πορεία. Θέλετε να μας μιλήσετε για αυτή;

Η ταινία έκανε παγκόσμια πρεμιέρα στο διαγωνιστικό τμήμα του Φεστιβάλ Εδιμβούργου και ελληνική πρεμιέρα στο διεθνές διαγωνιστικό Meet The Neighbors+ του Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης. Είναι μαγικό να μοιράζεσαι για πρώτη φορά με ένα κοινό μία ταινία στην οποία δούλευες για τόσα χρόνια και στη συνέχεια να μιλάς με τους θεατές και να βλέπεις το πώς αγγίζει τον κάθε έναν διαφορετικά. Παρ' όλα αυτά οι ταινίες δεν γίνονται για τα φεστιβάλ αλλά για το ευρύ κοινό και γι' αυτό ανυπομονώ για τη στιγμή που το Novak θα βγει στις κινηματογραφικές αίθουσες.

Δείτε το teaser της ταινίας «Novak»

μαστε με θέματα με τα οποία άλλοι συνεχίζουν και ασχολούνται! Εγώ προσωπικά θέλω να κάνω πράγματα τα οποία με κάνουν χαρούμενο! Δεν με ενδιαφέρει κάτι που προσβάλλει τον άλλο...

Που πιστεύεις ότι οφείλεται η επιτυχία των Άχαστων;

Η επιτυχία των Άχαστων είναι κάτι ομαδικό. Σίγουρα το ότι φύγαμε από το πολύ ποδοσφαιρικό κομμάτι έφερε και γυναικείο κοινό. Ο ερχομός του Κώστα Μαλιάτη, ένα γλυκό παιδί, ο Αλέξανδρος... Η θετική ατμόσφαιρα σε συνδυασμό με την σκαλέτα, τη συντακτική ομάδα, τον Διομήδη Πιτουράκη, όλη την ομάδα και φυσικά την εταιρεία που φιλοξενεί την εκπομπή!

Απο τη συνάντησή μας με τον Α. Τσουβέλα.

March to Gaza ή αλλιώς... αυτό που μου αναλογεί

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΤΩΝ ΑΡΤΕΜΙΣ ΠΑΠΑΜΑΡΚΟΥ, ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ΧΑΝΙΑ

Το δάσος καιγόταν...
«Πού πας; ρωτάει ο ελέφαντας το κολιμπρί.
«Όλοι φεύγουμε»
«Πάω να σβήσω τη φωτιά» του απαντά.
«Με μια σταγόνα νερό;» αναρωτιέται ο ελέφαντας.
«Κάνω αυτό που μου αναλογεί» απαντά το κολιμπρί
και συνεχίζει το δρόμο του προς τη φωτιά...

Ο Πάρις Λαυτσής συμμετείχε στο παγκόσμιο κίνημα αλληλεγγύης «March to Gaza» και απάντησε στις ερωτήσεις μας σχετικά με την εμπειρία του, το κίνητρο πίσω από μια τέτοια απόφαση αλλά και τη σημασία της έμπρακτης στήριξης και της αλληλεγγύης στον κόσμο μας σήμερα.

Η Γάζα τον τελευταίο καιρό βρίσκεται σε τραγική κατάσταση εξαιτίας μίας προαιώνιας αιματηρής έχθρας με το Ισραήλ. Λόγω της έκτακτης κατάστασης δημιουργήθηκε ένα παγκόσμιο κίνημα αλληλεγγύης το «March to Gaza» μετά από πρόσκληση των Παλαιστίνιων που αναζητούσαν απεγνωσμένα βοήθεια, στο οποίο η Ελλάδα συμμετέχει ενεργά. Το κίνημα αυτό, ένα διεθνές δίκτυο ανθρώπων ενωμένων με σκοπό την στήριξη του άμαχου πληθυσμού της Γάζας, έκανε το πρώτο μεγάλο του βήμα τον Μάιο του 2025 με την απόπειρα να προσεγγιστεί η Γάζα πεζή μέσω της χερσονήσου του Σινά. Περισσότεροι από διακόσιοι Έλληνες πήραν μέρος σε αυτήν την πρώτη, αλλά αποτυχημένη, προσπάθεια. Λίγους μήνες αργότερα ξεκίνησε η οργάνωση του «Στόλου αλληλεγγύης» με στόχο τη προσέγγιση από τη θάλασσα. Ο Πάρις Λαυτσής συμμετείχε και μας διηγείται την ιστορία του.

Πάρι, ποιο ήταν το κίνητρο ώστε να πάρεις αυτή την δύσκολη απόφαση; Πως αντέδρασαν οι άνθρωποι γύρω σου;

Ήταν μια ασφυκτική κατάσταση και κάθε μέρα έβλεπα στα Social Media τις εικόνες, τις σφαγές, τους βομβαρδισμούς και δεν ήξερα τι να πω. Με το που έμαθα για το κίνημα είπα «Εγώ θα είμαι μέσα. Δεν ξέρω πως, αλλά θα είμαι». Στον κύκλο μου όλοι, φίλοι και οικογένεια, συμμερίζονται τις ανησυχίες μου. Οπότε, όταν τους ανακοίνωσα την

μας! Ο καθένας μπορεί να κάνει κάτι, να φωνάξει, να διαμαρτυρηθεί, να γράψει ένα άρθρο σε μια μαθητική εφημερίδα, να κάνει μποϊκοτάζ, μπορεί να κινητοποιηθεί και φυσικά μπορεί να μπει και σε ένα καράβι και να πάει προς τα εκεί. Το κίνητρο πίσω από όλα αυτά είναι η αλληλεγγύη και η βαθιά πίστη ότι η ιστορία μπορεί να αλλάξει από τους απλούς ανθρώπους.

Απο τη συνάντησή μας με τον Πάρι Λαυτσή

Πόσες μέρες κράτησε και πώς ήταν το ταξίδι;

Κράτησε πάρα πολλές μέρες γιατί υπήρχαν αρκετές καθυστερήσεις στον δρόμο και λόγω καιρού και λόγω του ότι έπρεπε να συντονιστούν πάνω από σαράντα πλοία που ξεκινούσαν από Ισπανία, Τυνησία, Ιταλία και από Ελλάδα. Στην πραγματικότητα, το δικό μας ταξίδι, αφού φύγαμε από τη Σύρο, κράτησε, μια δύο μέρες, με μια ενδιαμέση στάση στη Μήλο για να φτάσουμε στην Κρήτη και να ενωθούμε με τα υπόλοιπα πλοία και από εκεί πάλι με διάφορες αναμονές, άλλες τέσσερις, πέντε μέρες μέχρι να φτάσου-

Ετοιμάζοντας το καράβι. Αρχείο Π. Λαυτσή

με κοντά στη Γάζα, όπου και μας αναχαίτισαν και μας συνέλαβαν. Δεν είναι εύκολη η συμβίωση μέσα σε ένα πλοίο για τόσες μέρες τόσοι άνθρωποι. Και είναι τρομερό, γιατί όλες τις μέρες που προσπαθούσαμε να φτάσουμε είχαμε επικοινωνία με ανθρώπους μέσα από τη Γάζα και με μικρά παιδιά και με οικογένειες, οι οποίοι μας περιμέναν πώς και πώς. Η δύναμη που μπορείς να πά-

Έχεις κάτι όμορφο να θυμηθείς από αυτό το ταξίδι;

Το πιο όμορφο πράγμα στη θάλασσα είναι όταν πλέεις στη μέση του πουθενά, και βλέπεις την ανατολή... Είναι ένα από τα πιο γαλήνια και όμορφα πράγματα που έχω δει ποτέ στη ζωή μου την ίδια στιγμή που τα παιδιά μέσα από τη Γάζα μας στέλνανε φωτογραφίες από την παραλία της Χαν Γιουνίς, που είχαν γράψει στην άμμο με μεγάλα γράμματα "Welcome Sumud Flotilla"! Ένιωθα ότι τα παιδιά αυτά αξίζει να δουν μια τέτοια ανατολή, χωρίς βόμβες και πόλεμο! Να μπορούν να σχεδιάσουν το μέλλον τους, να μπορούν να ζουν στο χρώμα τους και στην πατρίδα τους!

Τι έγινε όταν σας πιάσανε; Ήταν μέρα ή νύχτα;

Ήταν νύχτα. Κάνανε πάρα πολλές ώρες να καταφέρουν να σταματήσουν και το τελευταίο πλοίο. Δεν σταματήσαμε με την πρώτη. Μας πλησίαζαν με τις φρεγάτες, μας στόχευαν με τα όπλα και βλέπαμε τα λέιζερ πάνω στα τζάκετ των απέναντί μας, όπως καθόμασταν πάνω στο κατάστρωμα. Φώναζαν και απειλούσαν από τα μεγάφωνα και από τους ασυρμάτους. «Κλείστε τις μηχανές, σηκώστε τα χέρια ψηλά. Τελείωσε εδώ πέρα το ταξίδι» Και εσύ εκείνη την ώρα λες «Πάμε άλλο ένα μίλι για τα παιδιά στη Γάζα»! Αναχαίτισαν το ένα πλοίο μετά το άλλο. Ανέβαιναν στα καράβια, πίνανε κόσμο, κι εμείς συνεχίζαμε! Είχαμε συμφωνήσει ότι έστω κι ένα πλοίο να φτάσει, αξίζει. Κράτησε περίπου δώδεκα ώρες αυτή η καταδίωξη. Με φρεγάτες, με πλοία, με κανόνια νερού και χημικά, με Ισραηλινούς στρατιώτες, με όπλα και λέιζερ που μας σημάδευαν και μας απειλούσαν να σταματήσουμε και να σβήσουμε τις μηχανές. Το τελευταίο πλοίο το σταμάτησαν στα εννιά ναυτικά μίλια από τη Γάζα. Δηλαδή μέσα στα χωρικά ύδατα της Γάζας...

Και αφού σας αναχαίτισαν, τι έγινε;

Μπήκαν μέσα. Μας έκαναν, σωματικό έλεγχο, μας έβαλαν πάνω στο κατάστρωμα, μας σημάδευαν με τα όπλα, πήραν τον έλεγχο του πλοίου

Ο καθένας μπορεί να κάνει κάτι: να φωνάξει, να διαμαρτυρηθεί, να κινητοποιηθεί

απόφασή μου τα συναισθήματα και οι αντιδράσεις κυμαίνονταν ανάμεσα στην ανησυχία αλλά και στην αίσθηση ότι πραγματικά αξίζει. Ένιωθα ότι με έπνιγε το δίκαιο για το μεγαλύτερο έγκλημα της εποχής

και άρχισαν να το οδηγάνε προς το λιμάνι του Ασντόντ, προς το Ισραήλ. Ήταν δώδεκα ώρες πλοήγηση μέσα στον ήλιο, χωρίς φαγητό, ευτυχώς με λίγο νερό. Εκεί μας οδήγησαν σε φυλακές υψίστης ασφαλείας στην έρημο Νεγκέβ, στα σύνορα με την Αίγυπτο. Ήμασταν πάνω από τετρακόσιοι άνθρωποι και κανένας δεν υπέγραψε την άμεση απέλασή του! Πάνω από 100 άτομα ξεκίνησαν απεργία πείνας και από αυτά 12 μέλη της ελληνικής αποστολής. Τις πέντε μέρες που ήμασταν στις ισραηλινές φυλακές την κρατήσαμε και θεωρούμε κιάλας ότι έπαιξε ένα ρόλο πίεσης στα διπλωματικά σώματα, στις πρεσβείες, οι οποίες ήρθαν να συμβάλουν όπως υποχρεούνται.

Η κατάσταση στις φυλακές πώς ήταν:

Αυτά που ζήσαμε εμείς στις ισραηλινές φυλακές είναι το ένα τοις εκατό από αυτό που περνάνε οι Παλαιστίνιοι ακριβώς στις ίδιες φυλακές και μεταξύ τους πάνω από 400 παιδιά. Προσπαθούσαν πάρα πολύ να μας εκβιάσουν να υπογράψουμε. Ήμασταν δεμένοι πισθάγκωνα για πάρα πολλές ώρες. Ακόμα και εκείνους που δεν κάνανε απεργία πείνας, τους αφήναν χωρίς φρέσκο νερό. Πίναμε νερό από τις τουαλέτες. Αμφιβάλλω αν ήταν πόσιμο αυτό το νερό, αλλά κάτι έπρεπε να πιούμε. Είναι το χειρότερο νερό που έχω πιει ποτέ. Η κατάσταση ήταν τραγική: μεταφορές από κελιά σε κελιά, φωνές, απειλές με σκυλιά, με σότγκαν. Δεν θα ξεχάσω ποτέ αυτή τη σκληρότητα στα πρόσωπα των στρατιωτών, νέα παιδιά με βλέμματα γεμάτα μίσος να σε σημαδεύουν με όπλα... Δεν είχαμε πρόσβαση ούτε στα φάρμακά ούτε σε γιατρούς. Και μάλιστα όταν φωνάζαμε ότι χρειαζόμαστε κάποια φάρμακα, όπως ινσουλίνη, και κοπανούσαμε τις πόρτες, οι φρουροί δεν έκαναν τίποτα! Όταν έρχονταν μετά από ώρες, μας φώναζαν ότι δεν έχουμε γιατρούς για ζώα. Τέλος πάντων, μια τέτοια κατάσταση, η οποία προσπαθούσε να τρομοκρατήσει, να περάσει το μήνυμα «μη διανοηθείτε να ξανάρθετε εδώ πέρα». Οι επόμενοι που το σκέφτονται να μην το κάνουν. Κανείς όμως δεν υπέγραψε, κι αυτή είναι μια μεγάλη νίκη! Κάναμε τελικά αυτό που μας αναλογούσε σε εκείνη την περίοδο.

Εσένα όλο αυτό που πέρασες και που έζησες, πώς σε έχει επηρεάσει ως άνθρωπο;

Νομίζω ότι κανένας δεν γυρνάει ίδιος μετά από ένα τέτοιο ταξίδι, τα πάντα σου φαίνονται ασημαντα και μάταια. Δεν είναι εύκολο να γυρίσεις μετά στην καθημερινότητά σου, στη δουλειά σου. Κανείς δεν επιστρέφει ολόκληρος μετά! Πάντως εμείς θα ξαναπροσπαθήσουμε, γιατί πιστεύουμε σε έναν καλύτερο κόσμο! Και εσείς που κάνετε αυτή την τόσο γλυκιά κίνηση να μας συμπεριλάβετε στις σελίδες της σχολικής σας εφημερίδας, να ξέρετε ότι το μέλλον ανήκει σε εσάς και δυστυχώς αυτή τη στιγμή αυτοί που το σχεδιάζουν δεν τα πάνε πολύ καλά! Αν νιώθετε ότι σας πνίγει το δίκαιο για κάτι που συμβαίνει είτε κοντά είτε μακριά, θα πρέπει να κινητοποιηθείτε!

Σουδάν: μία αόρατη τραγωδία

ΑΡΘΡΟ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΝΑΣ ΠΟΥΛΚΑΝΔΡΙΤΗ

Ένοπλη σύγκρουση, εκτοπισμοί και κατάρρευση βασικών υπηρεσιών συνθέτουν μια από τις σοβαρότερες κρίσεις του σύγχρονου κόσμου, όταν η διεθνής προσοχή παραμένει περιορισμένη! Τι σημαίνει αυτό για εμάς και τη δική μας ευθύνη ως αναγνώστες;

Ο κόσμος στον οποίο ζούμε είναι γεμάτος από αντιθέσεις. Μία σκληρή αντίφαση δημιουργείται, καθώς στον πλανήτη μας εξελίσσονται παράλληλα δύο διαφορετικές πραγματικότητες. Από τη μία, οι τεχνολογικές εξελίξεις προχωρούν με ιλιγγιώδεις ταχύτητες, τα διαστημικά προγράμματα των προηγμένων κρατών οραματίζονται τον αποικισμό άλλων πλανητών και οι απανταχού δισεκατομμυριούχοι επιδίδονται σε αλόγιστη σπατάλη και επίδειξη πλούτου και ματαιοδοξίας. Στον αντίποδα, εκατομμύρια άνθρωποι παλεύουν καθημερινά για τα απολύτως αναγκαία, που όμως δεν είναι αυτονόητα. Είναι εντυπωσιακό πόσο διαφορετικές συνθήκες συνυπάρχουν στη Γη μας, αλλά ταυτόχρονα και οδυνηρό το ότι αγνοούμε τις πιο σκοτεινές από αυτές.

Μία από τις μεγαλύτερες, αλλά ταυτόχρονα πιο «αόρατες», τραγωδίες της εποχής μας είναι η ανθρωπιστική κρίση στο Σουδάν. Το Σουδάν είναι μια μεγάλη χώρα της βορειοανατολικής Αφρικής, με πλούσια ιστορία και πολιτισμό. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, η ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων εκεί έχει βυθιστεί στο χάος. Ένοπλες συγκρούσεις, πολιτική αστάθεια, οικονομική κατάρρευση και απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης έχουν δημιουργήσει μια ζοφερή πραγματικότητα. Οι αναφορές των διεθνών οργανισμών αποτυπώνουν την σοβαρότητα της κατάστασης. Από τον Απρίλιο του 2023 που ξεκίνησε η ένοπλη εμφύλια σύρραξη ανάμεσα στον τακτικό στρατό και τους παραστρατιωτικούς των Δυνάμεων Ταχείας Υποστήριξης (ΔΤΥ), η χώρα έχει οδηγηθεί σε μία κατάσταση που χαρακτηρίζεται από τα Ηνωμένα Έθνη ως η χειρότερη ανθρωπιστική κρίση στον κόσμο. Οι νεκροί από συγκρούσεις, πείνα και επιδημίες ανέρχονται σε περίπου 1 εκατομμύριο, εκ των οποίων οι μισοί είναι παιδιά. Οι συνέπειες της επισιτιστικής κρίσης πλήττουν σχεδόν τον μισό πληθυσμό της χώρας, καθώς, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, λιμός φάσης 5 επηρεάζει περίπου 25 εκατομμύρια ανθρώπους. Ολόκληρες κοινότητες έχουν ξεριζωθεί, με πάνω από 10 εκατομμύρια ανθρώπους να έχουν εκτοπιστεί

εσωτερικά, σχολεία και νοσοκομεία να έχουν κλείσει, παιδιά να μεγαλώνουν μέσα στον φόβο και την πείνα, μητέρες να κουβαλούν στα χέρια τους μωρά χωρίς να ξέρουν αν θα ζήσουν μέχρι αύριο.

Η καταστροφή είναι τόσο μεγάλη που φαίνεται από το διάστημα! Δορυφορικές εικόνες καταγράφουν καμένες περιοχές, κατεστραμμένα χωριά, ακόμα και πιθανούς μαζικούς τάφους. Και το ερώτημα που μένει είναι: πώς γίνεται να βλέπει ο ουρανός πιο καθαρά από εμάς; Παρά το γεγονός ότι εκατομμύρια άνθρωποι βρίσκονται σε άμεσο κίνδυνο, το θέμα σπάνια προβάλλεται στα μέσα ενημέρωσης. Δεν βρίσκεται στις πρώτες ειδήσεις και δεν συζητιέται σχεδόν καθόλου. Σε μια εποχή που η πληροφορία ταξιδεύει μέσα σε δευτερόλεπτα, η κρίση στο Σουδάν παραμένει στη σκιά. Ένας ολόκληρος λαός υποφέρει, ενώ ο υπόλοιπος κόσμος έχει στραμμένο το βλέμμα αλλού. Γιατί όμως αυτή η κρίση δεν προβάλλεται όσο θα έπρεπε;

Η απάντηση δεν είναι απλή. Ίσως επειδή δεν εξυπηρετεί πολιτικά ή οικονομικά συμφέροντα, ίσως επειδή δεν «πουλάει» για τα μέσα ενημέρωσης, ίσως επειδή ο κόσμος έχει κουραστεί από τις συνεχείς τραγωδίες. Οφείλουμε να παραδεχτούμε πως τελικά η ανθρώπινη ζωή δεν έχει πάντα τη ίδια αξία. Έτσι, η σιωπή γίνεται εύκολη λύση. Η σιωπή όμως δεν είναι ουδετερότητα. Είναι συνενοχή. Σημαίνει ότι εκατομμύ-

ρια άνθρωποι παραμένουν αόρατοι, ότι οι θύτες δρουν ανενόχλητοι και ότι η αδικία μεγαλώνει χωρίς εμπόδια. Κι εδώ έρχεται η δική μας ευθύνη. Πώς γίνεται να συζητάμε για τεχνητή νοημοσύνη και διαστημικά ταξίδια, ενώ την ίδια στιγμή άνθρωποι πεθαίνουν από πείνα; Πώς γίνεται να αποδεχόμαστε ότι κάποιος αξίζει βοήθεια και προσοχή και κάποιος όχι; Ίσως τελικά έχουμε συνηθίσει τόσο πολύ την ανισότητα, που έχει γίνει φυσιολογική. Το σημαντικό ωστόσο είναι να μην είμαστε αδιάφοροι. Γιατί η ενημέρωση δεν είναι προνόμιο αλλά ευθύνη.

Το Σουδάν μπορεί να φαίνεται μακριά στον χάρτη, αλλά είναι μια πραγματικότητα που συμβαίνει τώρα, την ίδια στιγμή που κρατάς αυτή την εφημερίδα στα χέρια σου. Η ανθρωπιά δε γνωρίζει γεωγραφικές αποστάσεις. Είναι στο χέρι μας να δούμε αυτό που είναι ήδη ορατό από τον ουρανό. Αν δεν μιλήσουν τα μεγάλα μέσα, ας μιλήσουμε εμείς. Και ίσως κάποια στιγμή, όταν οι επόμενες γενιές κοιτάξουν πίσω, να μη λένε μόνο ότι ο 21ος αιώνας ήταν ο αιώνας της τεχνολογίας και της τεχνητής νοημοσύνης, αλλά και ότι ήταν ο αιώνας που οι άνθρωποι άρχισαν επιτέλους να βλέπουν ο ένας τον άλλον. Αυτό θα ήταν το πραγματικό επίτευγμα.

Μια σχολική εφημερίδα ίσως να μην αλλάξει τον κόσμο, μπορεί όμως να δώσει φωνή σε ανθρώπους που δεν έχουν. Γιατί η αληθινή πρόοδος δεν μετρείται μόνο με τα τεχνολογικά και επιστημονικά επιτεύγματα, ούτε με τους δείκτες της οικονομίας αλλά με το πόσο νοιαζόμαστε για τον άνθρωπο. Το Σουδάν δεν χρειάζεται απλώς φιλανθρωπία. Χρειάζεται την προσοχή μας. Χρειάζεται να γίνει γνωστή η πραγματικότητα που ζουν οι άνθρωποι του. Ίσως το άρθρο αυτό να το διαβάσουν λίγοι, όμως αυτοί μπορεί με τη σειρά τους να μοιραστούν το θέμα, να ενημερώσουν άλλους, να ευαισθητοποιήσουν την κοινότητά τους. Και κάπως έτσι, ένα κύμα ευαισθητοποίησης μπορεί να αρχίσει να μεγαλώνει. Η πρόοδος δεν έχει αξία όταν αφήνει ανθρώπους πίσω...

1^ο ΓΕΑ Ραφήνας

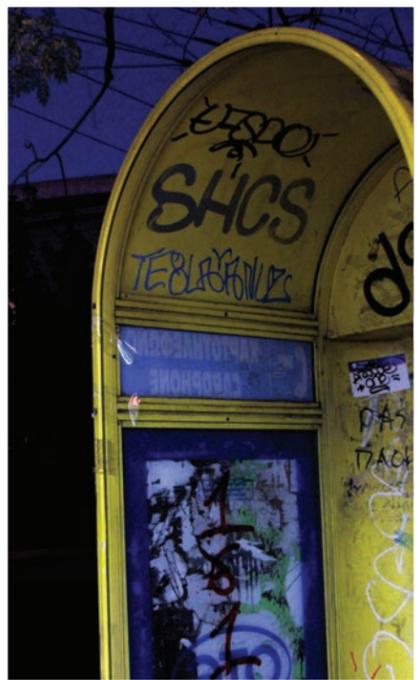

ΜΑΡΤΙΟΣ 2026

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

ΕΚΤΟΣ
ΥΛΗΣ

ΓΕΙ
— TO
ΝΙΕΣ

φωτογραφίες της μαθήτριας
ΜΕΛΙΣΣΑΝΘΗΣ ΑΜΟΥΡΤΗ